

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAN VASTINEET

Latvaselän tuulivoima-alueen osayleiskaava Oulun kaupunki

2.6.2026

Tähän asiakirjaan on koottu Latvaselän tuulivoima-alueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute. Yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli julkisesti nähtävillä mielipiteiden esittämistä varten 13.5. – 11.6.2025 välisen ajan. OAS:sta saatiin 12 lausuntoa ja 22 mielipidettä.

LAUSUNNOT.....2

1)	Fingrid 23.5.2025	2
2)	Iin kunta 12.6.2025.....	3
3)	Ilmatieteen laitos 27.5.2025.....	4
4)	Luonnonvarakeskus Luke 30.5.2025	4
5)	Metsähallitus (luontopalvelut) 28.5.2025	8
6)	Oulun museo- ja tiedekeskus / arkeologia	10
7)	Oulun Vesi	11
8)	Paliskuntain yhdistys 5.6.2025	12
9)	Pohjois-Pohjanmaan liitto 28.5.2025	15
10)	Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos 21.5.2025	18
11)	Suomen Erillisverkot Oy	18
12)	Telia Finland Oy 2.6.2025	18

MIELIPITEET 19

1)	Yksityishenkilöt 12.5.2025	19
2)	Yksityishenkilöt 25.5.2025	20
3)	Yksityishenkilö 26.5.2025	22

4)	Yksityishenkilöt 27.5.2025	24
5)	Yksityishenkilö 27.5.2025	25
6)	Yksityishenkilö 28.5.2025	26
7)	Yksityishenkilö	29
8)	Yksityishenkilö 29.5.2025	31
9)	Yksityishenkilö 29.5.2025	33
10)	Yksityishenkilö	35
11)	Yksityishenkilö 29.5.2025	38
12)	Yksityishenkilö 29.5.2025	39
13)	Yksityishenkilö 5.6.2025	40
14)	Yksityishenkilö 6.6.2025	41
15)	Yksityishenkilö 7.6.2025	42
16)	Yksityishenkilö 9.6.2025	43
17)	Yksityishenkilöt 9.6.2025	43
18)	Yksityishenkilö 9.6.2025	48
19)	Yksityishenkilö 10.6.2025	49
20)	Yksityishenkilö	50
21)	Kollajan paliskunta	52
22)	Yksityishenkilöt, 53 allekirjoittajaa 11.6.2025	53

Lausunnot

Huomioitavaa: lausunnoista on poistettu henkilötiedot. Lisäksi lausuntojen alussa olevat johdannot on jätetty pois, mikäli ne ovat ainoastaan referoineet kaavaprosessia tai kaavan sisältöä.

LAUSUNTO	VASTINE
1) Fingrid 23.5.2025	
Kiitokset lausuntopyynnöstä. Fingrid Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua hankkeesta. Fingrid antaa yhden yhteisen lausunnon YVA-ohjelmasta ja kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan. Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset. Kustakin liitynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti. Meillä ei kommentoivaa nähtävillä olevista asiakirjoista. Tässä YVA- ja kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai tekniisiin ratkaisuihin. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot. Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja. YVA-asiakirjat, yleiskaavat ja asemakaavat, joissa on Fingridin voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnonle osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.	Merkitään tiedoksi kaavoitusta ja jatkosuunnittelua varten.

LAUSUNTO	VASTINE
2) lin kunta 12.6.2025	
<i>Huomioitavaa: Asiaa käsiteltiin lin kunnanhallituksessa kahdesti, 26.5.2025 § 154 ja 9.6.2025 § 187. Asia palautettiin ensimmäisellä kerralla (26.5.) uudelleen valmisteltavaksi, minkä vuoksi alla on ote jälkimmäisen kokouksen (9.6.) hyväksytystä päätöksestä. Pöytäkirjan ote annettiin 12.6.2025.</i> Kunta lausuu seuraavaa: lin kunta suosittelee ja toivoo, että sähkönsiirto yhdistettäisiin olemassa oleviin linjoihin, muiden alueen tuulivoimahankkeiden johtolinjoihin tai esitettyjen ilmajohtojen muuttamista maakaapeliksi, koska ilmajohdot aiheuttavat maa-alueiden pirstaloitumista. lin kunta näkee kohtuuttomaksi Fingridin Petäjäskoski-Nuojuankangas voimalinjakäytävän levantämisen täysin omalla voimalinjalla ja pyytää että kaikista johtokäytävävaihtoehdoista esitetään tarpeeksi kattavat suunnitelmat vaikutusten arvioimiseksi.	Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehtoja on YVA-selostusvaiheessa tarkennettu. YVA-ohjelmassa esitettyä lin kunnan alueelle Hervan sähköasemalle kulkevaa vaihtoehtoa ei ole enää mukana tarkastelussa. YVA-selostuksessa tarkastelussa on kolme toteutusvaihtoehtoa. Vaihtoehtoina tutkitaan liittymistä ilmajohdossa lin Isokankaan sähköasemalle sekä maakaapelilla tai ilmajohdolla Fingridin Petäjäskoski–Nuojuankangas 400 + 110 kV voimajohdon aliorrelle. Vaihtoehtojen vaikutukset kuvataan kattavasti YVA-selostuksessa.
Hankkeessa on selvittävä voimala-alueen sekä sähkönsiirtolinjojen vaikutukset pintavesiin ja happamiin sulfaattimaihien sekä selvittävä, tuleeko valumia liihin ja niiden myötä vaikutuksia pohjavesialueisiin kuten esimerkiksi Konttikankaan pohjavesialtaaseen. Pohjavesiensuojelu on erittäin tärkeä tavoite lin kunnassa. Esitetystä hankkeesta tulee varmistaa, etteivät lin alueella vaikuttavat pohjavesialueet vaarannu, eikä niiden laatu heikkene. Oijärven paliskunnan toiminta tulee turvata suunniteltavilla alueilla. Erittäin leveä johtokäytävä Petäjäskoski-Nuojuankangas linjan kohdalla vaikuttaa porotalouteen. lin kunta pitää tärkeänä, ja pyytää, että lin kunnan alueellakin toimiva Oijärven paliskunta ja poronhoito huomioidaan hankkeessa hyvin. Hanke sijoittuu täysin lijoen vesistöalueelle ja siinä tulee varmistaa ettei hankkeen kaava-alueen tai sähkönsiirtolinjojen johdosta aiheudu maa-ainesten valumia pintavesistöihin, Siuruanjokeen ja lopulta Iijokeen. Iijoen ja lin kunnan puolelle valuvien muiden vesistöjen vedenlaatu tulee säilyttää hyvänä.	Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin hankkeen YVA-menettelyn tuloksiin. Hankkeen vaikutukset pintavesiin arvioidaan kattavasti YVA-menettelyn yhteydessä. Vaikutusten arviointi tehdään kvalitatiivisesti asiantuntija-arviona. Arvioinnissa tarkastellaan vesiluontokohteiden vedenlaatua, kalastoa ja pohjaeläimistöä, ja arvioidaan, onko jonkin hankealueella tai sen lähistöllä sijaitsevan vesimuodostuman ekologinen tila välittömässä ja merkittävässä vaarassa laskea. Menettelyssä arvioidaan myös vesistöihin kohdistuvia yhteisvaikutuksia. Tarvittaessa esitetään lieventäviä toimenpiteitä. Tuulivoimaloiden ja sähkönsiirtolinjojen vesistövaikutukset liittyvät pääasiassa rakentamiseen. Happamien sulfaattimaiden todennäköisyys on arvioitu suunnittelualueella pääosin pieneksi tai hyvin pieneksi, mutta alueella sijaitsee myös paljon kohtalaisen tai suuren todennäköisyyden alueita. Myös sähkönsiirtoreittien läheisyydessä sijaitsee todettuja happamia sulfaattimaita. YVA-menettelyssä tarkastellaan myös happamien sulfaattimaiden vaikutuksia. Myös pohjavesivaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä. Tuulivoimalahankkeen pohjavesivaikutukset voivat liittyä esimerkiksi pohjaveden pinnan säätelytarpeeseen tai haitallisten aineiden pääsyyn pohjaveteen. Pohja-vesivaikutuksia arvioidaan asiantuntija-arviona hyödyntämällä saatavilla olevia aineistoja. Rakentamisen

LAUSUNTO	VASTINE
	pohjavesivaikutuksia tarkastellaan pohjaveden laadulle ja riittävyydelle kohdistuvien riskien osalta. Hankkeeseen liittyen tehdään erillinen selvitys poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys asetetaan nähtäville osana kaavan valmisteluvaiheen ja YVA-selostusvaiheen aineistoa. Lisäksi käydään poronhoitolain 53 §:n mukaiset neuvottelut sekä muita erillisiä tilaisuuksia ja vuoropuhelua paliskunnan kanssa. Tavoitteena on löytää ratkaisu, jossa tuulivoima-alueen toteuttaminen on mahdollista, mutta vaikutukset poronhoidolle jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Myös maakuntakaavassa on annettu poronhoidon huomiointiin liittyviä suunnittelumääräyksiä. Määräykset otetaan huomioon yleiskaavan laadinnassa.
3) Ilmatieteen laitos 27.5.2025	
<i>Referaatti kaavan sisällöstä poistettu.</i> Oulun kaupunki on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Yli-lin Latvaselän osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa: Ilmatieteen laitoksella ei ole Yli-lin Latvaselän osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta. Huomiona, että alueelle on suunnitteilla runsaasti tuulivoima-alueita ja toteutuessaan ne aiheuttavat merkittävää häiriökaikua tutkimittauksiin ja voivat mahdollisesti vaikuttaa alueen sääpalveluun. Ilmatieteen laitos on huolissaan säätutkamittausten laadusta tulevaisuudessa ja keskustelee tällä hetkellä kompensatiomittausten vaatimisesta tämän tyyppisille alueille. Tästä ei ole vielä konkreettista ehdotusta, mutta mikäli tähän päädytään, Ilmatieteen laitos haluaa jo nyt ilmaista mahdollisen vaateensa kompensatiomittauksista.	Kiitämme lausunnosta ja etukäteistiedosta mahdollisiin kompensatiomittauksiin liittyen. Merkitään lausunto tiedoksi kaavoitusta ja jatkosuunnittelua varten. Tuodaan lausunnossa mainitut asiat tarvittavilta osin esille yleiskaavaselostuksessa.
4) Luonnonvarakeskus Luke 30.5.2025	
<i>Referaatti kaavan sisällöstä poistettu.</i> Tämä lausunto on samansisältöinen kuin Luonnonvarakeskuksen hankkeen YVA-ohjelmasta antama lausunto.	Suuri osa lausunnosta koskee erityisesti YVA-ohjelmaa/-selostusta ja niiden yhteydessä toteutettavaa vaikutusten arviointia sekä vaikutusten arvioinnin menetelmiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, joten lausunnossa mainitut teemat on tärkeä

LAUSUNTO	VASTINE
Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus (Luke) esittää seuraavan. Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin ja poronhoitoon. YVA ohjelmassa esitetyt hankealueen pesimälinnuston inventointimenetelmät ja muutontarkkailumenetelmät ovat asianmukaisia. Sähkönsiirtolinjojen linnuston inventointimenetelmä ei käy YVAsta ilmi. Tausta-aineistona kannattaisi käyttää myös Bird Lifin Tiira havainnointijärjestelmää. Petolintujen reviirin sijaintiin suhteessa hankealueeseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Törmäysmallinnukset koskien alueen petolintuja ja muita isoja lintuja ovat paikallaan. Kanalintuinventoryintiin olisi hyvä käyttää useampi vuosi, koska kanalintujen kannat vaihtelevat vuosittain. Pöllöinventoryinti olisi myös hyvä olla monivuotinen, koska pöllökannat vaihtelevat vuosittain. Arvokkaat luontotyytit hankealueella ja sen lähistöllä mukaan lukien sähkönsiirtolinjat tulee turvata riittävän suojavyöhykkein. Sähkönsiirtoreittien SVE1 ja SVE3 sijoittuminen olemassa oleville suojelualueille ei ole suotavaa. Ne tulisi linjata kulkemaan riittävän kaukana suojelualueiden rajoista. Hankkeen ympäristöön 35 km säteelle on suunnitteilla tai toiminnassa yhteensä 16 tuulivoimala-aluetta. Hankkeen yhdysvaikutuksista alueen linnustoon ja eläimistöön yhdessä lähialueille suunnitteilla olevien muiden tuulivoimala-alueiden kanssa tulisi tehdä arvio. Hankealueelta ja sen sähkönsiirtoreitiltä määritettiin yhteensä 8 saucon lisääntymis- ja levähdyspaikkaa. Luke huomauttaa, että mikäli saucon käyttämien vesistöjen yli kohdistuu rakentamista, tulee sauikko huomioida sillan tai rummun rakenteissa, ja rakentamisen ei tule kohdistua saucon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyyteen. Ahmasta tehtiin 31 jälkihavaintoa alueelta, ja ohjelman mukaan ahman pesintä alueella on todennäköinen. Myös ilveksestä tehtiin alueella havaintoja. Vaikutukset suurpetojen lisääntymis- ja levähdysalueisiin tulee tehdä huolellisesti ja arvioida olemassa olevan kirjallisuuden perusteella.	huomioida myös yleiskaavan laadinnassa. Kaavoituksen osalta lausunnossa esiin nostetuista asioista huomioidaan etenkin ne vaikutusten arviointia koskevat osat sekä ne teemat, jotka voivat vaikuttaa yleiskaava-alueen ja voimalapaikkojen suunnitteluun. Yleiskaavoituksessa huomioidaan esimerkiksi seuraavat lausunnossa esiin nostetut asiat: - Arvokkaat luontotyytit osoitetaan kaavakartalla ja etäisyys voimaloihin, parannettavaan tai uuteen tiestöön ja kaava-alueen sisäisiin voimajohtoihin määritellään sellaiseksi, ettei suojeltavien lajien olosuhteita vaaranneta. - Huomionarvoisiin lajeihin kohdistuvat vaikutukset koostetaan olennaisilta osiltaan myös kaavaselostukseen. - Kuten lausunnossa todetaan, korostuu hankkeessa ja yleiskaavassa yhteisvaikutusten arvioinnin merkitys. YVA-selostuksessa tehtävästä yhteisvaikutusten arvioinnista koostetaan osayleiskaavan kannalta olennaiset osat myös kaavaselostukseen. - Paliskunnat, joiden alueille suunnitellaan osayleiskaavoitusta tai sähkönsiirtoreittejä, ovat mukana kaavan osallisissa. Paliskuntien kanssa käytävä vuoropuhelu tunnistetaan tärkeäksi asiaksi. Poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten lieventäminen huomioidaan myös kaavamääräyksissä.
Pintavesistöjen kannalta on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin: valumavesien ohjailu, ojien selkeytysaltaat, maansiirtotöiden ajoitus, voimaloiden, sähkönsiirtolinjojen ja huoltoteiden sijoitus alueelle on tehtävä lähivesistöt huomioiden. Yhteisvaikutuksia tarkastellessa tulee huomioida, että jokivesistössä vesistöön päätyvä kuormitus (erityisesti humuskuormituksen tapainen hienojakoinen aines) vaikuttaa veden laatuun kuormituspisteestä alavirtaan päin koko joen matkalla, toki laimentuen virtaaman kasvaessa.	Hankkeen vaikutukset pintavesiin arvioidaan kattavasti YVA-menettelyn yhteydessä. Vaikutusten arviointi tehdään kvalitatiivisesti asiantuntija-arvioina. Arvioinnissa tarkastellaan vesiluontokohteiden vedenlaatua, kalastoa ja pohjaeläimistöä, ja arvioidaan, onko jonkin hankealueella tai sen lähistöllä sijaitsevan vesimuodostuman ekologinen tila välittömässä ja merkittävässä vaarassa laskea. Menettelyssä arvioidaan myös vesistöihin kohdistuvia yhteisvaikutuksia ja esitetään tarvittavia lieventäviä toimenpiteitä. Tuulivoimaloiden ja sähkönsiirtolinjojen vesistövaikutukset

LAUSUNTO	VASTINE
Vaikutukset poronhoitoon Poronhoidollisesti Latvaselän tuulivoimalahankealue sijoittuu Kollajan paliskunnan alueelle ja sähkönsiirron osalta mahdollisesti myös Oijärven alueelle. YVA-ohjelmassa Kollajan paliskunta ja poronhoidon rakenteet hankealueella on kuvattu pääpiirteittäin, mutta kuitenkin riittävällä tasolla. Paliskunnan paikkatietoaineistojen (liiteri.ymparisto.fi) perusteella hankealueelle ja sen läheisyyteen sijoittuu Kollajan paliskunnan keskeisiä alueita. Erityisesti hankealueen pohjois- ja itäpuolelle sijoittuvat erotus- ja kokoamisalueet ovat todennäköisesti tärkeitä paliskunnan toiminnalle. Lisäksi paikkatietoaineistojen perusteella tuulivoima-alue on myös mm. porojen kevätkiertoreittien alueella. Tuulivoima-alueelle ja sen läheisyyteen sijoittuvat eri vuodenaikoina hyödynnettävät laidunalueet ovat myös poronhoidolle tärkeitä. Selkeää tutkimustietoa ei kuitenkaan vielä ole siitä, kuinka voimakkaasti eri ikäiset ja sukupuoliset porot välttävät tuulivoima-alueita eri vuoden aikoina. Tuulivoimaloiden, sähkönsiirtolinjojen ja teiden lisäksi myös mahdolliset louhokset kiviaineksen ottoa varten voivat vaikuttaa haitallisesti alueen poronhoitoon. Vähintäänkin louhinta-aikana porot todennäköisesti välttävät niitä. Myös louhinta-ajan jälkeen ne pienentävät porojen käytettävissä olevia laidunresursseja ja voivat myös olla vaarallisia, erityisesti mikäli ne ovat liian jyrkkäreunaisia. Poronhoitoon mahdollisesti kohdistuvien vaikutusten arviointimenetelmiä YVA-ohjelmassa on kuvattu ainoastaan yleisellä tasolla. Ohjelmassa mainitaan mm. että "vaikutuksia porotalouteen tarkastellaan kartta-aineistojen ja erityisesti paliskuntien kanssa käytävän vuoropuhelun avulla" sekä "häiriön arviointi perustuu sekä kokemuseräiseen että tutkimustietoon". Myös Luke katsoo, että kartta-aineistojen ja aikaisemman tutkimuksen hyödyntäminen on tärkeää. Luke katsoo myös, että erityisesti paliskunnan kokemuksellisen tiedon hyödyntäminen on keskeistä, sillä aiheesta on toistaiseksi vain vähän tutkimustietoa ja eri alueilla poronhoitokäytännöt voivat poiketa toisistaan merkittävästi. Hankealueen ja sen lähialueiden käyttö poronhoidossa voi myös muuttua, mikäli laidunten käyttö toisessa osassa paliskuntaa vaikeutuu esim. muun maankäytön, petojen tai luonnonolojen muutosten takia. Luke näkee yhteisvaikutusten arvioinnin keskeisenä sekä Kollajan että Oijärven paliskunnan osalta. Molempien paliskuntien alueella on runsaasti eri vaiheissa olevia tuulivoima-alueita. Lisäksi myös muut maankäyttömuodot kaventavat poronhoidon toimintamahdollisuuksia alueella. Yhteisvaikutukset alueen poronhoitoon nousevat mahdollisesti erittäin suuriksi, mikäli useampi paliskunnan alueelle suunniteltu tuulivoimahanke toteutuu. Lisäksi niihin liittyvät lupaprosessit entisestään kuormittavat alueen poronhoitajia. YVA-ohjelman yleisiosissa mainitaan, että vaikutusten merkittävyttä arvioidaan myös käyttäen IMPERIA-hankeessa kehitettyä merkittävyydenarviointimenetelmää. Luke katsoo, että menetelmän hyvä puoli on se, että se tarjoaa tavan luokitella vaikutuksia systemaattisemmin. Tästä huolimatta arvioitsija joutuu viime kädessä itse tekemään arvion	liittyvät pääasiassa rakentamiseen. Tarkempi hulevesien hallintaan liittyvä suunnitelma laaditaan toteutussuunnittelun yhteydessä Hankkeeseen liittyen tehdään erillinen selvitys poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys asetetaan nähtäville osana kaavan valmisteluvaiheen ja YVA-selostusvaiheen aineistoa. Lisäksi käydään poronhoitolain 53 §:n mukaiset neuvottelut sekä muita erillisiä tilaisuuksia ja vuoropuhelua paliskunnan kanssa. Tavoitteena on löytää ratkaisu, jossa tuulivoima-alueen toteuttaminen on mahdollista, mutta vaikutukset poronhoidolle jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Myös maakuntakaavassa on annettu poronhoidon huomiointiin liittyviä suunnittelumääräyksiä. Määräykset otetaan huomioon yleiskaavan laadinnassa.

LAUSUNTO

VASTINE

vaikutusten suuruudesta. Luke näkee, että ainakin poronhoidon osalta Imperia-menetelmän käytössä on aikaisemmissa lausuntoprosesseissa ollut myös tiettyjä puutteita, jotka Luke haluaa nostaa esille.

Tietyissä tapauksissa Imperia-menetelmän pohjalta on arvioitu, että mitä suurempi paliskunta on, sitä pienempi on muutoksen suuruusluokka. Samoin hyvässä kunnossa olevat laitumet on joissain tapauksissa nähty paliskunnan herkkyyttä pienentävinä tekijöinä. On totta, että pieni paliskunta, jossa on heikkokuntoiset laitumet, kärsii suhteellisesti enemmän samankokoisesta tuulivoima-alueesta kuin iso paliskunta, jossa on hyväkuntoiset laitumet. Täten, kun arvioidaan, kuinka kriittinen hanke (tai kaikki suunnitellut hankkeen yhteensä) on poronhoidon jatkuvuudelle koko paliskunnan tasolla, voi esitetty tarkastelutapa olla perusteltu.

Toisaalta esim. poronhoidon bioekonomisen mallin tulokset (Pekkarinen ym. 2015, Ecological Modelling 312, s. 256–271: Taulukko 3) osoittavat, että hyväkuntoiset laitumet voivat olla monin kerroin arvokkaammat poronhoidolle kuin heikkokuntoiset. Täten tuulivoimarakentamisen aiheuttama absoluuttinen taloudellinen haitta voi olla selvästi suurempi paliskunnalle, jolla on hyvät laitumet, kuin paliskunnalle, jonka laitumet ovat huonossa kunnossa, vaikka suhteellinen haitta olisikin pienempi. Se, kuinka ison suhteellisen tai absoluuttisen haitan maankäyttöhanke tuottaa paliskunnalle, onkin aina tapauskohtaista, eikä sitä voi suoraan johtaa paliskunnan maapinta-alasta, hankealueen suhteellisesta osuudesta paliskunnan laidunalasta tai paliskunnan laidunten kunnosta.

Luke näkee, että Imperia-menetelmää mukailevan paliskuntatasoisen tarkastelun ohella on tärkeää tarkastella myös hankealuetta ja sen välitöntä lähiympäristöä itsessään, sillä porotalouden kokema haitta ei välttämättä pienene, vaikka paliskunnan hallinnollisen alueen pinta-ala kasvaa. Paliskunnat jakautuvatkin usein sisäisesti eri työporukoihin, tokkakuntiin, siidoihin yms. Luke näkee, että paliskunnan kokoon suhteutettujen haittojen ohella on hyvä pyrkiä arvioimaan myös paliskunnan kokemaa absoluuttista haittaa (esim. taloudellista haittaa) sekä paliskunnan eri alueisiin (tai esim. työporukoihin) kohdistuvaa haittaa. Tähän ei kuitenkaan tällä hetkellä ole olemassa menetelmää, eikä arvioiden pohjaksi ole saatavilla yksiselitteisiä tutkimustuloksia, joten arvioi jää luultavasti vain suuntaa antavaksi. Imperia-menetelmään mahdollisesti liittyvistä puutteista huolimatta, Luke näkee, että sen käyttäminen on perusteltua ja että se täydentää, mutta ei korvaa, muita arviointimenetelmiä.

Kokonaisuudessaan YVA-ohjelmasta ei Luken näkemyksen mukaan pysty täysin arvioimaan, miten ja millä tarkkuudella vaikutusten arviointi tullaan poronhoidon osalta tekemään, vaan YVA-selostuksen toteutus jää hieman epäselväksi. YVA-ohjelmassa on kuitenkin mainittu keskeiset asiat, joihin vaikutusten arvioinnissa tulisi ja tullaan kiinnittämään huomiota. Näitä ovat mm. kokonaisvaikutusten arviointi, paliskuntien kanssa käytävän vuoropuhelun korostuminen, kokemusperäisen ja tutkimustiedon yhdistäminen sekä haittojen estämis- ja lieventämiskeinojen sekä seurannan keinojen selvittäminen yhteistyössä paliskuntien kanssa. Näiden lisäksi

Luke korostaa, että on keskeistä huomata, että tuulipuistohankkeen vaikutukset voivat kohdistua paliskunnan eri osiin ja osakkaisiin eri tavoin. Täten arvioinnissa on huomioitava vaikutukset paitsi koko paliskuntaan myös sen eri alueisiin, osakkaisiin ja ryhmiin. Tällöin myös yhteisvaikutusten arviointi on keskeistä, sillä eri alueiden merkitykset poronhoidolle saattavat muuttua tulevaisuudessa. Lisäksi Luke painottaa, että vaikutusten arvioinnissa tulee keskittyä laaja-alaisesti

LAUSUNTO	VASTINE
poronhoidon kannalta keskeisiin tekijöihin ja käydä tiivistä vuoropuhelua paliskunnan kanssa koko prosessin ajan. Paliskunnille tulisi myös varata riittävästi aikaa vastata tietopyyntöihin, toimittaa tiedot hankkeen etenemisestä ja muutoksista mahdollisimman nopeasti sekä pyrkiä järjestämään tapaamiset niin, että ne haittaavat varsinaista poronhoitotyötä mahdollisimman vähän.	
Lausunnon tiivistelmä Luke huomauttaa, että kanalitujen esiintymisen selvittämiseksi suunnittelualueella olisi hyvä tehdä soidinpaikkaselvitykset useampana peräkkäisenä vuotena. Tällöin soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys. Selostusvaiheessa tulee kiinnittää huomiota erityisesti ympärillä sijaitsevien tuulivoimahankkeiden ja tulevien tuulivoimasuunnitelmien yhteisvaikutuksiin laajemmassa mittakaavassa. Lisäksi on tärkeää keskittyä arvokkaiden luontotyyppien ja ekologisten yhteyksien säilyttämiseen. Pintavesistöjen kannalta on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin. Poronhoidon osalta YVA-ohjelmasta ei Luken näkemyksen mukaan pysty täysin arvioimaan, miten vaikutusten arviointi poronhoitoon käytännössä toteutettaisiin YVA-selostuksessa. YVA-ohjelmassa on kuitenkin mainittu keskeiset asiat, joihin arvioinnissa tullaan kiinnittämään huomiota. Näitä ovat mm. kokonaisvaikutusten arviointi, paliskuntien kanssa käytävän vuoropuhelun korostuminen, kokemusperäisen ja tutkimustiedon yhdistäminen sekä haittojen estämis- ja lieventämiskeinojen sekä seurannan keinojen selvittäminen yhteistyössä paliskuntien kanssa. Näiden lisäksi Luke korostaa, että tuulipuistohankkeen vaikutukset voivat kohdistua paliskunnan eri osiin ja osakkaisiin eri tavoin, ja täten arvioinnissa on huomioitava vaikutukset paitsi koko paliskuntaan myös sen eri alueisiin, osakkaisiin ja ryhmiin. Tällöin myös yhteisvaikutusten arviointi on keskeistä, sillä eri alueiden merkitykset poronhoidolle saattavat muuttua tulevaisuudessa. Lisäksi Luke painottaa, että vaikutusten arvioinnissa tulee keskittyä laaja-alaisesti poronhoidon kannalta keskeisiin tekijöihin ja käydä tiivistä vuoropuhelua paliskunnan kanssa koko prosessin ajan. Myös haittojen lieventämisen ja korvaamiseen sekä vaikutusten seurannan mahdollisuuksista tulisi aktiivisesti neuvotella alueen poronhoitajien kanssa sekä huomioida mahdolliset yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa. Lisäksi arviointiprosessi itsessään tulisi järjestää niin, että paliskunnan vaikutusmahdollisuudet ovat riittävät, mutta prosessin aiheuttama haitta varsinaiselle poronhoitotyölle olisi mahdollisimman pieni (esim. aikainen ja sujuva tiedonkulku, joustavat ajat tapaamisille ja tietopyynnöille).	Huomioidaan lausunnossa mainitut teemat yleiskaavaselostuksessa ja muussa kaava-aineistossa.
5) Metsähallitus (luontopalvelut) 28.5.2025	
Oulun kaupunki on pyytänyt Metsähallituksen lausuntoa Yli-lin Latvaselän tuulivoimahankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.	

LAUSUNTO	VASTINE
Latvaselän tuulivoimahanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, joka on käynnissä kaavoitusprosessin rinnalla. Hankkeen yhteysviranomaisena Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt Metsähallituksen lausuntoa hankkeen YVA-ohjelmasta, joka on ollut samaan aikaan nähtävillä osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa. Metsähallitus viittaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle antamaansa lausuntoon Latvaselän tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta (MH 8111/2024, 27.5.2025), joka on toimitettu myös Oulun kaupungille tiedoksi ja huomioitavaksi osayleiskaavan jatkovalmistelussa.	
YVA-ohjelmasta annettu lausunto: Hankealue rajautuu Metsähallituksen hallinnassa olevaan suojeluun varattuun alueeseen (Lapiosuo). Kyseiselle alueelle on tehty maakuntakaavassa suojeluvaraus, ja alue tullaan perustamaan luonnonsuojelulain mukaiseksi suojelualueeksi. YVA-ohjelmassa esitettyjen karttojen mukaan suojeluun varatun kohteen välittömään läheisyyteen ei ole sijoitettu voimaloita, mutta lähin suunniteltu voimala sijoittuu kuitenkin alle kilometrin etäisyydelle suojelukohteesta. Kyseinen suojeluun varattu suoalue on linnuston kannalta tärkeää elinympäristöä, joten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen linnustoarvojen turvaamiseen, huomioiden myös yhteisvaikutukset etenkin hankealueeseen suoraan rajoittuvan Koutuanjärven tuulivoimahankkeen kanssa, joka muodostaa yhdessä Latvaselän hankkeen kanssa laajan yhtenäisen tuulivoima-alueen Lapiosuon suojelukohteen itäpuolelle.	Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin hankkeen YVA-menettelyn tuloksiin. Lapiosuon alueeseen ja linnustoon kohdistuvat vaikutukset arvioidaan menettelyn yhteydessä. Arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota yhteisvaikutusten arviointiin. Linnustoarvojen turvaaminen huomioidaan tarvittavilta osin kaavamerkinnoissa -ja määräyksissä.
Hankealueen pohjoispuolella lähimmillään noin yhden kilometrin etäisyydellä sijaitsee Virvikkosuon Natura-alue (SAC), joka tullaan perustamaan luonnonsuojelulain mukaiseksi suojelualueeksi. Sähkönsiirtovaihtoehto SVE3 on linjattu lähelle Virvikkosuon Natura-aluetta, ja se sijoittuu n. 50 metrin matkalla Natura-alueeseen rajautuvalle suojeluun varatulle alueelle. Vaikka Virvikkosuon Natura-alue on suojeltu ainoastaan luontodirektiivin perusteella, on alueella merkitystä myös linnuston suojelun kannalta. Sähkönsiirtoreittien linnustoselvityksessä tulee Virvikkosuon ja sen lähiympäristön osalta selvittää linnustoa riittävän laajalta alueelta, jotta vaikutukset suojelukohteen linnustoon on mahdollista arvioida riittävällä tarkkuudella. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdon SVE1 linjaus kulkee läheltä (n. 550 m) Kuisuon Natura-aluetta, joka on suojeltu sekä luontodirektiivin että lintudirektiivin mukaisena alueena (SAC/SPA). Vaihtoehto SVE1 on sijoitettu suunnitteilla olevan Fingridin Petäjäskoski-Nuojuankangas 400 + 110 kV voimajohdon vierelle. YVA-ohjelmassa on viitattu Kuisuon Natura-alueelle aiheutuvien vaikutusten osalta Petäjäskoski-Nuojuankangas voimajohtohankkeessa tehtyyn Natura-tarveharkintaan, jonka perusteella on todettu, että voimajohto ei etäisyyden vuoksi aiheuta törmäysriskiä tai muutoksia alueen lajistoon tai luontotyyppeihin. Metsähallitus huomauttaa, että Kuisuon Natura-alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnissa ei tule nojautua yksinomaan toisen voimajohtohankkeen arviointiin, jonka osana ei ole huomioitu Latvaselän hankkeen vaikutuksia. Sen sijaan yhteisvaikutus Petäjäskoski-Nuojuankankaan voimajohtohankkeen kanssa tulee arvioida osana Latvaselän hankkeen vaikutusten arviointia.	Virvikkosuon Natura-alueeseen sekä Kivijärven suon suojeluun varattuun kohteeseen kohdistuvat vaikutukset arvioidaan hankkeen YVA-menettelyssä. Tulokset esitetään YVA-selostuksessa ja soveltuvin osin myös kaavaselostuksessa. Yleiskaavassa sähkönsiirtoon liittyvät ratkaisut osoitetaan vain niiltä osin kuin ne sijoittuvat yleiskaavoitettavalle alueelle. Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehtoja on tarkennettu YVA-selostusvaiheessa. Virvikkosuon läheisyydessä kulkenut vaihtoehto ei ole enää mukana tarkastelussa. Myös YVA-ohjelmavaiheessa mukana ollut Petäjäskoski-Nuojuankangas 400 + 110 kV voimajohdon vierellä kulkenut osuus on poistettu YVA-selostusvaiheessa. Kuisuon Natura-alue sijaitsee nyt etäällä sähkönsiirtovaihtoehdoista. Natura-alue huomioidaan vaikutusten arvioinnissa tarvittavilta osin.

LAUSUNTO	VASTINE
Sähkönsiirron vaihtoehto SVE1 sijoittuu myös Kivijärvensuon suojeluun varatulle kohteelle n. 330 metrin matkalta, joten em. yhteisvaikutukset tulee arvioida myös kyseisen suojelukohteen ja sen lajiston osalta.	
Petolinnut Metsähallituksen hallinnoimien suojeluun varattujen alueiden lisäksi hankealueella ja sen läheisyydessä on muitakin kohtalaisen laajoja suoalueita, jotka voivat soveltua mm. muuttohaukan elinalueiksi. YVA-ohjelmassa on tunnistettu alueen linnustoarvot ja potentiaali petolintujen elinympäristönä. YVA-ohjelmassa myös tiedostetaan, että olemassa olevissa tiedoissa on todennäköisesti puutteita petolintujen pesätietojen ja reviirinkäytön osalta, joten hankkeessa on tärkeää suunnata selvityksiin riittävästi resursseja. YVA-ohjelman mukaan päiväpetolintujen tarkkailuun arvioidaan kuluvan 14 maastopäivää (77 tuntia), mutta ohjelmassa ei ole mainittu tarkempia tietoja selvityksen toteutumisesta ja menetelmistä (selvitys on ohjelman mukaan toteutettu jo vuoden 2024 aikana). Mahdollisia puutteita on syytä pyrkiä täydentämään tämän pesimäkauden aikana. Hankkeen tuulivoimala-alue sijoittuu maakotkareviirin reuna-alueelle, kohtalaisen etäälle ydinreviiriltä. Reviirille syntyy vaikutuksia myös hankkeen sähkönsiirrosta, mikä tulee huomioida arvioinnissa. Kyseiselle reviirille on suunnitteilla muitakin tuulivoimahankkeita, joten maakotkan osalta yhteisvaikutusten arviointi on keskeistä.	Lausunnossa mainitut petolinnut ja niihin kohdistuvat vaikutukset huomioidaan osana YVA-menettelyä ja kaavan vaikutusten arviointia. Yhteisvaikutusten arviointiin kiinnitetään erityistä huomiota. YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan petolintujen törmäysmallinnus.
6) Oulun museo- ja tiedekeskus / arkeologia	
Oulun kaupunki on pyytänyt museolain (314/2019) mukaisena Pohjois-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona toimivalta Oulun museo- ja tiedekeskukselta lausuntoa koskien asiakohdassa mainitun osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Tämä lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä. <i>Referaatti kaavan sisällöstä poistettu.</i> Museo on lausunut hankkeen YVA-ohjelmasta 24.5.2025 (OUKA/5875/10.02.01/2025).	
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan alueella tullaan toteuttamaan arkeologinen inventointi. Arkeologisen selvityksen tekijän tulee olla yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan museoon ennen maastoon menemistä, jotta museo voi toimittaa inventoijalle tiedon alueen arkeologisista havainnoista, jotka eivät näy muinaisjäännösrekisterissä.	Kiitämme toimintaohjeista. Arkeologisen kenttätutkimuksen toteuttanut taho on ollut yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan museoon ennen kenttätöiden aloittamista.
Arkeologisen tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportit digitaalisena arviointia varten Pohjois-Pohjanmaan museolle (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi). Arvioinnissa varmistetaan, että selvitykset vastaavat niille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi. Raportti toimitetaan arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa se tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja aikanaan julkaistaan palvelussa	Raportit on toimitettu lausunnossa annetun ohjeen mukaan Pohjois-Pohjanmaan museolle ja arvioinnin jälkeen Museovirastoon.

LAUSUNTO	VASTINE
https://asiat.museovirasto.fi/. Verkossa julkaistava tutkimusraportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden henkilötietoja, esim. maanomistajan nimiä tai osoitteita tai salattavia tietoja. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset digitaalisena paikkatietomuodossa. Museo voi tarkemmin arvioida hankkeen vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön vasta saatuaan arkeologisen inventointiraportin hankkeesta. Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole muuta huomautettavaa Latvaselän tuulivoima-alueen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.	
7) Oulun Vesi	
<i>Referaatti kaavan sisällöstä poistettu. Pohjavesialueisiin liittyvät kuvailut on säilytetty, koska ne liittyvät kiinteästi lausunnon sisältöön.</i> Suunnittelualueen pohjoispuolella, osin kaava-alueen sisällä, sijaitsee maakuntakaavassa arvokas harjualue Huiskan harju. Hankealueen yhteyteen sijoittuu eri harjujaksoilla kaikkiaan neljä pohjavesialuetta: 1-luokan Huiskankangas (11972005) ja Kyrönniemi (11972004) sekä 2-luokan Säynäjäkangas (11615504) ja Huhkajankangas (11972006). Pohjavesialueista Huiskankangas ja Kyrönniemi sijoittuvat lähtökohtaisesti hankealueelle. Pohjavesialueille ei tulla sijoittamaan tuulivoimaloita. Hankealueen pohjoispuolelle sijoittuu Huiskankankaan (tunnus: 11972005) 1-luokan pohjavesialue. Pohjavesialueen määrällinen ja kemiallinen tila on hyvä. Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 6,66 km² ja muodostumisalueen pinta-ala 3,81 km². Pohjavesialueen antoisuus on 3 500 m³/vrk. Alueella sijaitsee Oulun Veden Huiskan vedenottamo, josta otetaan merkittävä osa Yli-lissä käytettävästä talousvedestä. Hankealuerajaus ei sijaitse pohjavesialueella, vaan hankealueen raja kulkee pohjavesialueen rajaa pitkin. Sähkönsiirron reittivaihtoehto SVE3 kulkee Huiskankankaan pohjavesialueen länsiosan poikki noin 960 metrin matkalta. Alustavat tuulivoimaloiden sijainnit eivät kohdistu pohjavesialueille. Lähimmät voimat (nrot 9 ja 10; VE1) sijoittuvat noin 270–300 metrin etäisyydelle Huiskankankaan pohjavesialueen rajasta. Huiskankankaan pohjavesialueen länsipuolella ja hankealueen luoteispuolella sijaitsee Kyrönniemen (tunnus 11972004) 1-luokan pohjavesialue. Pohjavesialueen määrällinen ja kemiallinen tila on hyvä. Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 3,26 km² ja muodostumisalueen pinta-ala 1,51 km². Pohjavesialueen antoisuus on 1 000 m³/vrk. Hankealueen ja pohjavesialueen välinen etäisyys on pienimmillään noin 90 metriä. Alueella sijaitsee Oulun Veden Kyrönniemen vedenottamo, josta otetaan myös talousvettä Yli-lihin. Hankealueen itäpuolella sijaitsee Säynäjäkankaan (tunnus 11615504) 2-luokan pohjavesialue, joka sijaitsee Pudasjärven kunnan puolella. Pohjavesialue on osa samaa laakeaa saumamuodostumaa kuin Huiskankangas. Pohjavesialueen määrällinen ja kemiallinen tila on hyvä. Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 4,94 km² ja muodostumisalueen pinta-ala 2,95 km². Pohjavesialueen antoisuus on 2 400 m³/vrk. Alueella ei sijaitse vedenottoja. Säynäjäkankaan pohjavesialue	

LAUSUNTO	VASTINE
sijaitsee noin 230 metriä hankealueen rajasta. Lisäksi hankealueen länsipuolella sijaitsee Huhkajankankaan (tunnus 11972006) 2-luokan pohjavesialue. Alueella ei sijaitse vedenottoja. Lausuntonaan Oulun Vesi toteaa, että hankealueen osayleiskaavaa laadittaessa tulee ottaa erityisen tarkasti huomioon hankkeen vaikutukset pohjaveden laatuun. Kokonaisuudessaan hankealuetta voidaan pitää erittäin arvokkaana harjualueena, jossa kaikessa toiminnassa on huomioitava mahdolliset ympäristövaikutukset. Sähkönsiirron reittivaihtoehto SVE3 kulkee Huiskankankaan pohjavesialueen länsiosan poikki noin 960 metrin matkalta. Oulun Veden näkemyksen mukaan tässä toteutusvaihtoehdossa on riski pohjaveden laadun heikkenemiselle. Hankealue sivuaa Oulun kaupungille tärkeää Huiskankankaan pohjavesialuetta, johon tuulivoimahankkeella voidaan myös olettaa olevan kaikkein eniten vaikutusta. Toteutuessaan hanke tulee luultavasti vaikuttamaan pohjaveden laatuun heikentävästi pitkällä aikavälillä. Alueita joudutaan raivaamaan sekä myös tiestämään, jonka takia luonnollinen pohjaveden hapettuminen alueella voi heiketä. Riskien minimoimiseksi ja pohjaveden laadun turvaamiseksi tulisi hankkeen aluerajaus tehdä kauemmaksi olemassa olevilta pohjavesialueilta. Oulun Veden tarkoituksena on myös selvittää alueen pohjavesien määrää aikaisempaa tarkemmin yhteistyössä Geologian tutkimuskeskuksen kanssa.	Hankkeen pohjavesivaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin. Pohjavesivaikutuksia arvioidaan asiantuntija-arviona hyödyntämällä saatavilla olevia aineistoja. Rakentamisen pohjavesivaikutuksia tarkastellaan pohjaveden laadulle ja riittävyydelle kohdistuvien riskien osalta. Lausunto huomioidaan osayleiskaavan vaikutusten arvioinnissa etenkin niiden vaikutusten osalta, jotka aiheutuvat kaava-alueelle esitettävistä maankäytön muutoksista. Suunnittelun ulkopuoliselle osalle sijoittuvien sähkönsiirtoreittien vaikutukset arvioidaan YVA-selostuksessa. Yleiskaavassa sähkönsiirtoon liittyvät ratkaisut vain niiltä osin kuin ne sijoittuvat yleiskaavoitettavalle alueelle. Huomioidaan pohjaveden laadun ja määrän turvaaminen tarvittavilta osin myös yleiskaavan merkinnöissä ja määräyksissä. Sähkönsiirtovaihtoehtoa SVE3 ei enää tutkita potentiaalisena reittinä.
8) Paliskuntain yhdistys 5.6.2025	
<i>Referaatti kaavan sisällöstä poistettu.</i> Hankealue sijoittuu Kollajan paliskunnan alueelle. Suunniteltu sähkönsiirto sijoittuu myös Oijärven paliskunnan alueelle. Poronhoito on merkittävä elinkeino ja tärkeä työllistäjä paitsi suoraan, myös lihan ja muiden tuotteiden jalostuksen sekä matkailupalveluiden kautta. Poronhoito ylläpitää monipuolista elinkeinorakennetta. Erityisesti pienemmissä kylissä poronhoito on merkittävä työllistäjä ja elinvoimaisuuden, maisemakuvan ja turvallisuuden ylläpitäjä. Paliskuntien poronhoito perustuu porojen vapaaseen laiduntamiseen ja luonnonlaitumien ympärivuotiseen käyttöön. Alueella on paljon muuta maankäyttöä, ja alueen paliskunnat ovat eri yhteyksissä ilmaisseet huolensa vaikutusten kasautumisesta. Erityisesti energiarakentamisesta aiheutuvien yhteisvaikutusten kertautuvat haitat uhkaavat nousta kohtuuttomuuden mittoihin.	
Paliskuntain yhdistys lausuu asiassa yleisellä tasolla, sillä yhdistykseen tulee erilaisiin maankäytön hankkeisiin liittyen lausuntopyyntöjä vuosittain vajaa 100 ja määrä on nousussa. Resurssit eivät enää riitä yksityiskohtaiseen paneutumiseen	Paliskunnat, joiden alueille suunnitellaan osayleiskaavoitusta tai sähkönsiirtoreittejä (Kollajan paliskunta, Kiimingin paliskunta), ovat mukana kaavan osallisissa. Paliskuntien kanssa käytävä vuoropuhelu

LAUSUNTO	VASTINE
yksittäisiin osayleiskaava-asioihin. Kaavoittajalla on selvitysvelvollisuus kaavan vaikutuksista. Vaikutukset on arvioitava riittävällä tarkkuudella yhteistyössä asianosaisen paliskunnan kanssa. Kaavamenettelyn osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tulee olla alueen paliskunnat merkittynä osallisiksi. Poronhoitoalueella osallinen on aina paliskunta, jonka alueelle hanke sijoittuu. Jos kaavan vaikutukset ulottuvat naapuripaliskuntiin, on heidät myös tulkittava osallisiksi.	tunnistetaan tärkeäksi asiaksi. On ymmärrettävää, ettei Paliskuntain yhdistys ehdi paneutua jokaiseen hankkeeseen syvällisesti hankkeiden suuren määrän vuoksi. Erityisesti tätä taustaa vasten paikallisten paliskuntien kanssa käytävät keskustelut ja näiden paliskuntien välittämät tiedot ovat suunnittelun ja vaikutusten arvioinnin kannalta arvokkaita.
Poronhoidon huomioon ottaminen kaavoituksessa Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto. Poronhoitolaki (PHL 848/1990) on erityislaki, joka tulee ottaa huomioon poronhoitoalueella toimittaessa. Poronhoito-oikeus ja siihen kiinteästi kuuluva vapaa laidunnusoikeus on ikiaikainen nautinto-oikeus, joka on suoraan poronhoitolailla turvattu erityinen oikeus (PHL 3§). Poronhoitolaissa (53§) säädetään myös, että suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä, valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa. PHL 53§:n kaltaisia neuvotteluita suositellaan käytäväksi muillakin kuin valtion omistamilla mailla, sillä ne on todettu hyväksi keinoksi yhteensovittaa poronhoitoa ja muita maankäytön muotoja kaavoituksessa. Maakuntakaavamääräykset voivat myös ohjata neuvottelujen käymiseen. Poronhoitoalueen maakuntakaavoissa on poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamista edellyttäviä yleismääräyksiä sekä tarkempia määräyksiä esim. poronhoidolle tärkeiden alueiden huomioonottamisesta ja säilyttämisestä. Voimassa olevan Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan poronhoitoalueen rajaa koskevan merkinnän määräys edellyttää: "Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet, kuten erotus- ja ruokintapaikat sekä pyyntiaidat. Valtion maiden käytön osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan kanssa." Maakuntakaavoissa on myös tuulivoimaloiden alueisiin liittyviä yleismääräyksiä, joissa edellytetään poronhoitoalueella turvaamaan poronhoidon edellytykset. Alueidenkäyttölain 39§:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaavalla ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Poronhoito on osa alueen elinkeinoelämää ja etenkin sivukylillä tärkeä toimeentulon lähde. Poronhoitajat ovat alueella oikeudenhaltijoita, joille ei saa hankkeen kaavalla aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Suunnittelualueella poronhoidon turvaaminen hankkeen kaavoituksessa on välttämätöntä. Alueidenkäyttölain 9§:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Poronhoidon nykytila ja toiminta kaava-alueella ja sen vaikutusalueella tulee kuvata. Vaikutukset poronhoidolle tulee arvioida yhteistyössä alueen paliskunnan kanssa.	Maakuntakaavassa annetut suunnittelumääräykset otetaan huomioon yleiskaavan laadinnassa. YVA-menettelyssä ja yleiskaava-aineistossa tarkastellaan kaavaratkaisun suhdetta maakuntakaavaan ja maakuntakaavan määräyksiin. Poronhoidon muiden maankäyttömuotojen mahdollistaminen vaatii yhteensovittamista. Hankkeeseen liittyen tehdään erillinen selvitys poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys asetetaan nähtäville osana kaavan valmisteluvaiheen ja YVA-selostusvaiheen aineistoa. Lisäksi käydään poronhoitolain 53 §:n mukaiset neuvottelut sekä muita erillisiä tilaisuuksia ja vuoropuhelua paliskunnan kanssa. Tavoitteena on löytää ratkaisu, jossa tuulivoima-alueen toteuttaminen on mahdollista, mutta vaikutukset poronhoidolle jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Alueidenkäyttölain mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset ja poronhoitolaki huomioidaan yleiskaavan valmistelussa.

LAUSUNTO	VASTINE
Kaavassa on selvittävä sen vaikutukset niin laajasti kuin niitä arvioidaan olevan. Selvityksessä tulisi kiinnittää erityistä huomiota yhteisvaikutusten arviointiin. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon hankealueen paliskuntien toiminta-alueella ja lähialueella käynnissä olevat hankkeet. Yhteis-vaikutusten arvioinnissa asianosaisen paliskunnan antama näkemys vaikutuksista on otettava huomioon. Poroelinkeinosta tulisi kuvata osayleiskaavan valmisteluaineistossa seuraavia perusasioita: • Asianosaisen paliskunnan perustiedot • Kuvaus poronhoidon toiminnan luonteesta suunnittelu- ja kaavan vaikutusalueella • Poronhoidon perusinfrastruktuurin kuvaus suunnittelu- ja kaavan vaikutusalueella • Alueen sijoittuminen suhteessa porojen laiduntamiseen • Alueen merkitys paliskunnan toiminnan kannalta: ○ Miten suuri osa paliskunnan poroista laiduntaa/käsitellään alueella? ○ Miten suurta osaa poronmistajista hanke koskee suoraan? ○ Jos alueelle sijoittuu poronhoidon rakenteita (esim. erotusaita, kämppä), mikä on niiden merkitys (pääaita vai vähemmän käytetty) paliskunnan poronhoidon kannalta? Lisäksi kaavan valmisteluaineistoista tulee käydä ilmi, miten on arvioitu PHL 53§:n mukaisen tai sen kaltaisen neuvottelun tarve, neuvottelun suunniteltu ja/tai toteutunut ajankohta, ja tarvittaessa, miten neuvottelu sovitetaan yhteen YVA- ja kaavamenettelyn kanssa. Suosittelut aineistot ja/tai menetelmät vaikutusten arviointiin: • Paliskuntain yhdistykset tilastot (Poromies-lehden vuoden 1. nro: tilastoliite) • Paliskuntien tiedot: https://paliskunnat.fi/py/paliskunnat/paliskuntien-tiedot/ • Porotalouden paikkatietoaineisto • Karttatyöskentely ja/tai poroisännän/paliskunnan edustajan/edustajien haastattelut • Neuvottelut • Paliskunnan lausunto Lisätietoja: Anttonen ym. (2023) Tuulivoimahankkeiden suunnittelu ja operointi poronhoitoalueella – tuulivoima-alan ja poronhoidon näkemys hyvistä käytännöistä. https://akordi.fi/wp-content/uploads/Paliskunnat-ja-tuulivoimatoimijat_toimintamalli_12012023_FINAL.pdf Paliskuntain yhdistyksen nettisivut:	Osayleiskaavan kaavaselostuksessa arvioidaan vaikutuksia poronhoitoon. Vaikutusten arviointi pohjautuu YVA-menettelyssä esiin tulleisiin vaikutuksiin ja paliskuntien kanssa käytyyn vuoropuheluun. Lausunnossa mainitut poronhoitoon liittyvät perusasiat tuodaan esille kaava-aineistossa.

LAUSUNTO	VASTINE
Maankäyttö https://paliskunnat.fi/py/neuvonta/maankaytto/ Tutkimustietoa https://paliskunnat.fi/py/materiaalit/tutkimustietoa/ Opas poronhoidon tarkasteluun maankäyttöhankkeissa (PoroYVA-opas): https://paliskunnat.fi/poroyva/PoroYVA_2014_FI_web.pdf	
Kaavassa annettavat määräykset Tuulivoimaosayleiskaavassa on syytä antaa määräys, jonka mukaan kaava-alueella sallitaan porotalouden edellyttämien rakenteiden rakentaminen siten, että ne sovitetaan yhteen tuulivoimatoimintojen kanssa. Tämä määräys on tarpeellinen, sillä alueelle voi olla tarvetta rakentaa poronhoidon rakennelmia, esimerkiksi pyyntiaitoja. Rakenteiden salliminen ei kuitenkaan turvaa riittävästi poronhoidon edellytyksiä hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa. Kaavoissa tulisi lisäksi antaa alueella voimassa olevan maakuntakaavan ohjausta noudattava yleinen kaavamääräys poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamiseksi. Esimerkiksi: "Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on turvattava poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytykset." Tämän kaltainen määräys on vakiintuneesti käytössä poronhoitoalueen tuulivoimaosayleiskaavoissa. Kaavan sallimasta rakentamisesta voi aiheutua paliskunnalle kohtuutonta tai huomattavaa haittaa, jota ei kaavamääräyksiin ole mahdollista lieventää tai poistaa. Tällöin kaava on alueidenkäyttölain (39§) tai poronhoitolain (2§) vastainen, eikä sitä voida hyväksyä. Lopuksi Kaavassa on selvitettävä sen vaikutukset niin laajasti kuin niitä arvioidaan olevan. Vaikutusten arvioinnin tulee olla asianmukainen ja riittävä. Paliskunnat on merkittävä osallisiksi kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Alueen paliskuntien kanssa tulee käydä hankkeesta poronhoitolain 53§:n mukaisia tai kaltaisia neuvotteluja kaavamennettelyn aikana. Järjestettävät neuvottelut on syytä kirjata osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. YVA- ja kaavamennettelyiden aikana tulee etsiä keinoja haitallisten vaikutusten estämiseen, lieventämiseen ja kompensointiin yhteistyössä alueen poronhoidon harjoittajien kanssa. Alueen paliskuntien lausunnot ja kannanotot tulee ottaa huomioon painoarvoltaan merkittävinä.	Lausunnossa esille nostettujen kaavamääräyksiä sisällyttämistä yleiskaavaan tarkastellaan kaavoitusprosessin aikana. Määräyksissä esitetyt tavoitteet ovat kannatettavia, ja lähtökohtaisesti niissä mainitut asiat voidaan sisällyttää kaavamääräyksiin. Poronhoidon käyttämiä alueita tuodaan tarvittavilta osin myös muuten esille määräyksissä ja merkinnöissä.
9) Pohjois-Pohjanmaan liitto 28.5.2025	

LAUSUNTO	VASTINE
<i>Referaatti kaavan sisällöstä ja hankkeen taustasta poistettu.</i> Lausunto Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen YVA-menettelyn ennakkoneuvotteluun 7.11.2024. Maakuntakaava muodostaa keskeisen lähtökohdan seudullisten tuulivoimahankkeiden suunnittelulle. Kaavan tavoitteena on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen ja vaikutusten hallinta koko maakunnan tasolla. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen edellyttää, että kaavan tavoitteet, periaatteet, kaavassa osoitettujen alueiden rajaamisen perusteet ja kaavan suunnittelumääräykset otetaan suunnittelussa huomioon. Maakuntakaavassa osoitetut tuulivoima-alueet ovat ensisijaisia seudullisten tuulivoima-alueiden sijoittamispaikkoja. Maakuntakaava on luonteeltaan yleispiirteisin alueidenkäytön suunnitelma; siinä esitettyjen tuulivoima-alueiden rajaukset täsmentyvät kuntakaavan yhteydessä laadittavan YVA-menettelyn ja muiden vaikutustarkastelujen perusteella. Maakuntakaavan joustavuuden takia kuntakaavaratkaisu voi riittävillä selvityksillä perustellen erota maakuntakaavassa osoitetuista, erityisominaisuutta kuvaavista tv-alueiden rajauksista. Hankekohtaiset maakuntakaavaa tarkemmat selvitykset, ympäristövaikutusten arviointi (YVA), mukaan lukien yhteisvaikutusten arviointi ovat ratkaisevina tekijöinä tässä arvioinnissa. Käytännössä osa kuntakaavassa esitetyistä tuulivoimaloista voi sijoittua maakuntakaavan tv-aluerajauksen ulkopuolelle, mikäli eroavaisuus on yksityiskohtaisemmassa kaavassa perusteltu siinä laadituilla, maakuntakaavatasoa tarkemmilla selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla. Tuulivoimaosayleiskaava ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa, eikä kaava saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista.	Kiitämme siitä, että lausunto on kohdennettu osayleiskaavaa varten ja siinä on nostettu esiin nimenomaan kaavoituksen ja kaava-asiakirjojen kannalta tärkeitä asioita.
<u>Hankkeen suhde voimassa olevaan maakuntakaavaan</u> Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Voimassa olevan alueidenkäyttölain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli lainvoimaisten maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista. Latvaselän tuulivoimapuiston hankealuetta ei ole osoitettu lainvoimaisissa Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavoissa tuulivoimaloiden alueena, mikä on tuotu esiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty suunnittelualueelle vaikutusalueelle sijoittuvat maakuntakaavamerkinnot, näiden määräykset ja olennaisimmat tuulivoimarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset. Latvaselän kaavoitusmenettelyssä on arvioitava hankkeen vaikutukset näihin merkintöihin ja määräyksiin. <u>Hankkeen suhde vireillä olevaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan</u>	Päivitetty energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on hyväksytty osallistumis- ja arviointisuunnitelman viimeisimmän nähtävälle asettamisen jälkeen. Vaihemaakuntakaava on tullut voimaan 22.8.2025. Suunnittelualueita koskevat kaavamerkinnot ja -määräykset päivitetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja kaavaselostukseen. Kaavaselostuksessa arvioidaan kaavaratkaisun vaikutuksia suhteessa voimassa oleviin maakuntakaavoihin. YVA-ohjelmasta toimitettu Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto (28.5.2025) huomioidaan niiltä osin, kuin se koskee kaava-aluetta tai liittyy kaava-alueen aiheuttamien vaikutusten arviointiin. Osayleiskaavasta ja YVA-ohjelmasta annetuissa lausunnoissa on joitain eroavaisuuksia. Kaavoittaja on tutustunut myös YVA-ohjelmasta annettuun lausuntoon. YVA-ohjelmasta annetussa lausunnossa nostetaan esiin edellä mainittujen teemojen lisäksi sähkönsiirto (jonka vaikutuksia käsitellään

LAUSUNTO	VASTINE
Pohjois-Pohjanmaan liitossa on vireillä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen. Merkittävänä teemoina Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia potentiaalisia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa. Lisäksi energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitetaan valtioneuvoston 18.11.2021 päätöksen mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021), uuden luokittelun mukaiset pohjavesialueet (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus), vuosina 2019-2023 kartoitetut ja päivitetyt perinnebiotoopit (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Metsähallitus), pitkän aikavälin kehittämisperiaatemarkintänä kaasuputken yhteystarve sekä valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK 2024, VN 7.11.2024). Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on hyväksytty. Maakuntahallitus hyväksyi energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan toisen ehdotusvaiheen vastineet ja käsiteli hyväksymisaineiston kokouksessaan 5.5.2025 (§ 59). Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava hyväksyttiin maakuntavaltuuston päätöksellä 27.5.2025 (§ 5). Seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen määritelmä (10 tai useampia tuulivoimaloita) päätettiin pitää samana kuin lainvoimaisissa 1. ja 3. vaihemaakuntakaavoissa viranomais ehdotusvaiheen jälkeen. Luonnos- ja viranomais ehdotusvaiheissa seudullisesti merkittäväksi tuulivoimaloiden alueeksi maa-alueilla (tv-1) määriteltiin vähintään 7 voimalaa. Hyväksytyssä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa (MKV 27.5.2025) Latvaselän suunnittelualueen keskiosaan on osoitettu tuulivoimaloiden alue tv-1 514, Koutuanjärvi. Alueen raja- us on pysynyt samana viranomais ehdotusvaiheesta saakka. Latvaselän tuulivoima-alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty suunnittelualueelle ja sen vaikutusalueelle osoitetut energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan toisen julkisen ehdotuksen (MKH 10.2.2025) kaavamerkin- nät ja näiden määräykset. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheissa täsmennettiin myös useiden kaavamerkintöjen selityksiä ja suunnittelumääräyksiä. Lisäksi tuulivoimarakentamisen yleisiä suunnittelumääräyksiä uudistettiin ja hyväksymisvaiheessa suunnittelumääräyksiin tuli vielä pieniä teknisiä täsmennyksiä. Latvaselän tuulivoimapuiston YVA- ja kaavoitusmenettelyissä on huomioitava nämä muuttuneet ja uudet merkinnät ja määräykset, ja arvioitava hankkeen suhdetta näihin. Maakuntakaavan tv-alueen rajaukseen liittyvät tekijät ja maakuntakaavoituksen aikana laaditut selvitykset (erityisesti linnuston päämuuttoreittiselvitys, maakotka-, maisema- ja Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskevat selvitykset) ja niissä esitetyt tuulivoima-alueen toteutumisen vaikutusten lievennysesitykset tulee huomioida Latvaselän hankkeen YVA- selostusvaiheessa ja osayleiskaavan luonnosta laadittaessa. Jokaisesta energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tuulivoimaloiden alueesta on laadittu kohdekuvaus ja niitä tulee hyödyntää tarkemmassa suunnittelussa vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheessa laadittujen TUULI-hankkeen kohdekorttien sijaan. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava-aineisto kohdekuvauksineen löytyy maakuntakaavoituksen verkkosivuilta https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/.	pääasiassa YVA-selostuksessa, ja vähäisemmissä määrin kaavan vaikutusten arvioinnissa), vaikutukset linnustoon (vaikutuksia arvioidaan niin YVA-menettelyssä kuin kaavoituksessa), pohjavesialueet (huomioidaan laajemmin YVA-selostuksessa ja tarpeellisilta osin kaavaselostuksessa), vaikutukset poronhoitoon (kaavoituksen yhteydessä kuullaan sekä kaava-alueelle että esitetyille sähkönsiirtoreiteille osuvia paliskuntia, mutta kaavan vaikutusten arvioinnissa keskitytään erityisesti kaava-alueella tapahtuvien muutosten vaikutusten arviointiin), vaikutukset ekologiseen verkostoon (huomioidaan laajemmin YVA-selostuksessa ja tarpeellisilta osin kaavaselostuksessa) sekä yhteisvaikutukset (arvioidaan YVA-menettelyssä ja soveltuvilta osin kaavoituksessa). Kaavan vaikutusten arvioinnin pohjana hyödynnetään YVA-menettelyssä tuotettua tietoa.

LAUSUNTO	VASTINE
<u>Vaikutusten arviointi</u> Pohjois-Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan Latvaselän tuulivoima-alueen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat yhteisvaikutuksiin muiden lähialueiden energiahankkeiden kanssa. Latvaselän tuulivoimahankkeen kaavoitus- ja YVA-menettelyissä on arvioitava huolellisesti vaikutukset (ml. yhteisvaikutukset) visuaaliseen maisemakuvaan, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, pohjavesialueisiin, ekologiseen verkostoon, linnustoon, poronhoitoon ja sähkönsiirtoon. Pohjois-Pohjanmaan liitto on antanut erillisen lausunnon hankkeen YVA-ohjelmasta. Lausunto on huomioitava Latvaselän tuulivoima-alueen kaavoitusmenettelyssä.	
10) Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos 21.5.2025	
<i>Referaatti kaavan sisällöstä poistettu.</i> Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos on tutustunut esillä olevaan lausuntopyynnön aineistoon, josta ei ole huomautettavaa. Pelastuslaitos antaa tarkemman lausunnon alueen saavutettavuudesta ja pelastustoiminnan toimintaedellytyksistä kaavahankkeen seuraavissa vaiheissa sekä rakennuslupakäsittelyssä.	Merkitään tiedoksi kaavoitusta ja jatkosuunnittelua varten. Pelastuslaitokselta pyydetään lausunto myös kaavan valmistelu- ja ehdotusvaiheissa.
11) Suomen Erillisverkot Oy	
Viitaten lausuntopyyntöönne 12.5.2025 koskien Latvaselän tuulivoima-alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.	Merkitään tiedoksi kaavoitusta ja jatkosuunnittelua varten.
12) Telia Finland Oy 2.6.2025	
Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Lisätietoja antaa tarvittaessa production-desk@teliacompany.com.	Merkitään tiedoksi kaavoitusta ja jatkosuunnittelua varten.

Mielipiteet

Huomioitavaa: mielipiteistä on tarvittaessa poistettu henkilötiedot.

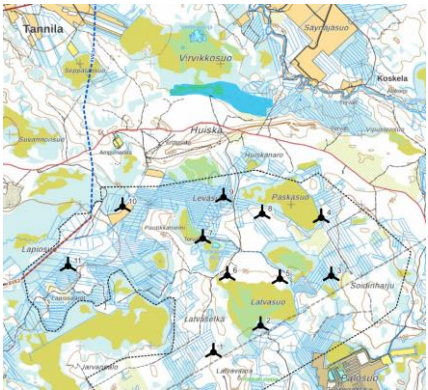
Muutamissa mielipiteessä viitataan kaava-asiakirjojen sijaan OAS:n kanssa yhtä aikaa nähtävillä olleeseen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan. Tässä vastineessa vastataan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä kaavaan ja kaavamenettelyyn liittyviin asioihin. Yksistään YVA-ohjelmaan liittyvät mielipiteiden osat huomioidaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Tyypillisesti YVA-ohjelmaan liittyvistä mielipiteistä laaditaan yhteenveto, mikäli mielipiteitä on runsaasti. Mainittakoon kuitenkin yleisesti tässä yhteydessä, että YVA-ohjelmassa kuvataan ne asiat, jotka on tarkoitus selvittää ja joiden vaikutukset on tarkoitus YVA-selostuksessa kuvata. YVA-ohjelma ei siis vielä sisällä luontoselvitystä eikä näiden pohjalta toteutettavaa vaikutusten arviointia. Myöskään osallistumis- ja arviointisuunnitelma ei sisällä vaikutusten arviointia. Vaikutusten arviointi sisältyy tulevissa kaavoituksen vaiheissa kaavaselostukseen.

MIELIPIDE	VASTINE
1) Yksityishenkilöt 12.5.2025	
Me [henkilötiedot poistettu] emme hyväksy Yli-lin Latvasuon tuulivoimaloita. Hankkeella on niin paljon haittavaikutuksia alueen asukkaille ja mökkiläisille melu- ja maisemahaittana, luonnolle, metsien pirstautumsena, sekä luontokatona. Tuulivoima-alueiden yhteisvaikutukset selvittämättä, Yli-lin alueen sekä Olhava-Kuivaniemi alueen esim. Lintujen muuttoreitteihin Tuulivoimaloilla on paljon terveyshaittoja, joista ei ole saatavilla vielä riittävästi tutkittua näyttöä.	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehtoon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät läpi vastaavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin. Julkisesti nähtävillä olleissa YVA-ohjelmassa ja osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty tarkemmin YVA- ja kaavamenettelyjen toteuttamistapa. Vaikutuksia arvioidaan seuraavissa vaiheissa, eli YVA-selostuksessa ja osayleiskaavan valmistelu- ja ehdotusaineistoissa kaavaselostuksessa. Niissä tullaan arvioimaan vaikutuksia muun muassa mielipiteessä mainittuihin teemoihin.

MIELIPIIDE	VASTINE
	Arvioinnissa hyödynnetään uusinta tutkimustietoa. Yhteisvaikutusten arviointiin kiinnitetään erityistä huomiota. Maankäytön suunnittelulla pyritään yhteensovittamaan erilaisia maankäyttömuotoja ja ympäristöarvoja. Eri tavoitteiden välisiä ristiriitoja ei yleensä ole mahdollista täysin välttää. Suunnittelut tuulivoimalapaikat on sijoitettu siten, että asutukseen ja loma-asutukseen jää vähintään 1,5 kilometrin etäisyys. Tällä varmistetaan, että eivät melu- ja välkevaikutukset muodostu liiallisiksi. Hankkeen maisemavaikutuksia arvioidaan YVA-selostuksessa erilliseen maisemaselvitykseen perustuen. Hankkeen luonto- ja linnustovaikutukset arvioidaan myös kattavasti. Alueelta pyritään aineistotarkastelujen ja luontoselvitysten avulla tunnistamaan kaikkein arvokkaimmat luontokohteet, jotka jätetään maankäytön muutosten ulkopuolelle. Luonnon monimuotoisuuden ja linnuston kannalta erityisen arvokkaat alueet osoitetaan kaavakartalla. Tavoitteena on, että luontoarvoja heikentäviä ja metsiä pirstovia vaikutuksia aiheutuu mahdollisimman vähän.
2) Yksityishenkilöt 25.5.2025	
Mielestämme alueen tuulivoimahanketta ei tule toteuttaa. Listaamme alle useita eri syitä, joihin näillä tuulimyllyillä on kielteisiä vaikutuksia. Suurimmat ongelmat tulevat porotaloudelle ja linnustolle. Alueella vasovat porot ja esim. maakotkat on laji, jota tavataan säännöllisesti alueen sisällä. Alueelta on löytynyt myös karhun talvipesä. Tieverkosto joka alueelle joudutaan rakentamaan. Vie metsät ja näin ollen luonnolle ei jää tilaa elää alueella. Loput on suota kyseisellä alueella. Sillä on suuri merkitys luonnon köyhtymiseen ja monimuotoisuuteen. Lisäksi Tannilan kylä on joutumassa saarroksiin tuulivoimahankkeissa. Näitä on tulossa ympärille todella monta. Se vaikuttaa asuinviihtyvyyteen, ja alentaa kiinteistöjen arvoa.	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehtoa (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkaistaan suunnitteluprosessin edetessä. Maankäytön suunnittelulla pyritään yhteensovittamaan erilaisia maankäyttömuotoja ja ympäristöarvoja. Eri tavoitteiden välisiä ristiriitoja ei yleensä ole mahdollista täysin välttää.

MIELIPIIDE	VASTINE
Lisäksi alue on erittäin tärkeä pohjavedenottamo. Tällä turvataan Oulun talousalueen vesiä. Kokonaisrakentaminen ojineen ja tieverkostoineen vaikuttaa alueen veden määrään ja laatuun. Huiskanharju on paikka missä ottamo sijaitsee. Ottamon lähialueilla veden virtaukset muuttuvat suurista ojituksista. Ojia on pakko kaivaa kun myllyjen tieverkostoa ja suuria pohjatöitä tehdään. Käsittelen nyt hieman tarkemmin aluetta.	Suunnittelualue on rajattu siten, ettei se ulotu vedenhankinnan kannalta tärkeille pohjavesialueille. Voimaloita ei tulla sijoittamaan pohjavesialueille tai niiden välittömään läheisyyteen. On kuitenkin totta, että esimerkiksi tierakentaminen voi vaikuttaa pohjaveden laatuun tai määrään. Näitä mahdollisia vaikutuksia arvioidaan YVA-selostuksessa ja soveltuville osin myös kaavaselostuksessa.
1 Porotalous. Huiska on tärkeä alue poroille. Sillä on pitkä historia ja erotusaita jää heti alueen rajalle. Porojen kokoaminen vaikeutuu ja porot stressaantuvat myllyjen äänistä. Lisäksi vasominen siirtyy/ muuttuu. Tällä hetkellä poroja on vasomassa Virvikkosuon huiskan puolen reunassa. Alue merkitty karttaan turkoosilla värillä. Tässä vain omat porot, joiden GPS tieto näyttää vasomisen aikana tuolle alueelle. Tieverkosto sekoittaa ojineen porojen keräämisen. Suuriin suolle kaivettaviin ojiin vasat hukkuvat helposti.	Poroihin ja poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan YVA-selostuksessa ja soveltuville osin myös kaavaselostuksessa. Hankkeeseen liittyen tehdään erillinen selvitys poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys asetetaan nähtäville osana kaavan valmisteluvaiheen ja YVA-selostusvaiheen aineistoa. Vaikutusten arviointia varten kuullaan sekä kaava-alueelle että esitetyille sähkönsiirtoreiteille osuvia paliskuntia sekä Paliskuntain yhdistystä. Tällä pyritään varmistamaan ajantasainen tieto poronhoidolle tärkeistä alueista ja rakenteista sekä kokemusperäinen tieto jo toteutuneiden tuulivoimahankkeiden vaikutuksista poroelinkeinoille.
2 Linnusto ja Suurpedot Omistamani maapalasella [henkilötiedoksi luokiteltava tieto poistettu yksityisyyden suojaamiseksi] on suuri peltoalue. Tällä pellolla on monesti metsähanhiparvi syömässä. Alueen metsähanhikanta on vahva. Virvikkolampi on kuuluisa paikka hanhien elinympäristönä. Venkaan alueella on monta suojaksoa jossa metsähanhet elävät. Kolijärven takainen rimpä,	Kiitämme mielipiteessä annetuista lisätiedoista koskien suunnittelualuetta ja sen lähiympäristöä. Tiedot on välitetty vaikutuksia arvioiville henkilöille. Huomioidaan tiedot tarvittavilta osin myös yleiskaavaselostuksessa ja muissa kaava-asiakirjoissa.

MIELIPIDE	VASTINE
Kärppäsuojakso. Virvikkolammen ympäristö, Latvasuo, joka jää alueen sisälle ja Iso-Mättäisjärvi. Hanhen liikkuvat ristiin näitä alueita. Virvikkosuo on suojeluohjelmassa linnuston vuoksi. Maakotkan vierailu pellolla on hyvin arkinen alue. Pesintä itsessään on alueen ulkopuolella, mutta poronvasojen ja linnuston perässä kotka vierailee useasti alueella. Karhu on viettänyt [tieto poistettu julki 24 § nojalla] talvipesässä. Paikka piirretty karttaan mistä karhu nousi ylös pesästä. <i>Karhun mahdollisen pesäpaikan sijainnin osoittava kartta poistettu julkisuuslain (21.5.1999/621) 24 § nojalla.</i> Vedenottamo. Tämän tärkeyden varmasti Oulun kaupunki tietää. Alueella ei saa suorittaa ojituksia. Nyt kuitenkin on myllyjen vuoksi pakko suorittaa suuria ojituksia tiehankkeille ja pohjatöille. Tämä vaikuttaa varmasti alueen veden virtauksiin. Ja näin ollen pohjaveden muodostumiseen.	Linnustoon ja eläimistöön kohdistuvat vaikutukset arvioidaan hankkeen YVA-menettelyssä. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa ja soveltuville osin kaavaselostuksessa. Tulokset huomioidaan yleiskaavan laadinnassa.
Tannilan saarto. Tannilan väki on joutumassa saartoon tuulivoimahankkeiden runsauden vuoksi. Ei ole oikein, että yhdelle alueelle ollaan rakentamassa kohtuuton määrä voimaloita. Asukkaat kärsivät näiden vuoksi. Oijärven ja Olhavan suuntaan on todella paljon tulossa/ jo toteutuneita hankkeita. Paikallisille ihmisille ei jää riittävästi tilaa virkistyskäyttöön. Marjastus, metsästys ja moni muu maalla asuvien virkistyskäyttö katoaa tai vaikeutuu. Näin ollen se vaikuttaa haluun asua maalla. Se vaikuttaa ihmisten mielenterveyteen. Kiinteistöjen arvo laskee. Maalla kiinteistön arvoa määrittelee virkistyskäyttö. Näiden seikkojen vuoksi vastustamme Latvaselän tuulivoimahanketta.	Tannilan, Oijärven ja Olhavan suunnilla on useita vireillä olevia energiahankkeita. Näiden aiheuttamia yhteisvaikutuksia arvioidaan kunkin hankkeen yhteydessä. Arvioinnissa huomioidaan muun muassa vaikutukset virkistyskäyttöön. Kiinteistöjen arvoon kohdistuvat vaikutukset arvioidaan yleispiirteisellä tasolla hankkeen YVA-menettelyssä. Arvioinnissa hyödynnetään uusinta tutkimustietoa. Tulokset esitetään YVA-selostuksessa ja kaavaselostuksessa. Yli-lin ja Tannilan alueelle sijoittuu useita suunnitteilla olevia tuulivoimahankkeita. Arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota yhteisvaikutusten arviointiin.
3) Yksityishenkilö 26.5.2025	
Haluun esittää mielipiteeni Yli-lin Latvaselän tuulivoimahankkeen yhteydessä kaavoitettavasta sähkönsiirtolinjasta, joka on SVE3-sähkönsiirtolinjavaihtoehdossa suunniteltu kulkemaan oman vakituisesti asutun asuinkiinteistöni läpi <i>[henkilötiedoksi lukeutuva osoite poistettu]</i>. Vastustan tätä suunniteltua reittiä ja pyydän, että sen sijaan mietittäisiin muita vaihtoehtoisia sähkönsiirtoreittejä.	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). Mielipide liittyy sähkönsiirtolinjojen aiheuttamiin vaikutuksiin. Sähkönsiirtoyhteyksien vaikutukset tutkitaan hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Yleiskaavassa sähkönsiirtoon liittyvät ratkaisut osoitetaan vain siltä osin kuin ne sijoittuvat yleiskaavoitettavalle alueelle.

MIELIPIIDE	VASTINE
Pidän tärkeänä, että sähkönsiirtolinjaa ei vedetä asuttujen pihapiirien eikä yksityisomistuksessa olevien tonttien läpi ilman kiinteistön omistajan suostumusta. Kotini omalla pellolla suojaosan oman metsäkaistaleen reunustamana muodostaa idyllisen kokonaisuuden (ks. alla oleva kuva). Tämä suojaosan pelto on ollut ensisijainen syy, miksi olen valinnut juuri tämän paikan kodikseni, ja olen panostanut tämän paikan ja pellon ylläpitoon todella paljon aikaa ja rahaa. <i>[Mielipiteen mukana ollut valokuva asuintontista poistettu.]</i> Koko pelto on aidattu kaksimetrisellä aidalla omaksi pihapiiriksi ja nopeiden vinttikoirien turvalliseksi juoksutuspaikaksi. Tätä paikkaa ei missään nimessä saa puolittaa tai lohkoa eikä aittaa saa mistään kohtaa poistaa eikä madaltaa, sillä se estäisi tilani käyttötarkoituksen koirien juoksutuspaikkana. Tämä pelto on meillä jokapäiväisessä käytössä. <i>[Kuvat vinttikoirista poistettu.]</i> Kiihtyäkseen täyteen vauhtiin, nopeat vinttikoirat tarvitsevat riittävästi turvallista tilaa enkä halua pitää irti koiriani aitaamattomalla alueella - varsinkaan poronhoitoalueella. Turvallisuuden vuoksi pellon heinä pidetään nykyisin matalana ja ajetaan alas useita kertoja kesän aikana. Talvisin taas pellolle lingotaan koiria varten juoksutusreitit. Tämä aidattu pelto on tunnettu koiraharrastuspiireissä ympäri Suomen, sillä valokuvaan täällä muittenkin ihmisten koiria. Tänäkin kesänä on pääkaupunkiseutua myöten tulossa koiria tänne kuvattavaksi. Tällä hetkellä teen tätä harrastuspohjalta, mutta mikäli palkkatyöt nykyisessä työpaikassani päättyisivät, olen suunnitellut, että tällöin pyrkisin elättämään itseni koiravalokuvauksen kautta täällä Tannilassa. Siinä tilanteessa tämän pellon maisemalliset arvot sekä koirien vapaana pidon turvallisuus ovat avainasemassa, koska koiraharrastajat tulevat tänne myös tämän paikan takia. Kiinteistön läpi vedetty sähkönsiirtolinja ja metsän hakkaaminen sen vierestä vaikuttaisivat erittäin negatiivisesti kiinteistöni maisemakuvaan sekä sen käyttöarvoon. Se ylipäänsä alentaisi merkittävästi kiinteistöni arvoa sekä romuttaisi kokonaan toteutuneen unelmani. Pellon takana on vanhaa metsää, joka on erityisesti hömötiaisten, töyhtötiaisten, pyiden ja hippiäisten kotimetsä. Erityisesti viime talvena panin merkkeille, että erittäin uhanalaiseksi luokiteltuja hömötiaisia oli minun pihapiirissäni runsaasti. Oli nimittäin aika normaalia nähdä päivittäin talviruokintapaikallani hömötiaisia yhtäaikaaisesti 6-8 kappaletta ja se on mielestäni verrattain paljon. Turvatakseni näiden metsälintujen kotimetsän, olen laittanut heti pellon takana olevan oman metsämaan osalta METSO – Metsiensuojeluhakemuksen vireille. Paljon muitakin lintuja täällä näkee ja kuulee. Olen kuullut pihallani huuhkajan huhuilua ja helmipöllön puputusta. Olen nähnyt mm. sääksen, suopöllön, mehiläishaukkojen, sinisuohaukkojen ja kotkien kaartelevan peltojeni yläpuolella.	Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehtoja on YVA-selostusvaiheessa tarkennettu. YVA-ohjelmassa esitetty suunnitellulta tuulivoima-alueelta pohjoiseen kulkenut vaihtoehto SVE3 ei ole enää mukana tarkastelussa. Vaihtoehtona ei enää tutkita pohjoiseen suuntautuvaa – eli mielipiteen jättäjän kiinteistön kautta kulkevaa – sähkönsiirtovaihtoehtoa.

MIELIPIDE	VASTINE
Kiinteistöni ja lähimetsän läpi vedettävä sähkönsiirtolinja vaikuttaisi siis hyvin kielteisesti myös ympäröivään luontoon ja paikalliseen ekosysteemiin. Tällaiset vaikutukset ovat pysyviä ja peruuttamattomia, eikä niitä voida korvata rahalla mitenkään. Hömötiaiset kun tarvitsevat vanhaa lahoppua pesäpuikseen. Hakkuuaukio ei siihen sovellu. Sähkönsiirtolinja altistaisi kotini ja pihapiirini lisäksi voimalinjojen magneettikentälle. Tämän suhteen on aivan eri asia, jos sähkönsiirtolinja on vedetty paikkaan, jossa asutaan vakituisesti kuin jos paikalla käytäisiin vain muutaman kerran vuodessa. Vaihtoehtoja mietittäessä maakaapelointia tulisi mielestäni tarkastella ensisijaisena sähkönsiirtolinjan toteutusmuotona, koska se häiritsisi vähemmän asukkaita ja maisemaa, eikä altista asukkaita sähkömagneettisille kentille samalla tavoin kuin ilmajohtolinja. Erityisesti nykyisessä turvallisuuspoliittisessa tilanteessa ei voida sulkea pois skenaarioita, joissa esimerkiksi Venäjä pyrkisi vaikuttamaan Suomen kriittiseen infrastruktuuriin. Ilmavetoiset sähkönsiirtolinjat voidaan paikantaa ja katkaista helposti. Maakaapeli sen sijaan on piilossa näkyviltä, vaikeampi sabotoida ja helpompi suojata. Ilmajohtoihin törmää vuosittain paljon lintuja. Maakaapelointi poistaa tämän törmäysriskin kokonaan. Maakaapeli ei ole alttiina myrskylle, jääkuormalle tai puiden kaatumiselle, mikä tekee siitä luotettavamman vaihtoehdon pitkällä aikavälillä. Tämän seurauksena myös metsää säästyy, kun ei tarvitse miettiä puiden mahdollisia kaatumisia sähkölinjalle. Toivon, että tämä mielipiteeni huomioidaan sähkönsiirtolinjoja suunniteltaessa.	
4) Yksityishenkilöt 27.5.2025	
Mielipiteeni koskien Latvaselän tuulivoimala hanketta kohtaan on kielteinen. Tuulivoimalaa ei tule rakentaa alueelle, jossa esiintyy rauhoitettuja eläinlajeja ja joka on poronhoitoaluetta. Lisäksi alueella on suojeltuja ympäristökohteita. Se, että aiheesta on tehty tutkimuksia, joissa ei kyseisiä eläinlajeja ole alueella havaittu, ei poista sitä tosiasiaa, että rauhoitettuja eläinlajeja esiintyy alueella sekä sen välittömässä läheisyydessä. Tutkimusten kesto on ollut päiviä, alueen asukkaat ovat havainnoineet näitä lajeja alueella jo vuosikymmenten ajan ja myös aivan lähiviikkoina. Asukkaat, jotka alueella asuvat ovat havainnoineet mm. seuraavia lajeja: - Maakotka - Kalasääski - Jokiheimisimpukka - Viitasammakko - Saukko	Kiitämme mielipiteessä annetuista lisätiedoista koskien suunnittelualuetta ja sen lähiympäristöä. Tiedot on välitetty vaikutuksia arvioiville henkilöille. Huomioidaan tiedot tarvittavilta osin myös yleiskaavaselostuksessa ja muissa kaava-asiakirjoissa. Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehdon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman

MIELIPIIDE	VASTINE
- Majava Sekä useita muita eläinlajeja. Tässä listassa omasta mielestäni kriittisimmät. Hanke tulee väistämättä vaikuttamaan näiden rauhoitettujen eläinlajien elinympäristöön tai jopa tuhoamaan sen. Huomioikaa, että listalla on myös erittäin uhanalaisia lajeja. Alueella on myös poronhoitoa. Poro on puolivilli eläin, joka laiduntaa vapaana kevästä alkutalveen ja kulkee vasomispaikoilleen juuri tällä alueella. Miten käy vasomisen, kun kulku häiriintyy? Miten käy rykimisaikana, kun eivät pääse paikoilleen? Saako tämän elinkeinon tuhota näin vain? Ja kyllä, poronhoito on alueen ihmisille elinkeino. Tuulivoimaloiden infraääni häiritsee porojen viestintää, värähtely ja liike pelottavat ja häiritsevät poroja. En koe hyväksi myöskään tuulivoimaloiden aiheuttamaa ulkoista ja näkyvää haittaa. Tuulivoimalat eivät kuulu maalaismaisemaan. Valot häiritsevät alueella, jossa ei ole talviaikaan muutenkaan valaistusta (katuvalot jne.) tse tuulivoimalat näkyvät jo kauas. Näin ollen vetoan eläinten sekä luonnon ja ympäristön puolesta, että hanketta ei aloitettaisi alueelle. Viestissä puhun myös isäni [henkilötieto poistettu] puolesta, joka on yksi monista alueen maanomistajista.	vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät läpi vastaavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin. Maankäytön suunnittelulla pyritään yhteensovittamaan erilaisia maankäyttömuittoja ja ympäristöarvoja. Eri tavoitteiden välisiä ristiriitoja ei yleensä ole mahdollista täysin välttää. Alueelta pyritään aineistotarkastelujen ja luontoselvitysten avulla tunnistamaan kaikkein arvokkaimmat luontokohteet, jotka jätetään maankäytön muutosten ulkopuolelle. Lainsäädännöllä suojattuja kohteita, kuten tiukkaa suojelua edellyttävien lajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, ei saa hävittää eikä heikentää. Muiden arvokkaiden luontokohteiden kohdalla on mahdollista tapauskohtaisesti käyttää harkintaa. Ensisijaisesti kohteet pyritään säästämään, mutta toimintojen yhteensovittamistarpeen vuoksi se ei aina ole mahdollista. Myös poroelinkeino ja muiden maankäyttömuittojen mahdollistaminen vaatii yhteensovittamista. Hankkeeseen liittyen laaditaan erillinen selvitys poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys asetetaan nähtäville osana kaavan valmisteluvaiheen ja YVA-selostusvaiheen aineistoa. Vaikutusten arviointia ja mahdollista kaavaratkaisua varten kuullaan sekä kaava-alueelle että esitetyille sähkönsiirtoreiteille osuvia paliskuntia sekä Paliskuntain yhdistystä. Tällä pyritään varmistamaan ajantasainen tieto poronhoidolle tärkeistä alueista ja rakenteista sekä kokemusperäinen tieto jo toteutuneiden tuulivoimahankkeiden vaikutuksista poroelinkeinoille. Eläimiin, elinkeinoihin ja maisemaan kohdistuvia vaikutuksia tullaan arvioimaan sekä YVA-menettelyn että kaavoitusmenettelyn yhteydessä.
5) Yksityishenkilö 27.5.2025	
Mielipiteeni Yli-lin Latvaselän tuulivoima-alueen osayleiskaavan vireilletulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. 1. Maanomistajana ehdoton kielto käyttää omistamiaan maa-alueita tuohon tarkoitukseen.	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehtoa (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen

MIELIPIIDE	VASTINE
2. Alueella on puustoa ja maata, joka on metsänhoitosuunnitelman alaista talousmetsää. 3. Alueella on pohjavesialue, jota täytyy suojella kaikelta maankäytöltä. 4. Alueella on Oulun kaupungin kuntaliittymien takia menetetty vesivoiman hyötykäyttö. ja kunnan talous saatettu heikkoon kuntoon.	laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät läpi vastaavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin. Kiinteistönomistajalla on oikeus kieltäytyä hanketoimijan kanssa tehtävistä sopimuksista ja hyödyntää maa-alansa jatkossakin metsätalouteen. Mikäli kiinteistöön liittyvää sopimusta ei ole tehty, ei kyseisessä kiinteistölle osoiteta tuulivoimalapaikkaa. Pääosa suunnittelualueesta jää hankkeen toteutuessakin metsätalouskäyttöön. Metsätalouteen kohdistuvat vaikutukset arvioidaan hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Suunnittelualue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat suunnittelualueen rajalla pohjoisen suunnassa. Pohjavesialueille ei osoiteta osayleiskaavalla muuttuvaa maankäyttöä. Mahdolliset pohjavesialueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä ja kaavoitusmenettelyssä. Huomioidaan pohjaveden laadun ja määrän turvaaminen tarvittavilta osin myös yleiskaavan merkinnöissä ja määräyksissä.
6) Yksityishenkilö 28.5.2025	
1. Yleisiä huomautuksia Esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on kaavan alkuvaiheen keskeinen asiakirja, jonka tulisi antaa selkeä ja kattava kuva kaavan tavoitteista, vaikutusalueista sekä arviointimenettelyistä. Tarkastelun perusteella lausunnonantaja pitää kaavaa ja sen suunnittelua lähtökohtaisesti ongelmallisena sekä puutteellisenä arviointikokonaisuuden osalta, erityisesti seuraavissa asioissa: 2. Luontoarvot ja luonnonsuojelliset näkökohdat	Osa mielipiteestä vaikuttaa koskevan YVA-ohjelmaa, joka oli samaan aikaan julkisesti nähtävillä osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa. Mielipiteen jättäjä on toimittanut samansisältöisen mielipiteen myös YVA-ohjelman kuulemisen yhteydessä. Tässä vastineessa käsitellään ensisijaisesti osayleiskaavoitukseen liittyviä mielipiteen osia. Yleisesti voidaan kuitenkin todeta, että mielipiteessä mainittuja vaikutuksia arvioidaan sekä YVA- että kaavoitusmenettelyn yhteydessä.

MIELIPIIDE	VASTINE
a) Linnusto ja uhanalaiset lajit Hankealueen läheisyydessä tai vaikutuspiirissä on esiintymäalueita merkittävälle pesivälle ja muuttavalle linnustolle, mukaan lukien mahdolliset direktiivilajit (lintudirektiivin liitteet I ja IV) sekä kansallisesti uhanalaiset lajit. Oulun seudun metsä- ja suoluonto tarjoaa tärkeää elinympäristöä muun muassa metsoille, teerille, maakotkalle ja useille petolintulajeille. ➤ Lintujen muuton ja elinpiirien vaikutusten arviointi on suoritettava riittävän pitkäaikaisena, useampivuotisena havaintojaksona, jotta saadaan luotettava kuva vaikutuksista. Vain yhden kevään tai syksyn seuranta ei ole riittävä vaikutusten arviointiin. b) Luonnonsuojelualueet ja suojeluohjelmat Suunnittelualan läheisyydessä tai vaikutusalueella sijaitsee luonnonsuojelualueita tai suojeluohjelmaan sisältyviä kohteita, joiden suojelutavoitteet voivat vaarantua rakentamisen, melun, valon ja huoltoliikenteen seurauksena. OAS:ssa ei ole esitetty riittävää analyysia siitä, miten nämä alueet rajataan pois vaikutusarvioista tai miten niiden suojelutasoa varmistetaan.	Maankäytön suunnittelulla pyritään yhteensovittamaan erilaisia maankäyttömuotoja ja ympäristöarvoja. Eri tavoitteiden välisiä ristiriitoja ei yleensä ole mahdollista täysin välttää. Menettelyjen alkuvaiheessa voidaan alustavasti arvioida mihin alueisiin ja teemoihin olisi syytä kiinnittää erityisesti huomiota. Tieto karttuu maastotöiden ja mallinnusten pohjalta. Varsinainen vaikutusten arviointi toteutetaan YVA-selostuksessa ja kaavaselostuksessa, ei vielä YVA-ohjelmassa tai osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Myös yhteisvaikutukset arvioidaan kattavasti muun muassa mielipiteessä mainittujen teemojen osalta.
3. Pohjavesi ja vesiluonto Pohjavesialue rajautuu suunnittelualueeseen, mikä edellyttää erityistä varovaisuutta: Pohjaveden pilaantumisen riski kasvaa, jos alueelle rakennetaan teitä, perustuksia ja sähkönsiirtolinjaa ilman yksityiskohtaista maaperätutkimusta. Rakentamisen aikaiset öljy- ja kemikaaliriskit (työkoneet, varastointi, onnettomuudet) voivat aiheuttaa palautumattomia vahinkoja pohjaveden laatuun. Suunnitelmassa ei myöskään ole arvioitu, vaikuttaako rakentaminen alueen hydrologiaan, kuten pintavesien virtauksiin tai soiden vesitalouteen. ➤ Pohjavesialueen rajautuminen suunnittelualueeseen on este, ellei voida osoittaa riittävällä tarkkuudella, ettei vaikutuksia pääse syntymään.	Kaava-alueen rajaamisessa ja suojaetäisyyksissä on huomioitu Oulun kaupungin tuulivoimaa koskevissa strategisissa linjauksissa määritellyt periaatteet. Läheisyyteen sijoittuvat luonnonsuojelualueet, luonnonsuojeluohjelma-alueet ja pohjavesialueet on rajattu pois yleiskaavan suunnittelualueesta. Näihin alueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyn yhteydessä. Vaikutukset kuvataan YVA-selostuksessa ja kaavaselostuksessa. Luontoarvojen ja pohjaveden turvaaminen huomioidaan tarvittavilta osin kaavamerkinnoissa ja -määräyksissä.
4. Maisema ja meluvaikutukset Suunnittelualue sijoittuu osin alueelle, jossa luonnonmaiseman eheys on säilynyt ja jolla on erityistä merkitystä virkistyskäytölle, metsästykselle ja maisemalliselle identiteetille.	Toteutuessaan tuulivoima-alueella on vaikutuksia alueen virkistyskäyttöön luontokokemuksen muuttumisen myötä. Alueella on kuitenkin edelleen mahdollista virkistäytyä ja metsästää. Terveysvaikutuksia on käsitelty kaavaselostuksessa ja tarkemmin YVA-selostuksessa.

MIELIPIDE	VASTINE
Tuulivoimaloiden korkeus ja välike voivat näkyä jopa 40 kilometrin päähän ja aiheuttaa merkittäviä maisemavaikutuksia kyläkuville ja yksittäisille kiinteistöille. Melu- ja välikevaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon yöaikaiset vaikutukset, infräänät ja yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.	
5. Asutuksen läheisyys ja elinympäristön laadun heikentyminen Osa suunnittelualueen lähialueista on vakituista ja kausiluonteista asutusta, joiden asukkaiden elinympäristö tulee hankkeen myötä merkittävästi muuttumaan: Melu, välike ja huoltoliikenne vaikuttavat asuinmukavuuteen, unenlaatuun ja mielenterveyteen. OAS:ssa ei ole tunnistettu riittävästi mahdollisia altistuvia väestöryhmiä, kuten ikääntyneitä, lapsiperheitä tai työskenteleviä etätyöläisiä. Rakentaminen voi aiheuttaa kiinteistöjen arvon alenemista sekä aiheuttaa elinkeino- ja virkistyskäytön menetyksiä, erityisesti metsästyksen ja matkailun osalta.	Suunnittelut tuulivoimalapaikat on sijoitettu siten, että asutukseen ja loma-asutukseen jää vähintään 1,5 kilometrin etäisyys. Tällä varmistetaan, etteivät melu- ja välikevaikutukset muodostu liiallisiksi. Melu- ja välikemallinnuksen tulokset esitetään osana YVA-selostusta ja kaava-aineistoa. Kiinteistöjen arvoon kohdistuvat vaikutukset arvioidaan yleispiirteisellä tasolla hankkeen YVA-menettelyssä. Vaikutukset kuvataan YVA-selostuksessa ja kaavaselostuksessa. Arviointi pohjautuu uusimpaan tutkimustietoon.
6. Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa Oulun seudulle on jo ennestään suunnitteilla tai rakennettu useita tuulivoimahankkeita. Mikäli Latvaselän tai muun käsillä olevan alueen kaava toteutuu, on syytä tarkastella: Yhteisvaikutuksia laajempaa maisemakokonaisuutena ja lajien elinalueiden pirstoutumisena. Kumulatiivisia vaikutuksia muuttoliikenteen reitteihin, melutasojen yhteisvaikutuksiin ja maisemahäiriöihin.	Yhteisvaikutukset arvioidaan eri vaikutusmekanismien osalta kaavaselostuksessa ja tarkemmin YVA-selostuksessa.
7. Yhteenveto Esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma ei nykyisellään täytä maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 62 §, 63 §) eikä ympäristövaikutusten arviointilain (YVAL) edellyttämää vaikutusten tunnistamista ja osallistumisen edellytysten luomista. Vaadin että aluetta ei edistetä, vaan se laitetaan jäihin. Näitä asioita ei voi hoitaa näin puolivillaisesti.	Maankäyttö- ja rakennuslaki on muuttunut vuoden 2025 alusta alkaen alueidenkäyttölaiksi. Mielipiteessä mainitut 62 § ja 63 § on siirretty päivitettyinä uuteen lakiin. Ajantasaisen lainsäädännön mukaan kaavoitusmenettelystä tulee tiedottaa niin, että osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Lisäksi kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista, ja kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista,

MIELIPIIDE	VASTINE
	suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Osayleiskaavan vireille saattaminen on toteutettu ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu lain määräämällä tavalla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa kaavoituksen edetessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kuvattu yleiskaavan osalliset. Osallisiksi on määritelty muun muassa kaavan vaikutusalueen asukkaat ja loma-asukkaat sekä vuokralaiset, yritykset ja niiden työntekijät sekä elinkeinojen harjoittajat. Tarvittaessa osallisten listaa voidaan päivittää kaavoituksen edetessä. YVA-menettelyn yhteydessä arvioidaan hankkeen sosiaalisia vaikutuksia. Tulokset esitetään osana YVA-selostusta ja kaavaselostusta. Lakia ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) ei sovelleta kaavoitusmenettelyyn. Kaavoituksen vaikutusten arvioinnista on säädetty alueidenkäyttölain 9 §:ssä ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:ssä.
7) Yksityishenkilö	
Olen Oulussa asuva ja työssäkäyvä luontoharrastaja, joka viettää lähes kaiken vapaa-aikansa Tannilassa. Tämä on jo kolmas kirjoittamani mielipide lyhyen ajan sisään. Ilmastonmuutoksen ja luontokadon vuoksi meidän on äärimmäisen tärkeää miettiä kestäviä energiaratkaisuja, mutta Oulun kaupungin nykyinen tuulivoimastrategia ei ole luontoarvoja nähnytään. Se ei myöskään huomioi meitä, jotka ovat valinneet viettää aikaansa etäänpästä kaupungin hälinästä, luonnon rauhassa.	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehtoon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät läpi vastaavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin.

MIELIPIIDE	VASTINE
Useita Tannilan hankkeita on perusteltu sillä, että hankealue sijoittuu entiselle turvetuotantoalueelle. Toisin on Latvasuon kohdalla. Hankealueen sisään jää useita lähes luonnontilaisia soita – Sellaisia, jotka turvetuotannolla tuhottiin ja jollaiset ovat Tannilassa vähissä. Olen huolissani paitsi soiden vuoksi, myös läheisen pohjavesialueen takia. Vesisuonet kulkevat paljon laajemmalla alueella, kuin kartalle määritellyllä pohjavesialueella. Kuinka valtavien myllyjen betonianturat vaikuttavat virtauksiin? Millaisia mahdollisia epäpuhtauksia pohjaveteen liukenee? Entäpä hankealueelle ja sen ympäristöön leviävä mikromuovi, voiko se päätyä pohjaveteen? Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee myös Virvikkosuon Natura-alue. Lisäksi alueen ulkopuolelle on rajattu Jarvanpalon ympärille levittäytyvä laaja, yhtenäinen suoalue. Käytännössä tämä alue tulee kuitenkin olemaan suurelta osin hankealuetta eikä alueella liikkuminen ole välttämättä turvallista.	Suunnittelualue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat suunnittelualan rajalla pohjoisen suunnassa. Pohjavesialueille ei osoiteta osayleiskaavalla muuttuvaa maankäyttöä ja voimat sijoitetaan vähintään kaatumisetäisyyden päähän pohjavesialueesta. Pohjavesialueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä ja kaavoitusmenettelyssä. Luontoarvojen ja pohjaveden turvaaminen huomioidaan tarvittavilta osin kaavamerkinnoissa -ja määräyksissä. YVA-menettelyn yhteydessä arvioidaan myös Virvikkosuon Natura-alueeseen kohdistuvat vaikutukset. Tuulivoimaloista irtoava mikromuovi on määrällisesti hyvin vähäistä verrattuna esimerkiksi liikenteeseen, ja irtoaminen rajoittuu pääosin lapojen pintamaalin pienhiukkasiin lähiympäristössä. Lavat on suunniteltu kestämaan kulutusta ja niitä huolletaan säännöllisesti. Tuodaan mikromuovia koskevaa tietoa esille kaavaselostuksessa.
Minua ihmetyttää suuresti myös se, että hankkeesta on jätettävä kommentit ennen kuin hankkeesta on julkisesti saatavilla minkäänlaisia pesimä- ja muuttolintuselvityksiä. Nämä olisivat mielestäni äärimmäisen tärkeitä nähdä ja päästä kommentoimaan, sillä satunnaisesti paikalla käyneet kartoittajat eivät välttämättä tai jopa todennäköisesti saa alueen lajistosta yhtä paikkansapitävää kuvaa kuin paikalliset. Paikalliset eivät usein merkkää havaintojaan mihinkään havaintopalveluihin. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma kuitenkin viittaa usean lajin kohdalla laji.fi -aineistoihin todeten, ettei alueelta ole havaintoja.	Kaavoitukseen ja YVA-menettelyyn liittyen järjestetään julkisia kuulemisia useissa eri vaiheissa – tämä kuuleminen ei ole ainoa mahdollisuus ottaa kantaa hankkeeseen. Tässä vaiheessa nähtävillä on ollut yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä ympäristövaikutusten arviointiohjelma. Seuraavassa vaiheessa nähtäville tulevat yleiskaavan valmisteluaineisto ja ympäristövaikutusten arviointiselostus. Tällöin tulevat nähtäville myös laaditut selvitykset ja niihin on mahdollista ottaa kantaa. Myöhemmin nähtäville asetetaan kaavaehdotus, josta on myös mahdollista esittää muistutuksia. Joissain mielipiteissä on kerrottu alueella ja sen ympäristössä havaituista lajeista. Kiitämme lajihavainnoista – ne kartuttavat arvokasta tietoa sekä alueesta itsestään että seudusta yleisesti. Kannustamme havaintojen tekijöitä jakamaan havaintonsa lisäksi laji.fi-palvelussa, jota käytetään yleisesti kaavoituksessa tietolähteenä lajistohavaintojen osalta.
Voimala-alueiden vaikutukset yltävät hyvin laajalle – Ei ainoastaan jättimäisten myllyjen vuoksi vaan myös sähkönsiirtolinjojen takia. Ihmetyttää myös näiden sijoittelu: Esimerkiksi SVE3-siirtolinjaehdotus on vedetty vakituisen asutuksen pihan läpi ilman, että kiinteistön asukasta on kuultu tai edes tiedotettu missään vaiheessa. Alue on merkittävä	Poroelinkeino ja muiden maankäyttömuotojen mahdollistaminen vaatii yhteensovittamista. Hankkeeseen liittyen laaditaan erillinen selvitys poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys asetetaan nähtäville osana kaavan valmisteluvaiheen ja YVA-selostusvaiheen aineistoa.

MIELIPIIDE	VASTINE
myös Tannilan porotaloudelle, sillä palkisen porojen kesälaidunalueet sijaitsevat hankealueen kaakkoispuolella. Talviaikaan porot taas kerätään kylänpintaan. Hankealue siis osuu juuri porojen kulkureitille. Me Tannilan vakituiset ja osa-aikaiset joudumme voimaloiden ja sähkölinjojen piirittämiksi. Kotiemme ja mökkiemme arvot romahtavat. Harrastusmahdollisuutemme rajoittuvat. Ympäröivä luonto kärsii, kun metsää kaadetaan ja eläinten sekä lintujen kulkureittejä "blokataan". Kaikki tämä stressi vaikuttaa jo nyt negatiivisesti hyvinvointiimme, puhumattakaan siitä ajasta, kun hankkeet mahdollisesti toteutuvat.	Vaikutusten arviointia ja mahdollista kaavaratkaisua varten kuullaan sekä kaava-alueelle että esitetyille sähkönsiirtoreiteille osuvia paliskuntia sekä Paliskuntain yhdistystä. Tällä pyritään varmistamaan ajantasainen tieto poronhoidolle tärkeistä alueista ja rakenteista sekä kokemusperäinen tieto jo toteutuneiden tuulivoimahankkeiden vaikutuksista poroelinkeinoille. Hankkeen sähkönsiirtoyhteyksien toteuttamisen vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyn yhteydessä. Yleiskaavassa sähkönsiirtoon liittyvät ratkaisut osoitetaan vain siltä osin kun ne sijoittuvat yleiskaavan suunnittelualueelle. Sähkönsiirtovaihtoehtoja on YVA-selostusvaiheessa tarkennettu. YVA-ohjelmassa esitetty suunnitellulta tuulivoima-alueelta pohjoiseen kulkenut vaihtoehto SVE3 ei ole enää mukana tarkastelussa. YVA-menettelyssä ei ole enää mukana pohjoiseen suuntautuvaa vaihtoehtoa. Tannilan ympäristössä on vireillä lukuisia uusiutuvan energian hankkeita sekä Oulun kaupungin että naapurikuntien puolella. Tuulivoimaloiden muodostamia yhteisvaikutuksia arvioidaan kaavaselostuksessa, ja tuulivoiman sekä sähkönsiirron vaikutuksia laajemmin YVA-selostuksessa.
8) Yksityishenkilö 29.5.2025	
Kirjoitan Teille syvällä huolella suunnitellun Latvaselän tuulivoimahankkeen vaikutuksista luonnolle ja elinympäristölle. Alueella esiintyy useita rauhoitettuja eläinlajeja, joiden elinolosuhteet saattavat merkittävästi heikentyä hankkeen toteutuessa. Erityisesti maakotka, viitasammakko, jokihelmisimpukka eli raakku ovat lajeja, jotka edellyttävät suojelua ja tarkkaa harkintaa ennen hankkeiden käynnistämistä. Maakotkan pesimäalueiden häiriintyminen voi vaikuttaa suoraan tämän uhanalaisen lajin lisääntymiseen, ja tuulivoimaloiden turbiinit aiheuttavat merkittävän törmäysriskin suurille petolinnuille. Viitasammakko ja jokihelmisimpukka taas ovat erityisen herkkiä elinympäristön muutoksille, ja tuulivoimahanke saattaa muuttaa vesistöjä sekä pohjavesialueita, mikä voi vaarantaa niiden olemassaolon.	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehtoon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät

MIELIPIIDE	VASTINE
	läpi vastaavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin.
Lisäksi kyseinen alue kuuluu poronhoitoalueeseen, ja tuulivoimalan rakentaminen sekä sen toiminta voivat vaikuttaa kielteisesti porojen laidunkiertoihin ja elinympäristöön. Poroahoito on merkittävä osa alueen perinteistä elinkeinoa, ja tällaisen hankkeen vaikutukset voivat olla kauaskantoisia niin luonnon kuin ihmisten kannalta.	Maankäytön suunnittelulla pyritään yhteensovittamaan erilaisia maankäyttömuotoja ja ympäristöarvoja. Eri tavoitteiden välisiä ristiriitoja ei yleensä ole mahdollista täysin välttää. Poroelinkeino ja muiden maankäyttö-muotojen mahdollistaminen vaatii yhteensovittamista. Hankkeeseen liittyen laaditaan erillinen selvitys poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys asetetaan nähtäville osana kaavan valmisteluvaiheen ja YVA-selostusvaiheen aineistoa. Vaikutusten arviointia ja mahdollista kaavaratkaisua varten kuullaan sekä kaava-alueelle että esitetyille sähkönsiirtoreiteille osuvia paliskuntia sekä Paliskuntain yhdistystä. Tällä pyritään varmistamaan ajantasainen tieto poronhoidolle tärkeistä alueista ja rakenteista sekä kokemusperäinen tieto jo toteutuneiden tuulivoimahankkeiden vaikutuksista poroelinkeinoille.
Haluan korostaa myös alueen metsäisten ja pohjavesivarantojen tärkeyttä. Metsäalueiden muutos ja rakentaminen voivat häiritä paikallista ekosysteemiä ja vesitasapainoa, mikä voi johtaa ennakoimattomiin ja haitallisiin ympäristövaikutuksiin. Tuulivoimaloiden läheisyydessä asuvilla ihmisillä voi esiintyä kielteisiä vaikutuksia, kuten: • Meluhaitat: Tuulivoimalat tuottavat matalataajuista ääntä ja infraääntä, jotka voivat aiheuttaa stressiä, unihäiriöitä ja keskittymisvaikeuksia. • Visuaalinen vaikutus: Suuret tuuliturbiinit voivat muuttaa maisemaa merkittävästi, mikä voi vaikuttaa asukkaiden viihtyvyyteen ja kiinteistöjen arvoihin. • Terveysvaikutukset: Joidenkin tutkimusten mukaan tuulivoimaloiden läheisyydessä asuvilla voi esiintyä päänsärkyä, huimausta, ärtyneisyyttä ja sydämen sykkeen vaihtelua matalataajuisen melun vuoksi. • Varjovälke: Pyörivien lapojen aiheuttama varjovälke voi häiritä asukkaita erityisesti auringonlaskun ja -nousun aikaan. Pyydän Teitä arvioimaan hankkeen vaikutukset perusteellisesti ja huomioimaan alueen herkässä tasapainossa olevan luonnon ja elinkeinon vaatimukset. Toivon, että päätöksenteossa otetaan huomioon asiantuntijoiden suositukset ja paikallisyhteisön näkemykset, jotta voimme varmistaa kestävä ja vastuullisen ratkaisun alueen tulevaisuudelle.	Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin samanaikaisesti laadittavan YVA-menettelyn tuloksiin. Tulokset otetaan huomioon yleiskaavan laadinnassa. YVA-menettelyssä arvioidaan muun muassa linnusto- ja eläimistövaikutukset, melu- ja välkevaikutukset, maisemavaikutukset sekä terveysvaikutukset. Suunnittelualue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat suunnittelualueen rajalla pohjoisen suunnassa. Pohjavesialueille ei osoiteta osayleiskaavalla muuttuvaa maankäyttöä. Pohjavesialueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä ja kaavoitusmenettelyssä. Luontoarvojen ja pohjaveden turvaaminen huomioidaan tarvittavilta osin kaavamerkinnoissa -ja määräyksissä. YVA-menettelyn yhteydessä arvioidaan myös Virvikosuo Natura-alueeseen kohdistuvat vaikutukset. Suunnittelut tuulivoimalapaikat on sijoitettu siten, että asutukseen ja loma-asutukseen jää vähintään 1,5 kilometrin etäisyys. Tällä varmistetaan, etteivät melu- ja välkevaikutukset muodostu liiallisiksi. Hankkeen maisemavaikutuksia arvioidaan YVA-selostuksessa erilliseen maisemaselvitykseen perustuen. Hankkeen luonto- ja linnustovaikutukset arvioidaan myös kattavasti. Alueelta pyritään

MIELIPIDE	VASTINE
Kiitos ajastanne ja harkinnastanne.	aineistotarkastelujen ja luontoselvitysten avulla tunnistamaan kaikkein arvokkaimmat luontokohteet, jotka jätetään maankäytön muutosten ulkopuolelle. Luonnon monimuotoisuuden ja linnuston kannalta erityisen arvokkaat alueet osoitetaan kaavakartalla.
9) Yksityishenkilö 29.5.2025	
Olen huolestunut Latvaselän tuulivoima-alueen suunnitelmista ja vastustan alueen kaavoittamista tuulivoimatuotantoon.	Kaavassa ratkaistaan alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä.
Alueen läheisyydessä on asutusta ja mökkejä, joille tuulivoimalat voivat olla merkittävä haitta. Lähin asuinrakennus olisi 1,5 km päässä tuulivoimaloista. Eikö se ole jo asukkaille haitallinen etäisyys?	Asutukselle aiheutuvat vaikutukset arvioidaan hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Minimietäisyys 1,5 km on määritelty Oulun kaupungin tuulivoimaa koskevissa strategisissa linjauksissa (https://www.ouka.fi/media/12514/download). Samaa etäisyyttä on käytetty muun muassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoituksen yhteydessä tehdyissä tarkasteluissa. Tarvittaessa etäisyyttä voidaan kasvattaa, mikäli esimerkiksi melun tai välkkeen ohjearvot ylittyvät tällä etäisyydellä. YVA-menettelyn yhteydessä laadittujen mallinnusten perusteella Latvaselän suunnittelut voimalat eivät yksistään aiheuta ohjearvojen ylittymistä. Eri hankkeiden yhteisvaikutusten osalta ylityksiä tapahtuu yksittäisten asuntojen/loma-asuntojen kohdalla. Kaavaprosessien jatkosuunnittelussa tehdään hankkeiden välistä yhteistyötä ja tehdään tarvittavat muutokset, jotta ohjearvot eivät ylity.
Lähellä sijaitsevaa suo- ja metsäaluetta käytetään virkistysalueena mm. marjastukseen, metsästykseseen ja retkeilyyn, sekä luonnon tarkkailuun. Tuulivoimaloiden melu ja vilkkuva varjostus (varjovälke) voivat vaikuttaa heikentävästi sekä ihmisten, että eläinten hyvinvointiin.	Toteutuessaan tuulivoima-alueella on vaikutuksia suunnittelualueen ja lähialueen virkistyskäyttöön luontokokemuksen muuttumisen myötä. Alueella on kuitenkin edelleen mahdollista retkeillä, marjastaa ja metsästä.
Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee kanalintujen soidinalue, joka on erityisen herkkä häiriöille. Alueen lähistöllä on suo, jossa monia kanalintuja on keväisin soittimella. Siellä pesii mm. teeriä. Muita alueella eläviä lintuja on havaittu mm. haarakääsky, västäräkki, kivitasku, leppälintu, hömötiainen, sinitäinen, talitiainen, pyy, harakka, telkkä, koskikara, maakotka, korppi, palokärki, tikka, pöllö ja käki. Muuttolinnuista alueella tavataan esim. kurlia ja joutsenia. Lepakoita on pesinyt mm.	Kiitämme mielipiteessä annetuista lisätiedoista koskien suunnittelualueutta ja sen lähiympäristöä. Tiedot on välitetty vaikutuksia arvioiville henkilöille. Huomioidaan tiedot tarvittavilta osin myös yleiskaavaselostuksessa ja muissa kaava-asiakirjoissa.

MIELIPIIDE	VASTINE
rakennuksissa. Peltoalueilla on havaittu pesimässä mm. kuovi, kurppa, liro ja taivaanvuohi. Tuulivoimaloiden rakentaminen ja toiminta voivat vakavasti häiritä näiden lajien lisääntymistä, lentoreittejä ja johtaa populaatioiden taantumiseen. Mielestäni ympäristövaikutusten arviointiohjelma on liian lyhytkestoinen ja rajoittuu pienelle alalle, eikä pysty kattamaan luotettavasti kaikkien eri lajien esiintymistä. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa tulisi ottaa huomioon paikallisten asukkaiden havainnot ja alueen tuntemus luonnon moninaisuudesta. Haluan myös huomauttaa, että luonnonvaraisten eläinten havainnointi on vaikeaa, joten uhanalaisten ja vaarantuneiden eläinten löytämiseen tulisi käyttää enemmän aikaa ja suurempia maasto-otantoja. Alueen lähistöllä olevat asukkaat ovat tehneet havaintoja huuhekajasta, viitasammakosta ja Siuruanjoessa elävistä jokihelmisimpukoista.	
Lähialueella on havaittu ketun ja saukon elinalueita. Saukko on EU:n luontodirektiivin liitteessä V(a) mainittu laji, jonka elinympäristöjä tulee suojella. Tuulivoimarakentaminen voi heikentää näiden lajien elinolosuhteita merkittävästi. Tuulivoimaloiden rakentaminen voi aiheuttaa pitempiaikaisia muutoksia alueen eliöstöön ja vesistöihin. Alueella on soita ja metsiä, joten niiden raivaaminen tuulivoimaloiden ja niiden johtojen ja huoltoreittien tieltä, voi vähentää hiilinieluja ja siten heikentää ilmastohyötyä. Rakentaminen maastoon jättää pysyvän jäljen ja muuttaa alueen ekologista muotoa merkittävästi.	Hankkeen YVA-menettelyyn liittyen on laadittu saukkoselvitys. Selvityksen tulokset huomioidaan voimalasijoittelussa sekä kaavamerkinnöissä -ja määräyksissä.
Alueella harjoitetaan poronhoitoa Kollajan paliskunnassa. Mielestäni porojen elinaluetta ja poronhoitoaluetta ei ole järkevää lähteä muuttamaan, koska se voi vaikeuttaa poronhoitoa. Latvaselän suunniteltu tuulivoima-alue voi häiritä porojen liikkumista, laiduntamista ja lisääntymistä, sekä poronhoitotyötä.	Poroelinkeinon ja muiden maankäyttömuotojen mahdollistaminen vaatii yhteensovittamista. Hankkeeseen liittyen laaditaan erillinen selvitys poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys asetetaan nähtäville osana kaavan valmisteluvaiheen ja YVA-selostusvaiheen aineistoa. Vaikutusten arviointia ja mahdollista kaavaratkaisua varten kuullaan sekä kaava-alueelle että esitetyille sähkönsiirtoreiteille osuvia paliskuntia sekä Paliskuntain yhdistystä. Tällä pyritään varmistamaan ajantasainen tieto poronhoidolle tärkeistä alueista ja rakenteista sekä kokemuseräinen tieto jo toteutuneiden tuulivoimahankkeiden vaikutuksista poroelinkeinolle.
Tuulivoimala-alue on sijoitettu liian lähelle alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevia luonnonsuojelualueita. Lisäksi tuulivoimala alue on sijoitettu liian lähelle pohjavesialuetta. Siihen kohdistuva ympäristöriskin mahdollisuus on liian suuri riski otettavaksi. Arvokas ja ympäristön muutoksille altis pohjavesialue tulisi turvata, eikä sen läheisyyteen tulisi sijoittaa ja rakentaa tuulivoimala-aluetta.	Suunnittelualue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat suunnittelualueen rajalla pohjoisen suunnassa. Pohjavesialueille ei osoiteta osayleiskaavalla muuttuvaa maankäyttöä. Mahdolliset pohjavesialueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä ja kaavoitusmenettelyssä. Huomioidaan pohjaveden laadun ja määrän turvaaminen tarvittavilta osin myös yleiskaavan merkinnöissä ja määräyksissä.
Sähkönsiirtoon suunnitellut ilmajohdot muuttaisivat merkittävästi alueen luontoa. Niiden tietä pitäisi raivata laaja alue metsiä ja soita. Ilmajohdot pylväineen ja raivattuine väyläineen sijoittuisivat alueelle missä liikkuu monia eri eläinlajeja. Eri eläinten	Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin samanaikaisesti laadittavan YVA-menettelyn tuloksiin. YVA-menettelyssä arvioidaan

MIELIPIDE	VASTINE
reviirin koko vaihtelee, joten ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa ei ole huomioitu lajien liikkumista ja tuulivoimaloiden haittavaikutuksia riittävän monipuolisesti ja kattavasti. Pidän tärkeänä, että alueen luontoarvot selvitetään perusteellisesti. Esitän, että Latvaselän tuulivoimahanketta ei toteuteta, vaan sen luonnon monimuotoisuus, porotalous ja erityisesti pohjavesialue turvataan. Lähialueille on suunnitteilla useita erillisiä tuulivoimahankkeita, jotka eivät sijoitu pohjavesialueen, paliskunnan ja uhanalaisten eläinten elinalueen välittömään läheisyyteen ja voivat toimia tuulivoiman lähteenä tulevaisuudessa. Tuulivoimalahankkeiden yhteisvaikutusten arviointi on ollut riittämätöntä ja hankkeita edistetään erillisinä kokonaisuuksina. Olisi tärkeä tehdä selvitys, miten näin monet suunnitellut ja jo toiminnassa olevat tuulivoimalat vaikuttavat eläimiin ja ihmisiin kokonaisuutena. Onko otettu huomioon, missä tuulivoimaloista olisi eniten hyötyä ja vähiten haittaa, kun niitä nyt ripotellaan sinne tänne irrallisina toisistaan? Eikö paras hyöty löydy sieltä, missä eniten tuulee?	muun muassa linnusto- ja eläimistövaikutukset, melu- ja väikevaikutukset, maisemavaikutukset sekä terveysvaikutukset. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota yhteisvaikutusten arviointiin. Tulokset otetaan huomioon yleiskaavan laadinnassa. YVA-menettelyssä arvioidaan myös sähkönsiirtovaihtoehtojen vaikutukset.
10) Yksityishenkilö	
Olen Tannilassa lapsuuteni asunut, nykyisin Oulussa asuva työssäkäyvä paljon ulkona ja luonnossa aikaa viettävä luonnon ja ympäristön ystävä. Vietän viikoistani noin 40 % mökilläni Tannilassa hakien hektiseen työ- ja kaupunkiarkeen vastapainoa luonnon keskeltä. Tämä on jo kolmas kirjoittamani mielipide lyhyen ajan sisään. On surullista seurata, kuinka Oulun kaupunki on myynyt moraalinsa ja ympäristöarvonsa päältä kauniiseen, mutta sisältä mätään tämänhetkiseen tuuli- ja aurinkovoimaviherpesuun. Olette törkeästi mahdollistamassa sen, että Tannilassa asuvat ja mökkeilevät ihmiset teljetään pahimmillaan lähes joka ilmansuunnasta Suomessa historiallisen korkeiden tuulimyllyjen ympäröimiksi, hanketta löytyy sieltä täältä, kun karttaa katsoo parin kilometrin säteellä esimerkiksi omasta mökistäni. Samalla turmellaan metsiä, jopa elinvoimaisia soita, riskeerataan pohjavesialueet turmelemalla jopa PV1-alueen välittämiä läheisyyksiä tonneilla betonia ja rikkomalla veden luontaisia vesikerrosvirtauksia. Lisäksi mikromuovi, jota todennetusti tuulivoimaloiden osista irtoaa karmeita määriä (kymmeniä kiloja yhdestä voimalasta) vuodessa, tulee päätymään eittämättä arvokkaisiin pohjavesikerroksiin ja muutoinkin ympäristöön. Haluaisin nähdä ne tutkimukset, joissa todetaan, että muutaman sadan metrin suojaetäisyydellä voimalan ja pohjavesialueen välillä vältetään pohjaveden vaarantuminen? Useita Tannilan hankkeita on perusteltu sillä, että hankealue sijoittuu entiselle turvetuotantoalueelle. Aiemmillakin hankkeilla peruste on varsin ohut, koska niissä ei oteta huomioon jo varsin elpyneitä ja luonnon muovaamia kosteikkoja, joissa useat linnut ovat ottaneet ympäristön omakseen. Lisäksi kaikkien tällä hetkellä vireillä olevien Tannilan alueen hankkeiden osalta ollaan todella lähellä Siuruanjokea ja näiltä hankealueilta valuu systemaattisesti ojat Siuruanjokeen. Samaiset ojat ovat lähivuosisikymmeninä pilanneet Siuruanjoen vedenlaadun radikaalisti maaravinteiden viilettäessä sujuvasti joen veteen ojen kautta. Siuruanjoen vesi on tosin viimeisen kymmenen vuoden aikana alkanut elpyä varsin hyvin, kun Suomen Valtion järjetön turvetuotanto ja soiden tuhoaminen on vähentynyt radikaalisti. Latvasuon kohdalla tilanne on vielä monin määrin poikkeava muihin hankkeisiin nähden eikä missään nimessä hyvässä mielessä: hankealueen sisään jää useita lähes luonnontilaisia soita – Sellaisia, jotka turvetuotannolla aikoinaan häikäilemättömästi tuhottiin ja jollaiset ovat Tannilassa vähissä. Miten huomioidaan, että pohjavesien osalta vesisuonet kulkevat paljon laajemmalla alueella kuin kartalle määritellyllä	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehtoon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Nämä sisältävät myös maastokäynteihin pohjautuvia luontoselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät läpi vastaavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin. Tuulivoimaloista irtoava mikromuovi on määrällisesti hyvin vähäistä verrattuna esimerkiksi liikenteeseen, ja irtoaminen rajoittuu pääosin lapojen pintamaalin pienhiukkasiin lähiympäristössä. Lavat on suunniteltu kestämaan kulutusta ja niitä huolletaan säännöllisesti. Tuodaan mikromuovia koskevaa tietoa esille kaavaselostuksessa.

MIELIPIDE	VASTINE
pohjavesialueella. Entäpä kellä on vastuu tutkia vesistöjen raakkukantaa? Siuruanjoen vesistöistä on jopa viiden vuoden sisällä havaintoja raakuista. Kuntayhdistyksen vaade jättää koko Siuruanjoen reunamat 5 km matkalta kumminkin puolin tuulivoimavapaiksi on sitä aitoa vastuullisuutta. Ei muuta kuin Ouka vain tuumasta nyt toimeen.	Kansallisena tavoitteena on saada joet, järvet, rannikkovedet ja pohjavedet hyvään tilaan ja estää vesien tilan heikkeneminen. Vesistöjen tila vaihtelee alueittain, mutta Siuruanjoen ekologinen ja biologisten muuttujien tila on kirjoitushetkellä hyvä, Koutuanjärven ja Iijoen puolestaan tyydyttävä. Siuruanjoen osalta tilatavoite on siis saavutettu, mutta ympäröivien hankkeiden yhteydessä on varmistettava, ettei tila pääse niiden vuoksi heikkenemään. Latvaselän pohjoispuolisten pohjavesialueiden tila on niin ikään kirjoitushetkellä hyvä, ja myös niiden tilan vaarantaminen on kielletty. Vesistövaikutuksia arvioidaan YVA-menettelyssä. Tulokset esitetään YVA-selostuksessa ja soveltuvin osin kaavaselostuksessa. Mielipiteessä esiin ostetuista teemoista useat liittyvät sekä yksittäisen hankkeen aiheuttamiin vaikutuksiin kuin hankkeiden suureen määrään. Seudulla on vireillä useita uusiutuvan energian hankkeita, minkä vuoksi yhteisvaikutusten arvioinnin tärkeys korostuu. Yhteisvaikutusten arviointi kuuluu kiinteänä osana YVA-menettelyä ja se huomioidaan myös kaavoituksessa.
Latvaselän alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee myös Virvikkosuon Natura-alue. Lisäksi alueen ulkopuolelle on rajattu Jarvanpalon ympärille levittäytävä laaja, yhtenäinen suoalue. Käytännössä tämä alue tulee kuitenkin olemaan suurelta osin hankealuetta eikä alueella liikkuminen ole välttämättä turvallista.	Hankkeen vaikutukset Natura-alueisiin ja muihin luonnonsuojelualueisiin arvioidaan YVA-selostuksessa ja tiivistetysti kaavaselostuksessa. Myös alueella liikkuvien turvallisuus huomioidaan vaikutusten arvioinnissa ja vaikutusten lieventämiskeinoissa.
Miten on mahdollista, että hankkeesta on jätettävä kommentit ennen kuin hankkeesta on julkisesti saatavilla minkäänlaisia pesimä- ja muuttolintuselvityksiä? Vai onko tässä nähtävillä se todellisuus, että prosessi on päätetty Oulun kaupungin ja hankeyhtiöiden kesken jo todellisuudessa maaliin ja koko YVA-menettely on pelkkää kulisia? Odotan mielenkiinnolla tämän hankkeen lintuselvitystä. Muidenkin Tannilan alueen tuulivoimahankkeiden selvityksistä on paistanut todella räikeästi alueiden vähättely niin linnustojen kuin muutoinkin alueiden erityispiirteiden osalta. Vaarantuneiden ja rauhoitettujen lintujen osalta ovat havaintomäärät sellaisia, että havainnot on lienee katsottu enemmän mobiililaitteita kuin taivaalle katsellen? Lintuselvityksissä tulee suorittaa myös paikallisten kuuntelu. Viitasammakoistahan oli jonkun hankkeen osalta todettu, että niitä on esim. toisella hankealueella Kynkänsuolla niin paljon, että joutaakin muutaman hehtaarin myllätä betonipinnalle. Kuulostaapas kyllä hienolta politiikalta. Totuushan näissä on se, että tämän hetken valtakunnan poliittisessa tilanteessa ainoa, joka voi hankkeita estää on kaavoittaja eli kaupunki. Ei ole mikään salaisuus, että ELY-keskuksen mielipiteille käytännössä naureskellaan hankeyhtiöiden suunnalta ja hekin tietävät, että jos Oulun kaupunki hyväksyy kaavoitukset, niin aurinko- ja tuulivoimat kipataan vaikka kansallispuiston sisään. Toisin sanoen Oulun kaupungilla olisi kerrankin paikka osoittaa vastuullisuutta ympäristöä kohtaan sekä kunnioitusta veronmaksajiaan kohtaan. Tämän hetkinen toiminta kaupungin	Kaavoitukseen ja YVA-menettelyyn liittyen järjestetään julkisia kuulemisia useissa eri vaiheissa – tämä kuuleminen ei ole ainoa mahdollisuus ottaa kantaa hankkeeseen. Tässä vaiheessa nähtävillä on ollut yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä ympäristövaikutusten arviointiohjelma. Seuraavassa vaiheessa nähtäville tulevat yleiskaavan valmisteluaineisto ja ympäristövaikutusten arviointiselostus. Tällöin tulevat nähtäville myös laaditut selvitykset ja niihin on mahdollista ottaa kantaa.

MIELIPIDE	VASTINE
osalta osoittaa törkeää ylimielisyyttä ja välinpitämättömyyttä alueen asukkaita kohtaan. Usean hankkeen kohdalla on selvästi enemmän vastustajia kuin kannattajia (esim. Kynkänsuon hankkeen esikysely parin vuoden takaa), eikä näillä ole mitään painoarvoa? Muiden Tannilan alueiden hankkeiden osalta on selvästi ollut tiedossa, että alueella pitävät revierejään ja pesii maakotkia, mutta pesäalueen kierretään sitten ehkä korkeitaan ala-astemallisella lyhyellä viivoittimella ja todetaan, että nyt on kotkakin huomioitu. Huhhahhei, on kyllä uskomatonta vaarantuneen ja rauhoitetun lajin huomioimista. Miksi Kaupunki tai hankeyhtiöt eivät selvitä aidosti alueiden erityispiirteitä, lajistoa ja asukkaiden mielipiteitä? Latvaselän alueellakin on maakotkahavaintoja vuosikymmenien ajalta paikallisten keskuudessa. Ainakin kymmenen vuoden takaa on myös pesähavainto sen aikaiselta linturengastajalta tiedossa, mutta itselläni ei "valitettavasti" ole tarkkaa pesäpaikkaa tiedossa. Mutta mielelläni lähdän kyllä teidän arvon kaupungin päättäjien kanssa alueita kartoittamaan ja etsimään maakotkan pesää. Soitatteko te vai soitanko minä tarkempaa ajankohtaa?	
Voimala-alueiden vaikutukset yltävät hyvin laajalle – Ei ainoastaan jättimäisten myllyjen vuoksi vaan myös sähkönsiirtolinjojen takia. Ihmettyttää myös näiden sijoittelu: Esimerkiksi SVE3-siirtolinjaehdotus on vedetty vakituiseen asutuksen pihan läpi ilman, että kiinteistön asukasta on kuultu tai edes tiedotettu missään vaiheessa. Alue on merkittävä myös Tannilan porotaloudelle, sillä palkisen porojen kesälaidunalueet sijaitsevat hankealueen kaakkoispuolella. Talviaikaan porot taas kerätään kylänpintaan. Hankealue siis osuu juuri porojen kulkureitille.	Hankkeen sähkönsiirtoyhteyksien toteuttamisen vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyn yhteydessä. Yleiskaavassa sähkönsiirtoon liittyvät ratkaisut osoitetaan vain siltä osin kun ne sijoittuvat yleiskaavan suunnittelualueelle. Sähkönsiirtovaihtoehtoja on YVA-selostusvaiheessa tarkennettu. YVA-ohjelmassa esitetty suunnitellulta tuulivoima-alueelta pohjoiseen kulkenut vaihtoehto SVE3 ei ole enää mukana tarkastelussa. YVA-menettelyssä ei ole enää mukana pohjoiseen suuntautuvaa vaihtoehtoa. Poroihin ja poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan YVA-selostuksessa ja soveltuvilta osin myös kaavaselostuksessa. Hankkeeseen liittyen tehdään erillinen selvitys poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys asetetaan nähtäville osana kaavan valmisteluvaiheen ja YVA-selostusvaiheen aineistoa. Vaikutusten arviointia varten kuullaan sekä kaava-alueelle että esitetyille sähkönsiirtoreiteille osuvia paliskuntia sekä Paliskuntain yhdistystä. Tällä pyritään varmistamaan ajantasainen tieto poronhoidolle tärkeistä alueista ja rakenteista sekä kokemusperäinen tieto jo toteutuneiden tuulivoimahankkeiden vaikutuksista poroelinkeinoille.
Koko maakunnan alueella tuulivoimalahankkeista paistaa tällä hetkellä täysi aivokuolleisuus ja suunnittelemattomuus. Toiminta muistuttaa viruksen toimintaa, joka on löytänyt kohteensa ja lähtee vauhdittaen tuhoamaan ja saastuttamaan kohdettaan kuoliaaksi. Hankkeita syntyy kuin saastesieniä sateella ja systemaattisuus ja ihmisten ja ympäristön huomioiminen unohdetaan täysin. Kaikkien eritoten sisävesistöjen osalta tulisi jättää vähintään 5 km suojaetäisyys rantoihin, joihin hyvin tyypillisesti ojitukset hankealueilta laskevat ja missä asutus sijaitsee. Koko tuulivoima suunnitteluun tulee pikaisesti saada lainsäädäntöä, joka huomioi ihmiset, luonnon ja alueiden keskinäiset etäisyydet toisistaan. Kyllähän	Latvaselän tuulivoima-alueen sijoittamisessa noudatetaan Oulun kaupungin tuulivoiman strategisia linjauksia (https://www.ouka.fi/media/12514/download). Linjauksissa on määritelty suojaetäisyys muun muassa asuntoihin ja vapaa-ajan asuntoihin sekä maakuntakaavassa osoitettuihin virkistysreitteihin, jollainen aiemmin mielipiteessä mainittu Siuruanjoki on.

MIELIPIDE	VASTINE
rakennuskaavoituksessakin ainakin pyritään siihen, että kaikki ei ole heitetty pelilaudalle kuin säkillinen Monopolyn pelinappuloita sikin sokin. Ja samaan aikaan kalliita ja myöskin luontoa tuhoavia ja kuormittavia linjoja vedellään kuin siima nauhoja humalassa metsikköön. Luulisi, että kaikkien etu olisi rakentaa jo taloudellisestikin hankkeet alueille, missä ei tarvitse kaataa ja myllätä metsiä ja soita sotatantereiden näköisiksi alueiksi ja missä linjat ovat hyödynnettävissä mahdollisimman paljon jo olemassa olevilla.	
Miten pidetään huolta, että tuulivoimaloiden keskellä asuvat ja mökkeilevät voivat häiriöttä kuunnella FM-radiota ja miten mobiililaitteet tulevat toimimaan normaaleista tv-lähetyksistä puhumattakaan? Eikö meidän sivistysvaltiona tulisi ajatella asiaa pidemmälle, vai annammeko hetken iloa tuovien kiinteistöverojen tai muiden rahavirtojen sallia meidän tuhoavan luontomme ja kansallismaisemamme radikaalisti? Ryhdymmekö kuin alistunut itsetunnoton kansa energiantuottajaksi Euroopan suurille maille, jotka samaan aikaan antavat selvästikin paljon enemmän arvoa luonnonlelle kuin Suomen valtio ja Oulun Kaupunki? Kun Suomi vuosikymmeniä sitten tuhosi yli puolet maamme soista polttaen ne tuhkana taivaalle, pilaamalla vesistöjä ja rikkomalla alkuperäisiä suoalueita vesivarantoina, ja jättäen suomaaperää lilluvat vesistöt paikallisille, niin mitähän saavat meidän lapset ja lasten lapset todeta 30-40 vuoden päästä? Suomi tulee olemaan tällä menolla tuolloin sikin sokin täynnä elinkaarensa päätepysäkeillään olevia ruostuvia ja murenevia tuulivoimaloita, joita kukaan ei siivoa asiaan kuuluvalla tavalla kierrätykseen? Samaa aikaan alueiden vesistöt on tuhattu tuulimyllyistä pohjavesiin liuenneista materiaaleista ja eläimet on ajettu pois heille luontaisilta alueilta pois (niin uhanalaiset kuin arkiset linnut, porot jne.). Kyllä siinä varmasti kelpaa taas siinä hetkessä myydä turisteille Suomen maisemia, joissa horisontit täyttyvät ympäristöön irvokkaasti sijoittuneista tuulivoimaloista.	Viestintäverkkoihin kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Tehdyn arvioinnin perusteella häiriövaikutuksia radio- ja TV-yhteyksiin voi ilmetä Latvaselän hankealueen pohjoispuolella sijaitseviin vakituisiin ja vapaa-ajan asuntoihin, kun tuulivoimalat jäävät Oulun radio- ja TV-aseman ja asutuksen väliin. Viestintäverkkoihin ja tutkiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa alueen herkkyys arvioidaan kuitenkin vähäiseksi pohjoispuolen lähimpien asuinrakennusten sijaitessa yli 1,8 kilometrin etäisyydellä lähimmistä voimaloista. Suurin osa pohjoispuolella Siuruanjoen varrella sijaitsevista asutuksesta sijaitsee yli kolmen kilometrin etäisyydellä lähimmistä voimaloista. Vaikutuksen suuruus arvioidaan myös vähäiseksi sillä vaikutukset ovat paikallisia ja lievennystoimilla häiriötä voidaan korjata. Asia huomioidaan tuulivoimahankkeen jatkosuunnittelussa.
11) Yksityishenkilö 29.5.2025	
Mielipiteeni koskien Tuulivoimala hanketta Latvaselän alueella on erittäin kielteinen. En näe tässä mitään positiivista alueen asukkaita, luontoa, mökkiläisiä, marjastajia, sienestäjiä, hillastajia sekä luonnossa liikkuja kohtaan Vetoan myös näkyvään haittaan. Alue on ollut aina rauhallinen ja miellyttävä, jo nykyiset tuulivoimalat aiheuttavat punaista välkettä hämärällä ja pimeällä. Näkyvä punainen väлке, rauhallisella alueella, jossa asutusta, sekä mökkiläisiä ei ole hyväksi. Luontoa ei tule turmella! nämä ovat hienoja metsästyks, sienetys sekä marjastus maita, joita myös ahkerasti käytetään harrastuksiin Alueella on paljon arvokasta luontoa ja vesistöä, alue on pohjavesi aluetta. Alueella on myös poronhoito alue. Poronhoito on usealle alueen asukkaalle elinkeino tai rakas harrastus Poronhoito varmasti häiriintyy, koska luonto muuttuu, jos alueelle tulee tuulivoimala. Alue halutaan turvata ja kunnioittaa luontoa sekä eläimiä, joita alueella tavataan Alueella on myös kihokeita. Tällä alueella luonnossa esiintyviä eläimiä: majava, korppi, hirvi, saukko, kurki, hirvi, joutsen, kettu, tikka, naali, pöllö, maakotka, käki, kalasääski, jokihelmisimpukka, taivaanvuohi, jokirapu, palokärki, viitasammakko, poro, teeri jne jne.	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehtoon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät

MIELIPIIDE	VASTINE
Muutaman päivän tutkimus alueella esiintyvistä lajeista ei vielä tuo esiin lajeja, joita asukkaat tapaavat useiden jopa kymmenien vuosien aikana Haluamme kunnioittaa luontoa. En halua, että metsiä ja soita raivataan	läpi vastaavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin. Tuulivoima-alueen toteutuessakin aluetta on edelleen mahdollista käyttää metsästykseseen, marjastukseen ja muuhun virkistykseen. Parantunut tiestö myös helpottaa alueelle pääsyä ja alueella kulkemista. Toisaalta vaikutukset eläinten käyttäytymiseen voivat tuoda muutoksia metsästysmahdollisuuksiin. Lisäksi luonnonympäristön hiljaisten alueiden määrä vähenee meluvaikutuksen vuoksi. Maisemaan ja luonnonympäristöön kohdistuvat vaikutukset arvioidaan kattavasti hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Arvokkaat luontokohteet rajataan rakentamisen ulkopuolelle. Poroelinkeinon ja muiden maankäyttömuotojen mahdollistaminen vaatii yhteensovittamista. Hankkeeseen liittyen laaditaan erillinen selvitys poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys asetetaan nähtäville osana kaavan valmisteluvaiheen ja YVA-selostusvaiheen aineistoa. Vaikutusten arviointia ja mahdollista kaavaratkaisua varten kuullaan sekä kaava-alueelle että esitetyille sähkönsiirtoreille osuvia paliskuntia sekä Paliskuntain yhdistystä. Tällä pyritään varmistamaan ajantasainen tieto poronhoidolle tärkeistä alueista ja rakenteista sekä kokemuseräinen tieto jo toteutuneiden tuulivoimahankkeiden vaikutuksista poroelinkeinolle.
12) Yksityishenkilö 29.5.2025	
Asun Tannilassa muutaman kilometrin päässä tulevista suunnitelluista tuulimyllyistä. Tuulimyllyt tulevat vaikuttamaan arkeeni paljon. Niiden välke tulee näkymään olohuoneen ikkunasta. Ennen niin rauhaisa paikka muuttuu rauhattomaksi. Olen myös huolissani yhteisvaikutuksista. Tuohon viereen suunnitellaan samalla etäisyydelle talostani toisen firman tuulimyllyhanketta Kynkäänsuolle. Välke ja meluhaitat ovat melkoiset. Olen myös huolissani ympäristövaikutuksista. Latvaselän alueella on paljon uhanalaisia lajeja. Viitasammakoita, sauikkoja ja muutenkin vilkas ekologinen luonto. Alue on myös keskeisiä lintujen muuttoreittejä. Isoja kurkiparvia lentää keväisin alueen läpi. Aleen rajalla sijaitsee myös iso pohjavesialue ja vedenottamo. Lisäksi siirtolinja on yhdessä VE3 vaihtoehdossa suunniteltu vietäväksi pohjavesialueen poikki. Myllyt 9, 10 ja 11 ovat aivan liian lähellä pohjavesialuetta. Norjassa tehtyjen uusimpien tutkimusten mukaan tuulimyllyjen lavoista irtoaa mikromuoveja ympäristöön. Ei kai kukaan halua, että niitä päätyy	Kiitämme mielipiteessä annetuista lisätiedoista koskien suunnittelualuetta ja sen lähiympäristöä. Tiedot on välitetty vaikutuksia arvioiville henkilöille. Huomioidaan tiedot tarvittavilta osin myös yleiskaavaselostuksessa ja muissa kaava-asiakirjoissa. Selvityksissä ja vaikutusten arvioinnissa huomioidaan luonnonympäristö, mukaan lukien mielipiteessä mainitut eläinlajit, mikäli niitä alueella todetaan esiintyvän. Painotus on uhanalaisissa lajeissa. Hankkeen sähkönsiirtoyhteyksien toteuttamisen vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyn yhteydessä. Yleiskaavassa sähkönsiirtoon liittyvät ratkaisut osoitetaan vain siltä osin kun ne sijoittuvat yleiskaavan suunnittelualueelle. Sähkönsiirtovaihtoehtoja on YVA-

MIELIPIDE	VASTINE
pohjaveteen. Tuulimylly voi myös vaurioitua ja syttyä palamaan. Tällöin pohjavesi on pilalla. Näitä riskitekijöitä ei ole käsitelty Latvaselän YVA- ohjelmassa. Mielestäni riskit ja haitat ovat suuremmat kuin taloudellinen hyöty ja hanke on syytä jättää toteuttamatta.	selostusvaiheessa tarkennettu. YVA-ohjelmassa esitetty suunnitellulta tuulivoima-alueelta pohjoiseen kulkenut vaihtoehto SVE3 ei ole enää mukana tarkastelussa. YVA-menettelyssä ei ole enää mukana pohjoiseen suuntautuvaa vaihtoehtoa. Hankkeen YVA-menettelyyn liittyen on laadittu muun muassa saukkoselvitys ja viitasammakoselvitys. Selvitysten tulokset huomioidaan voimalasijoittelussa sekä kaavamerkinnöissä ja - määräyksissä. Seudulla on vireillä useita uusiutuvan energian hankkeita, minkä vuoksi yhteisvaikutusten arvioinnin tärkeys korostuu. Yhteisvaikutusten arviointi kuuluu kiinteänä osana YVA-menettelyä ja se huomioidaan myös kaavoituksessa. Suunnittelualue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat suunnittelualan rajalla pohjoisen suunnassa. Pohjavesialueille ei osoiteta osayleiskaavalla muuttuvaa maankäyttöä. Mahdolliset pohjavesialueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä ja kaavoitusmenettelyssä. Huomioidaan pohjaveden laadun ja määrän turvaaminen tarvittavilta osin myös yleiskaavan merkinnöissä ja määräyksissä. Tuulivoimaloista irtoava mikromuovi on määrällisesti hyvin vähäistä verrattuna esimerkiksi liikenteeseen, ja irtoaminen rajoittuu pääosin lapojen pintamaalin pienhiukkasiin lähiympäristössä. Lavat on suunniteltu kestämaan kulutusta ja niitä huolletaan säännöllisesti. Tuodaan mikromuovia koskevaa tietoa esille kaavaselostuksessa.
13) Yksityishenkilö 5.6.2025	
Yli-lin Tannilan kylän läheisyyteen ollaan kaavoittamassa useita tuulivoima-alueita. Näitä ovat ainakin Kynkänsuon, Latvaselän ja Koutuanjärven hankkeet. Lisäksi Pudasjärven puolelle on Yli-Tannilan läheisyyteen suunniteltu ainakin Kuikkasuon ja Kinttaisviidan tuulivoima-alue. Vapaa-ajan asuntomme sijaitsee Yli-Tannilassa, 8,5 km Tannilan risteyksestä Pudasjärvelle päin, lähellä Pudasjärven rajaa. Kiinteistö sijaitsee kaikkien näiden mainittujen tuulivoimapuistojen vaikutusalueella. 300 metrin korkeuteen kohoavat tuulimyllyt tulisivat nyt tehtyjen suunnitelmien mukaan näkymään kiinteistölle kolmelta suunnalta. Maisemahaitta tulee olemaan merkittävä. Suunnitellut tuulivoimalat sijaitsevat myös niin lähellä, että melu ja välkehaitat lievät väistämättömiä. Haitat tulevat vaikuttamaan huomattavasti viihtyvyyteen ympärivuotisessa käytössä olevalla vapaa-ajan asunnolla. Lisäksi kiinteistön arvo tulee laskemaan. Varsinkin Yli-Tannilan	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehtoon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. Vaikutuksia arvioidaan mielipiteessä mainituista teemoista, esimerkiksi vaikutukset luonnonoloihin (mukaan lukien linnustoon) ja pohjaveteen. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan

MIELIPIDE	VASTINE
alue tuntuu jäävän näiden hankkeiden puristuksiin. On täysin kohtuutonta, että näin laajoja tuulipuistoalueita ollaan kaavoittamassa näin lähelle toisiaan ja lähelle asutusta. Vuosikymmenien havaintojen perusteella suunnitellut tuulipuistot sijaitsevat myös muuttolintujen, kuten joutsenten ja kurkien, lentoreiteillä. Tämä olisi syytä huomioida. Voimala-alueen rakentaminen tulee rasittamaan ja tuhoamaan alueen luontoa merkittävästi. Rakentaminen vaatii tiestöä, joka kestää raskaita ajoneuvoja ja voimaloiden pystyttäminen vaatii raskaita pohjatöitä. Sähkölínjan vetämisen alta on puustoa kaadettava suuria määriä. Latvaselän alueen lähellä sijaitsee pohjaveden vedenottoalue. Minkälainen riski tuulivoimaloiden rakentamisesta ja tuulimyllyjen käytöstä aiheutuu tärkeälle pohjavesialueelle? Käytössä tuulimyllyjen siivistä irtoaa tutkimusten mukaan mikromuovia, mikä saastuttaa muutenkin ympäristöä.	vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät läpi vastaavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin. Seudulla on vireillä useita uusiutuvan energian hankkeita, minkä vuoksi yhteisvaikutusten arvioinnin tärkeys korostuu. Yhteisvaikutusten arviointi kuuluu kiinteänä osana YVA-menettelyä ja se huomioidaan myös kaavoituksessa. Kiinteistöjen arvoon kohdistuvat vaikutukset arvioidaan yleispiirteisellä tasolla hankkeen YVA-menettelyssä. Arvioinnissa hyödynnetään uusinta tutkimustietoa. Tulokset esitetään YVA-selostuksessa ja kaavaselostuksessa. Suunnittelualue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat suunnittelualueen rajalla pohjoisen suunnassa. Pohjavesialueille ei osoiteta osayleiskaavalla muuttuvaa maankäyttöä. Mahdolliset pohjavesialueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä ja kaavoitusmenettelyssä. Huomioidaan pohjaveden laadun ja määrän turvaaminen tarvittavilta osin myös yleiskaavan merkinnöissä ja määräyksissä. Tuulivoimaloista irtoava mikromuovi on määrällisesti hyvin vähäistä verrattuna esimerkiksi liikenteeseen, ja irtoaminen rajoittuu pääosin lapojen pintamaalin pienhiukkasiin lähiympäristössä. Lavat on suunniteltu kestämään kulutusta ja niitä huolletaan säännöllisesti. Tuodaan mikromuovia koskevaa tietoa esille kaavaselostuksessa.
14) Yksityishenkilö 6.6.2025	
Millä perusteella Oulun kaupunki yrittää mahdollistaa pienen yli iin pitäjän täyteen tuulivoimaa, vihreällä siirtymällä ja uusituvalle energiallako? Alueet joihin tuulivoima tehdään, ovat massiivisen kokoisia niin kuin tämäkin latvaselän alue n. 900 hehtaaria ja nämä alueet eivät uusiudu enää moneen ihmiskupolveen niin kauan kun myllyt ovat siellä pystyssä. Täysin	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehtoa (toteuttamatta

MIELIPIDE	VASTINE
vastuutonta että yli iin luonto ja asukkaiden elintila tuhotaan laittamalla täyteen näitä vispiläpuistoja joka ilmansuuntaan. Iso vastustus tällekin hankkeelle.	jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät läpi vastaavan arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin. Seudulla on vireillä useita uusiutuvan energian hankkeita, minkä vuoksi yhteisvaikutusten arvioinnin tärkeys korostuu. Yhteisvaikutusten arviointi kuuluu kiinteänä osana YVA-menettelyä ja se huomioidaan myös kaavoituksessa.
15) Yksityishenkilö 7.6.2025	
En hyväksy tuulivoimalan Latvaselän osayleiskaava kaavarajausta, enkä sen laajuutta, enkä kaavasuunnitelmaa. Perustelut Alueella on puustoa, joka on Metsän hoitosuunnitelman alaista talousmetsää. Alueella pohjavesialue, jota täytyy suojella, Maaston luontoarvoa arvostettava. Joten tiedoksi en hyväksy tällaisia hankkeita, jotka tuhoavat nämä arvot. Terveisin yksi pesän osakas	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehdon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. Vaikutuksia arvioidaan myös mielipiteessä mainittujen teemojen, kuten luonnonympäristön ja pohjavesien, näkökulmasta. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät läpi vastaavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin. Suunnittelualue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat suunnittelualueen rajalla pohjoisen suunnassa.

MIELIPIDE	VASTINE
	Pohjavesialueille ei osoiteta osayleiskaavalla muuttuvaa maankäyttöä. Mahdolliset pohjavesialueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä ja kaavoitusmenettelyssä. Huomioidaan pohjaveden laadun ja määrän turvaaminen tarvittavilta osin myös yleiskaavan merkinnöissä ja määräyksissä. Voimaloita sijoitetaan ainoastaan niille kiinteistöille, joiden maanomistajien kanssa hankekehittäjä on laatinut maanvuokrasopimukset. Alueita, joille voimaloita ei sijoiteta, voi käyttää metsätalouteen kuten ennenkin. Metsätalouteen kohdistuvat vaikutukset arvioidaan hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä.
16) Yksityishenkilö 9.6.2025	
En hyväksy Yli-lin Latvaselän tuulivoima-alueen osayleiskaavan rajausta.	Alue on tunnistettu Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihekaavassa potentiaalisesti tuulivoimatuotannon alueeksi. Alueen rajausta on sittemmin täsmennetty tarkempien selvitysten ja Oulun kaupungin linjausten avulla. Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehdon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä.
17) Yksityishenkilöt 9.6.2025	
Vastustamme Yli-lin Latvaselän tuulivoimahanketta sekä muitakin alueen vastaavia suunnitelmia. Peruuttamattomia päätöksiä ollaan tekemässä vauhdilla. Hankkeita on vireillä useita, ja toteutuessaan ne vaikeuttavat suuresti paikallisten	Kiitämme mielipiteen yhteydessä toimitetuista linkeistä ja lisätiedoista.

MIELIPIDE

ihmisten elämää ja pirstovat luonnon. Pyydämme harkintaa. Päätöksenteon tulisi perustua vaikutusten kattavaan, monipuoliseen ja perusteelliseen arviointiin. Enenevässä määrin eri asiantuntijat ovat viime aikoina esittäneet hyvin kriittisiä mielipiteitä tuulivoiman lisäämisestä. Heitä olisi syytä kuunnella. Jo n. 40 % Suomen tuulivoimasta tuotetaan Pohjois-Pohjanmaalla (s. 26), ja Suomen sähköomavaraisuus on hyvällä tasolla. Ei pitäisi kiirehtiä unohtaen alueen arvokas luonto. Suomen sähköstä ollaan kiinnostuneita sen halvan hinnan vuoksi myös ulkomailla. Mikään määrä tuulivoimaloita ei riitä kattamaan noiden bisnesten energiantarpeita. Halvasta sähköstä tuskin pääsemme itse nauttimaan. Jos sähköä lähdetään viemään rajojen ulkopuolelle ja laitoksiin, joissa ei sopeuteta käyttöä kulutuspiikkien mukaan, sähköstä voi tulla jopa pulaa. Tuulivoimarakentamisen haitoista joudumme kärsimään. Koska tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksista ja niiden vaikutuksista jo aiemmin luonnon tasapainoa haitanneisiin toimenpiteisiin ei tiedetä, ei ole syytä kiirehtiä.

On selvinnyt, että lukuisat yli-iläiset ovat tietämättömiä, mitä heidän elinympäristölleen aiotaan tehdä. Tiedon lisäämistä ei tue asianosaisille lähetetty maanomistajakirje (OUKA/7120/10.02.02/2023). Sen karta on ala-arvoinen. Suurelle osalle kirjeen vastaanottajista on toivotonta löytää omat maakappaleensa siitä, eikä heidän näin ollen ole helppo ymmärtää, miten asia heitä koskee. Myöskään sähköisestä materiaalista katsottaessa tilanne ei helpotu, koska karttaa ei saa zoomattua niin, että tarvittavia nimiä saisi esiin. Onko tämä tarkoitushakuista? Kokeneellekin karttojen lukijalle YVA-ohjelman lukeminen on hidasta ja hankalaa. Jos esim. haluaa tutkia mitä lintujen pesintätietoja hankkeen ja sen vaikutusalueilta on kirjattu, lintuatlasruutujen sijoittaminen karttapohjalle on puutteellisten nimitietojen vuoksi todella vaikeaa. Ei ole ihme, että osallistuminen tiedotus- ja keskustelutilaisuuteen oli laimeaa. Hankevastaavat olivat tavattavissa 11 tuntia. 10 kävijää kuulemma osallistui, mihin hankkeen edustaja oli tyytyväinen. Mielestämme kävijämäärän vähyys on ennemminkin hälyttävää.

Toivottavasti myös meidän tuulivoiman lisärakentamiseen kriittisesti suhtautuvien ääntä kuullaan. Näin luvataan, toivottavasti näin aidosti tapahtuu. Osalle hankkeen alueella asuvista painaa vaakakupissa taloudellinen tuotto. Toisia ahdistavat heille väistämättä koituvat haitat. Tuemme paikallisia asukkaita asioissa, joita Yli-lin kuntalaisyhdistys on tuonut esiin. Meillä on ollut metsätila 30 vuotta hankkeen vaikutusalueella. Tuona aikana olemme tutustuneet moniin yli-iläisiin ja tiedämme, kuinka tärkeä ympäröivä luonto heille on. Tavatessamme luonnonilmiöt ovat aina puheenaiheina. Nyt huoli on suuri lintujen, muiden eläinten ja kasvien pärjäämisestä tässä myllerryksessä. Loppuvatko niiden elinmahdollisuudet, kun hanke toisensa jälkeen on tarkoitus toteuttaa, ja huonot vaikutukset mitä todennäköisemmin kertautuvat. Kuka ottaa vastuun luonnon tulevaisuudesta? Miten Oulu voi päättää, että yksi sen alueista halutaan uhrata tuulivoiman tuotannolle ikään kuin sillä ei olisi muuta arvoa? Hankkeeseen kriittisesti suhtautuvia on paljon, mielipiteitä kirjallisina saatte vain murto-osalta. Osana hankkeen sosiaalisten ja muiden ympäristövaikutusten arviointia tulisi asukkaiden näkemyksiä hankkeesta selvittää kattavasti tarkoitukseen soveltuvin menetelmin, esimerkiksi haastattelu- tai kyselytutkimuksin.

Meitä huolettavat erityisesti hankkeen ympäristövaikutukset. Metsätilan hankkimisen jälkeen olemme aktiivisesti liikkuneet ja havainnoineet luontoa paitsi omalla tilallamme myös sen ympäristössä. Muutoksia on tapahtunut: teitä ja sähkölinjoja on tehty, metsiä hakattu jne. Olemme kuitenkin iloinneet alueen luonnosta suunnattomasti. Sitä metsätilallamme ja sen ympäristössä todella vielä on. Siellä voi samoilla pitkiäkin matkoja havainnoida luontoa minkään häiritsemättä. Silmät voivat levätä edessä avautuvissa maisemissa. Luonto ja sen rauha ovat alueen rikkaus.

VASTINE

Mielipiteessä viitataan muutamissa kohdissa ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan. Tässä vastineessa vastataan etenkin osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä kaavaan ja kaavamenettelyyn liittyviin asioihin. Yksistään YVA-ohjelmaan liittyvät mielipiteen osat huomioidaan tarvittavassa laajuudessa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Tyypillisesti YVA-ohjelmaan liittyvistä mielipiteistä laaditaan yhteenveto, mikäli mielipiteitä on runsaasti.

Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehtoon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät läpi vastaavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin.

Seudulla on kirjoitushetkellä vireillä runsaasti uusiutuvaan energiaan liittyviä hankkeita. Hankkeiden lisäksi on tunnistettu tarve tarkastella sähkönsiirron kapasiteettia ja muutostarpeita. Eri alueille sijoittuvat keskenään erilaiset sähköntuotantomuodot tasaavat jossain määrin tuotantohuippuja, mutta niiden lisäksi tarvitaan myös säästä riippumatonta säätövoimaa.

Mielipiteessä esiin nostettu osallisten tiedottaminen on tärkeää järjestää laadukkaasti niin Latvaselän tapauksessa kuin muissakin lähialueen hankkeissa. Kaavasta tiedottaminen järjestetään vakiintuneella tavalla julkaisemalla kuulutukset alueen päälehdissä (Kaleva ja Rantapohja) ja Oulun kaupungin, Pudasjärven kaupungin sekä lin kunnan

MIELIPIDE

Metsänomistajina meillä ei ole alusta lähtienkään ollut tarkoitus maksimoida tuottoa. Tavoitteemme on ollut hoitaa metsäämme kestävästi ottaen huomioon metsien monimuotoisuuden. Tiedostamme hiilihiiluongelman ja olemme kouluttautuneet luonnonhoidon asioissa. Olemme aina ottaneet huomioon linnut ja muut eläimet toimissamme. Viime aikoina olemme pyrkineet auttamaan erityisesti harvinaistuvien metsätiäisten pesimistä. Tuulivoimahankkeet uhkaavat saartaa metsätilamme ja tehdä tyhjäksi tavoitteemme siirtää metsämme luontoarvoiltaan hyvin voivina tulevalle sukupolvelle. Motivaatio vastuulliseen metsän hoitoon joutuu koetukselle, jos huomataan, että luonto joka tapauksessa hankkeiden toteutuessa turmeltuu. Leveät tiet houkuttelisivat metsäkauppoihin, ja jäljellä olevat metsät olisivat vaarassa. Tiet ja muut rakennuspaikat jo itsessäänkin aiheuttavat metsäkatoa. Rakentaminen vaikuttaa myös alueen vesitalouteen, jonka muutoksilla voi olla ilmastovaikutuksia. Nämä kaikki ilmaston lämpenemistä aiheuttavat vaikutukset tulisi arvioida. Tuulivoiman lisärakentamisella ei ole pelkästään positiivisia vaikutuksia hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamisessa, kuten sivulla 27 annetaan ymmärtää.

Myös tuulivoimarakentamisen vaikutukset liikenteen kasvuun, liikenneturvallisuuteen ja tiestön kuntoon tulisi arvioida. Kiimingissä olemme kuukausikaupalla seuranneet tuulivoimakuljetusten ja sorarekkojen ryskettä ja väkettä näkö- ja kuuloetäisyydeltä ja sukkuolaineet liikenteessä niiden ehdoilla ottaen aina aikatauluissamme huomioon mahdolliset viivytykset. Teille aiheutuu jatkuvaa korjaustarvetta. Yli-lin suuntaan tuota liikennettä on ollut myös, mutta näiden hankkeiden myötä tien käytön riesat kestäisivät vuosia. Se tuntuu suorastaan ahdistavalta. Nykyiset tiet palvelisivat huonosti noita isoja kuljetuksia. Uusia teitä pitäisi tehdä tai olemassa olevia leventää. Mitä kaikkea leveät tiet veisivätkään alleen?

Luontoselvitys on hyvin keskeneräinen ja siihen on siksi vielä vaikea ottaa kantaa. Keskeneräisyydestä huolimatta YVA-ohjelmassa arvellaan linnuston osalta seuraavaa (s. 122): "Mellerin (2017) laatimassa laajassa kirjallisuuskatsauksessa tuulivoiman linnustovaikutuksista todetaan yhteenvetona, että nykytiedon mukaan laajamittaisellakaan tuulivoiman lisärakentamisella tuskin olisi merkittäviä linnustovaikutuksia Suomessa, jos tuulivoimalat sijoitetaan muualle kuin herkimpien lajien (esimerkiksi merikotka ja maakotka) ja elinympäristöjen (esim. lintukosteikot) läheisyyteen. Erityisesti sisämaahan, rannikoiden merkittävien muuttoreittien ulkopuolelle, ja metsäympäristöön sijoitettavilla tuulivoimaloilla, kuten Latvaselän tuulivoimahanke, ei tutkimusten mukaan todennäköisesti olisi merkittäviä linnustovaikutuksia". Ohjaavtko tällaiset ennakkopäätelmät tutkimista? Miten voidaan arvioida yhä korkeampien tuulimyllyjen vaikutukset linnustoon, kun niitä on alettu rakentaa vasta viime aikoina? Myöskään voimaloiden yhteisvaikutuksista ei vielä tiedetä. Miten linnusto ja muut eläimet sietävät väkettä ja melua alueilla, joissa on yleensä hiljaista, eikä valoja ole lainkaan? **Linnuston osalta suunnitellun selvityksen tarkkuus epäilyttää.** Osa maastotutkimuksista on tarkoitus tehdä vasta tämän vuoden touko-kesäkuussa. Pystytäänkö maastotutkimukset tekemään tarpeeksi kattavasti noin lyhyessä ajassa? Vuodet ja säät vaikuttavat suuresti linnustoon. Otetaanko huomioon, että tietyillä säillä lintuja ei vain näy? Nytkin toukokuussa on ollut paljon hyvin tuulia päiviä, jolloin lintujen havainnointi ei ole tuloksellisimmillaan. Maastotutkimustuntien määrä vaikuttaa pieneltä ottaen huomioon, että alueella on vaikeakulkuisia paikkoja. **On tärkeää, että luontoselvitys tehdään riittävän tarkasti.** Toivottavasti saadaan selvitys, joka herättää kansalaisten luottamuksen ja jonka pohjalta konsultti voi tehdä oikeat päätelmät. **Jos kunnan tutkimusta ei ehditä tehdä, on valmistelulle otettava lisää aikaa.** Luontoselvitysten taso vaihtelee. Mielestämme esimerkiksi seuraava selvitys on tehty huolellisesti ja tarkasti ja myös esitetty ymmärrettävästi:

VASTINE

verkkosivuilla. Lisäksi lähimmille maanomistajille on lähetetty kirjeet, joihin mielipiteessään viitataan.

Hankkeiden runsas määrä saattaa jo itsessään hankaloittaa osallisten mahdollisuutta pysyä perillä kunkin hankkeen tilanteesta. Tiedotteiden on syytä olla helppolukuisia. Tähän liittyy myös karttojen luettavuus. Välitämme tiedon kartoista vastaaville tahoille. Etenkin verkossa esillä olevien karttojen osalta asia on mahdollista huomioida, mutta paperisten karttojen suhteen haasteeksi tulee suunnittelualueen laaja pinta-ala. Osa alueen kiinteistöistä on niin pienialaisia, ettei kiinteistörajajo saa näytettyä tulostekartoilla niin, ettei kartan luettavuus kärsi. Panostamamme jatkossa entistä enemmän verkossa saatavilla olevien karttojen luettavuuteen niiltä osin kuin valittavissa oleviin karttapohjiin on mahdollista vaikuttaa. Kaikissa karttapalveluissa ei ole saatavilla kaikkia karttapohjia.

Osallisia on kuultu hankkeessa kyselyn avulla, kuten mielipiteessäänkin on esitetty. Kaikille avoin kysely järjestettiin osana YVA-menettelyä, ja siihen oli mahdollista vastata oman valinnan mukaan verkossa tai paperisella lomakkeella. Kyselyyn saatiin yhteensä 114 vastausta. Lisäksi on käyty erillistä vuoropuhelua poroelinkeinon harjoittajien kanssa: heidän kanssaan on järjestetty ja järjestetään edelleen erillisiä tilaisuuksia ja neuvotteluja. Kaava- ja YVA-menettelyihin liittyen järjestetään esittely- ja keskustelutilaisuuksia.

Kaavaselvityksessä arvioidaan suurin osa mielipiteessä esiin nostetuista teemoista kaavan vaikutusalueen vaatimassa laajuudessa. Esimerkiksi vaikutukset luonnonympäristöön (mukaan lukien linnustoon), ilmastoon, liikenteeseen sekä ihmisten elin- ja virkistysympäristöön tullaan arvioimaan niin kaava- kuin YVA-menettelyssä. Vaikutusten arvioinnin tuloksen huomioidaan yleiskaavan laadinnassa. Arvokkaat luontokohteet rajataan rakentamisen ulkopuolelle.

MIELIPIIDE

VASTINE

Kajaanin Luolakankaan tuulivoimahankkeen luontoselvitykset 2022
https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/KAIELY_LuolakangasYVA_LIITE_4_Luontoselvityksraportti.pdf

Meidän metsämme ovat hankkeen eteläisellä vaikutusalueella. Liikumme siellä metsänhoitotoissa, kävely-, hiihto-, metsästys-, marja- ja muilla keräilyreissuilla. Mielenkiintoisia luontohavaintoja on kertynyt vuosien varrella runsaasti. Vasta viime vuosina olemme kirjanneet lintuhavaintojamme Tiirapalveluun. Vain erittäin pieni osa alueen lintuhavainnoista päätyy yleensäkin sinne. Melkein jokaiselta käynniltä olisi jotain kirjattavaa ollut. Olisimme laittaneet ylös havaintomme täydellisemmin, jos olisimme tajunneet, että alueen luonto tulee näin pahasti uhatuksi ja sen puolustamisessa niillä voisi olla merkitystä. On tärkeää kerätä alueella asuvilta, metsästäjiltä jne. tietoja arvioinnin tueksi.

[Henkilötiedot poistettu] kirjaamia lintu- ja eläinhavaintoja Latvaselän tuulivoimahankkeen eteläiseltä vaikutusalueelta v. 2003–2025

Yli-lin lintuhavaintoja
2003-2025.docx

Mielestämme alueella on maisemallisesti hienoja paikkoja ja arvokkaita elinympäristöjä eläimille ja kasveille. Esim. alue meidän yli 100-vuotiaalta mäntyvaltaiselta kankaalta Välikankaan kautta virtaavalle Mättäisojalle (metsälain 10 § elinympäristö, jonka varrella on erittäin vanhaa metsää) ja Mättäissuolle (vähäpuustoinen suo, joka on merkitty arvokkaaksi elinympäristöksi ja jossa on metsälain 10 § elinympäristö: metsäsaareke) sekä reitti kohti Isoa Mättäisjärveä ja Koutuanjärveä muodostavat mielestämme tärkeän alueen mm. linnustolle. Alueella on paljon vesiympäristöä, kosteikkoja, suota ja suon ja kankaan vaihteluväyhyä. Mm. metsot suosivat laajoja soiden pilkkomia metsäalueita. Ko. alueen elinympäristöstä hyötyvät myös metsätiaiset, joista hömötiainen on luokiteltu Suomessa uhanalaiseksi sen nopean vähenemisen vuoksi. Ojanvarren kasvillisuus tarjoaa niille suojaa, sieltä löytyy luontaisesti pökölöitä pesäpaikoiksi ja myös lehtipuista runsaasti toukkia ravinnoksi. Myös varovaisesti käsitelty talousmetsät sopivat noille lajeille, jos mm. metsien kerroksellisuudesta huolehditaan.

Liikumme myös Vitsasuon suuntaan. Tuon hienon suoalueen luonnosta Kalevi Tunturi on tehnyt ansiokkaan esittelyn: Vitsasuo, Pohjois-Pohjanmaan liitto https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/wp-content/uploads/2021/09/Vitsasuo-raportti_Yli-li_Pahkakoski.pdf

Kosteikoita pitää erityisesti vaalia. Ne ovat ekologisesti merkityksellisiä luonnon monimuotoisuuden toteutumiselle ja säilymiselle. Kosteikkojen linnusto ja kasvisto on alueella runsasta. Joka kevät kurjet, joutsenet, metsähanhet, jotkut sorsalinnut ja kahlaajat tulevat tutuille pesimäpaikoilleen. Kurkien ääntely luo mukavan äänimaiseman lähes koko kesäkaudeksi. Onko virtaavat ojat (Mättäisoja, Ala-Mättäisoja ja Yli-Mättäisoja), jotka kiemurtelevat alueella, otettu huomioon?

MIELIPIDE	VASTINE
Sivulla 50 listataan ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia: ”Sosiaalisia vaikutuksia ovat vaikutukset ihmisten elinoloihin, hyvinvointiin ja sen jakautumiseen sekä viihtyvyyteen. Vaikutukset voivat kohdistua myös ihmisten elämäntapoihin tai koettuun elämänlaatuun, virkistys- ja harrastusmahdollisuuksiin sekä talouteen ja elinkeinoihin. Sosiaalisia, ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia ovat myös mahdollinen melu- ja väkijoukko, maiseman muuttuminen sekä rakentamisen aikaan lisääntyneestä liikenteestä aiheutuvat haitat.” Nämä seikat on tärkeää ottaa huomioon ja eliminoida negatiiviset vaikutukset. Ihmisten hyvinvointi ei saa kärsiä. Sosiaaliset vaikutukset eivät rajoitu paikallisiin ihmisiin.	
Hankkeen vaikutusalueella kulkee vasta kunnostettu kelkkareitti ja retkeilyreitti, ja siellä on lintutorneja ja laavuja. Alue pitää säilyttää niin, ettei tuulivoimarakentaminen pilaa maisemaa. Sivulla 82 sanotaan: ”Vaikutuksille alttiita kohteita ovat myös matkailu- ja virkistyskohteet. Yli-lin luontopolku ulottuu hankealueen välittömään lähiympäristöön. Luontopolku kulkee paikoin avoimessa suomalaisessa paikoilla, joista voi avautua avoimia näkymiä tuulivoimaloiden suuntaan”. Mielestämme Ison Mättäisjärven lintutornista ei tuulimyllyjä ehdottomasti saisi näkyä. Sieltä pitää laatia havainnekuva (kuten listassa s. 90 mainitaankin). Hankkeen vaikutusalueella kulkee 23,4 km pitkä Yli-lin/Pahkalan luontopolku (rengasreitti), joka palkitsee kulkijoita luontoelämyksillä. Se on hienosti suunniteltu ja mahdollistaa pääsyn paikoin vaikeakulkuisillekin suoalueille. Reitti on hyvin merkitty (tosin täplityksen päivitystä tarvitaan säännöllisesti). Merkitty reitti tuo turvallisuutta tottumattomammille liikkujille. Laavut ja lintutornit ovat sopivilla paikoilla maisemallisesti. Polun rakenteet (mm. pitkospuut ja ojien ylityspaikat) ovat osittain huonokuntoisia. Ne kuitenkin palvelevat tällaisenaankin ainakin retkeilyyn tottuneita kulkijoita. Polkua voi käyttää myös osittain avukseen päästäkseen esim. tietylle laavulle tai vaikka jonkun järven rantaan. Reitti, joka kulkee soisilla alueilla voi olla ajoittain hyvin märkä. On kuitenkin helppokulkuisempiakin aikoja, kun suo on jäässä. Reitin opasteita voi käyttää avuksi esim. hangilla hiihtäessä. Ihmisten liikkumista jalkaisin ja suksilla pitäisi tukea. Kaikkein liikuntaan ei tarvita kenttiä, halleja, ratoja, tykittyjä latuja eikä rinteitä, joiden rakentamiseen ja ylläpitoon kuluu valtavasti energiaa (vrt. Oulun kaupungin hanke liittyen ilmastotavoitteisiin ja hiihtijalanjäljen pienentämiseen s. 27). Mahdollisuus liikkua luonnontilaisessa/lähelle luonnontilaisessa luonnossa pitäisi säilyä vaihtoehtona. Se tukee monien mielestä parhaiten virkistäytymistä ja hyvinvoinnin ylläpitämistä. Alueen paras anti ovat upeat suomalaiset, kosteikot, järvet, kappaleet vanhaa metsää, eläimet ja kasvit sekä rauha, joka siellä vallitsee. Liikenteen ääni jää kauas, ja näkymät ovat rauhoittavia. Tuulimyllyt eivät sovi sinne. Henkilöt, jotka eivät pysty ymmärtämään näiden alueiden arvoa, voivat kutsua aluetta ”korveksi, jota riittää ja joutaa tuulivoimahankkeiden turmeltaviksi”. Ei pitäisi ajatella lyhytkatseisesti. Myös tulevaisuudessa ihmisillä täytyy olla mahdollisuus päästä tuollaisiin paikkoihin. Hälyttävässä määrin ne ovat vähentyneet, mutta ei ole vaikea ennustaa, että niiden arvo kasvaa. Varmasti alueen virkistys- ja matkailukäytön lisäämisessä on mahdollisuuksia. Me ainakin olemme pystyneet tarjoamaan siellä lukuisille vieraillemme mm. pääkaupunkiseudulta ja Keski-Euroopasta monia hienoja elämyksiä. Tuulivoimalat eivät olisi mikään vetonaula. S. 29 kuva, jossa näkyvät alueen kaikki tuulivoimahankkeet, on pysäyttävä. Noita hankkeita tuulimyllyineen, teineen ja linjoinen ei voida toteuttaa luonnon ratkaisevasti kärsimättä. Jokainen jatkotoimi pitäisi harkita äärimmäisen tarkasti.	Mielipiteessä mainitut Pahkalan luontopolku ja sen varrella sijaitseva Iso Mättäisjärven lintutorni on tunnistettu tärkeiksi huomioitaviksi virkistyskohteiksi. Luontopolun pohjoisosan ja lintutornin maisema on käyty tarkistamassa maastossa ja lintutornista on tehty vaikutuksia havainnollistava valokuvasekvenssi. Toteutuessaan tuulivoima-alueella on vaikutuksia alueen virkistyskäyttöön luontokokemuksen muuttumisen myötä. Alueella on kuitenkin edelleen mahdollista muun muassa retkeillä ja virkistäytyä.

MIELIPIDE	VASTINE
Yleisesti on tunnustettu, että tärkein asia, josta Suomen metsäluonto kärsii, on metsien pirstoutuminen. Tätä on tapahtunut asuinpaikkamme lähiympäristössä Kiimingissä. Vaikutukset näkyvät mm. metsäkanalintujen määrässä dramaattisesti. Latvaselän hankkeen eteläisellä vaikutusalueella näin ei ole vielä käynyt eikä Tiiran lintuhavaintojen perusteella muuallakaan hanke- ja vaikutusalueella. Metso ja metsätiaiset ovat indikaattorilajeja. Niiden elinympäristöjä pitää vaalia. Missä ne viihtyvät, siellä on ihmisenkin hyvä olla. Kuvia Latvaselän tuulivoimahankkeen eteläiseltä vaikutusalueelta: [linkki poistettu]	
18) Yksityishenkilö 9.6.2025	
Ehdoton kiello käyttää maa-alueita tällaisiin tarkoituksiin ja suunnitelmiin. En hyväksy Yli-iin Latvaselän tuulivoima-alueen osayleiskaavan kaavarajausta. Alueella on pohjavesialue, jota täytyy suojella, tämä suunnitelma vaikuttaa myös tähän asiaan. Luonto, maisema ja eläimet on otettava huomioon.	Alue on tunnistettu Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maankäytön suunnitelmassa potentiaalisesti tuulivoimatuotannon alueeksi. Alueen rajausta on sittemmin täsmennetty tarkempien selvitysten ja Oulun kaupungin linjausten avulla. Kiinteistönomistajalla on oikeus kieltäytyä hanketoimijan kanssa tehtävistä sopimuksista. Mikäli kiinteistöön liittyvää sopimusta ei ole tehty, ei kyseisessä kiinteistölle osoiteta tuulivoimalapaikkaa. Suunnitteluala ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat suunnittelualan rajalla pohjoisen suunnassa. Pohjavesialueille ei osoiteta osayleiskaavalla muuttuvaa maankäyttöä. Mahdolliset pohjavesialueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä ja kaavoitusmenettelyssä. Huomioidaan pohjaveden laadun ja määrän turvaaminen tarvittavilta osin myös yleiskaavan merkinnöissä ja määräyksissä. Myös luontoon, maisemaan ja eläimistöön liittyvät vaikutukset arvioidaan kattavasti hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Tuloksen huomioidaan yleiskaavan laadinnassa. Luonnon monimuotoisuuden ja eläimistön kannalta erityisen arvokkaat alueen rajataan rakentamisen ulkopuolelle. Selvitysten tulokset huomioidaan tarvittavilta osin myös kaavamerkinnöissä ja -määräyksissä.

MIELIPIDE	VASTINE
19) Yksityishenkilö 10.6.2025	
Tannilan piiritys tuulivoimalla lopetettava Tannilan kylän ympärille Siuruanjoen varrelle on rakennettu paljon vakituisia asuntoja ja loma asuntoja. Tannilaa ympäröivät tuulivoima-alueet tulevat yhteisvaikutukseltaan alentamaan näiden kiinteistöjen arvoa sekä aiheuttamaan haitallisia yhteisvaikutuksia maisemalle, ja melun ja välkkeen muodossa asukkaille. Latvaselän tuulivoima-alue tulee poistaa kaavasta, jotta Tannilaa ei piiritetä näillä tuulivoimahankkeilla. Voimassa olevassa maakuntakaavassa Latvaselän suunnittelualuetta ei ole edes osoitettu tuulivoimaloiden alueena ja näin olisi hyvä olla jatkossakin. Tuulivoimahaitoista vapaat alueet asutuksen ympärille jätettävä Oulun kaupungin ei tule kaavoittaa kaikkia vapaita alueita tuulivoimapuistoiksi. Kuntalaiset tarvitsevat pääsyä nauttimaan vapaasta turmeltumattomasta luonnosta ja linnunlaulusta, jota ei tuulivoimaloiden melu häiritse. Tällaisten alueiden tulisi sijaita asutuksen ympärillä ilman että täytyy lähteä autolla sellaista aluetta etsimään.	Seudulla on vireillä useita uusiutuvan energian hankkeita, minkä vuoksi yhteisvaikutusten arvioinnin tärkeys korostuu. Yhteisvaikutusten arviointi kuuluu kiinteään osana YVA-menettelyä ja se huomioidaan myös kaavoituksessa. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 27.5.2025. Maakuntahallitus on 18.8.2025 antamallaan päätöksellä määrännyt Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tulemaan voimaan alueidenkäyttölain 201 § nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman. Osa Latvaselän suunnittelualueesta osoitetaan vaihemaakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueena. Maakuntakaavasestokuksen mukaan maakuntakaavassa esitettyjen aluevarausten laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa. Yksityiskohtaisempi suunnitelma ei kuitenkaan saa olla ristiriidassa maakuntakaavassa esitetyn ratkaisun kanssa. Latvaselkää koskeva suunnitelma ei muodosta tällaista ristiriitaa. Yleiskaavan ja maakuntakaavan suhdetta käydään tarkemmin läpi yleiskaavasestoksessa.
Tuulivoimalat nro 10 ja 11: min 2400 m päähän asutuksesta Latvaselän tuulivoimahankkeessa pitää ottaa huomioon lausuntokierroksella olevan alueidenkäyttölain mukainen etäisyys tuulivoimalasta lähimpään asutukseen. Uudessa laissa esitetään, että kyseinen etäisyys tulisi olla minimissään kahdeksan kertaa tuulimyllyn korkeus (300 m), joka Latvaselän hankkeessa tarkoittaa min 2400 metrin etäisyyttä voimaloiden ja asutuksen välillä. Hankealueen tuulimyllyt nro 10 ja 11 ovat alle kahden kilometrin päässä lähimmistä asunnoista ja loma-asunnoista, joten ne tulisi poistaa suunnitelmasta kokonaan tai siirtää uuden minimietäisyyden taakse. Oulua ei tule pilata tuulivoimalla Oulun ei tule pilata tuulivoimalla koko kaupungin aluetta. Parempi rakentaa niitä paikkoihin, joissa ei ole asutusta eikä tärkeitä luontoarvoja esim. kaupungin rajojen ulkopuolelle. Oulu yksin ei tee Suomea hiilineutraaliksi.	Latvaselän tuulivoima-alueen sijoittamisessa noudatetaan Oulun kaupungin tuulivoiman strategisia linjauksia (https://www.ouka.fi/media/12514/download). Linjauksissa on määritelty suojaetäisyys muun muassa asuntoihin ja vapaa-ajan asuntoihin, luonnonsuojelualueisiin ja maakuntakaavan virkistysalueisiin.

MIELIPIDE	VASTINE
20) Yksityishenkilö	
Ja taas mennään. Tämä on lyhyen ajan kuluessa jo kolmas mielipide lähetettäväksi eteenpäin. Milloin ELY:lle, milloin kaupungille. Tuulivoiman suunnittelijat ja rakentajat käyvät entistä aggressiivisemmiksi ja kaavat sen kun lentävät hyväksyttäväksi. Kokouksissa esillä olevat kartat eivät ole edes ajantasaisia ((20.5.25 Kierikki) On luovutettu liikaa valtaa tuulivoimayhtiöille. Pitää saada valtakunnallinen laki ohjaamaan tuulivoimarakentamista, nyt kunnat soveltavat rakentamislainsäädäntöä kukin tahollaan. Latvaselän tuulivoimahankealue on pieni ja surkeankokoinen kartalla. Mutta tuhot tulevat olemaan suuren tuulivoima alueen kaltaiset.	Kiinnitetään kaava-aineistossa ja tulevaisuudessa esittely- ja keskustelutilaisuuksissa erityistä huomiota karttojen ja muiden esittelymateriaalien havainnollistavuuteen ja ajantasaisuuteen.
Suojaetäisyydet asutuksesta ja Siuruajoesta tulisi olla riittävät, vähintään 5 km. Vakituinen asuminen ja mökkiläiset keskittyvät pääsääntöisesti vapaan Siuruajoen molemmin puolin. Puhdas joki on tärkeä elementti kaikelle elolliselle, niin raakuille, eläimille kuin ihmisille. Kuka haluaa omaan asumisympäristöön ja mökkimaisemaan 300 metrisiä tuulivoimaloita pilaamaan idyllistä, rauhallista maisemaa. Tuulivoimalat hallitsevat maisemaa ja näkyvät kymmenien kilometrien päähän. Melu- tärinä ja välkehaittoja tuulivoimarakentajat vähättelevät. Puhkakoskella kyläläiset kokevat melun ja välkkeen suurena häirittävänä. (tuulivoimalat alle 300 m korkeita) Asuntojen ja mökkien arvot ovat romahtaneet. Pankiteivät anna rahoitusta remontteihin tuulivoima alueella. Terveys ja ympäristövaikutuksista ei välitetä.	Asutukselle aiheutuvat vaikutukset arvioidaan hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Latvaselän tuulivoima-alueen sijoittamisessa noudatetaan Oulun kaupungin tuulivoiman strategisia linjauksia (https://www.ouka.fi/media/12514/download). Linjauksissa on määritelty suojaetäisyys muun muassa asuntoihin ja vapaa-ajan asuntoihin, luonnonsuojelualueisiin ja maakuntakaavan virkistysalueisiin. Minimietäisyys 1,5 km asutukseen on määritelty Oulun kaupungin linjauksissa. Samaa etäisyyttä on käytetty muun muassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoituksen yhteydessä tehdyissä tarkasteluissa. Tarvittaessa etäisyyttä voidaan kasvattaa, mikäli esimerkiksi melun tai välkkeen ohjearvot ylittyvät tällä etäisyydellä. YVA-menettelyn yhteydessä laadittujen mallinnusten perusteella Latvaselän suunnittelut voimalat eivät yksistään aiheuta ohjearvojen ylittymistä. Eri hankkeiden yhteisvaikutusten osalta ylityksiä tapahtuu yksittäisten asuntojen/loma-asuntojen kohdalla. Kaavaprosessin jatkosuunnittelussa tehdään hankkeiden välistä yhteistyötä ja tehdään tarvittavat muutokset, jotta ohjearvot eivät ylitä. Kiinteistöjen arvoon kohdistuvat vaikutukset arvioidaan yleispiirteisellä tasolla hankkeen YVA-menettelyssä. Arvioinnissa hyödynnetään uusinta tutkimustietoa. Tulokset esitetään YVA-selostuksessa ja kaavaselostuksessa.
Nyt kaksi hanketta on tuhoamassa asumista Tannilan kylän kohdalla molemmin puolin Siuruajokea. Onko tarkoitus motittaa ihmiset ansaan (Kynkänsuon, Latvaselän hanke) vai siirtää heidät kaupungin kolhooseihin. Molemmat hankkeet sijaitsevat pohjavesialueella. Veden merkitys Tannilassa on tärkeä. Huiskan Latvaselän hanke on törkeä ja tuhoaa hyvät pohjavedet.	Suunnittelualue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat suunnittelualan rajalla pohjoisen suunnassa. Pohjavesialueille ei osoiteta osayleiskaavalla muuttuvaa maankäyttöä.

MIELIPIDE	VASTINE
Valuma-alueiden etäisyydet ovat alimitoitettuja. Huiskan vedenottamo on liian lähellä hankealuetta. Tannilan pohjavettä on keuhuttu hyvänmakuisiksi. Kuka takaa vesisuonten ja veden laadun säilymisen hyvänä. Nämä 300 m korkeat tuulivoimalat vaativat suuremmat perustukset kuin aiemmat, kuka takaa, että pohjavedet eivät pilaannu. Pohjavesi on tärkein suojelun kohde varautumisessa, minimietäisyydet eivät riitä näin tärkeässä asiassa.	Mahdolliset pohjavesialueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä ja kaavoitusmenettelyssä. Huomioidaan pohjaveden laadun ja määrän turvaaminen tarvittavilta osin myös yleiskaavan merkinnöissä ja määräyksissä.
Poronhoidolle Huiskan aita on meidän poronomistajien mielestä yksi tärkeimmistä alueista. Porot laiduntavat kesän ja syksyn tällä alueella ja sen välittömässä läheisyydessä. Rakentaminen ja rekkaralli aiheuttavat suurta haittaa poroille ja porojen omistajille. Minkälaiset turvaetäisyydet tuulivoimaloihin suunnitellaan poronhoitotöitä tekeville. Siivistä irttoa jäätä ja siivenkappaleiden putoamiseen on menehtynyt ihmisiä maailmalla. Kuka takaa ja vastaa poronhoitajien työturvallisuudesta, pelkkä kypärä ei riitä, kun poroja kerätään erotusaitaan. Onko tällaisia asioita edes mietitty?	Maankäytön suunnittelulla pyritään yhteensovittamaan erilaisia maankäyttömuotoja, tavoitteita ja ympäristöarvoja. Eri tavoitteiden välisiä ristiriitoja ei yleensä ole mahdollista täysin välttää. Poroelinkeidon ja muiden maankäyttömuotojen mahdollistaminen vaatii yhteensovittamista. Hankkeeseen liittyen tehdään erillinen selvitys poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista. Selvitys asetetaan nähtäville osana kaavan valmisteluvaiheen ja YVA-selostusvaiheen aineistoa. Lisäksi käydään poronhoitolain mukaiset neuvottelut ja muita erillisiä vuorovaikutusmenettelyjä paliskunnan kanssa. Tavoitteena on löytää ratkaisu, jossa tuulivoima-alueen toteuttaminen on mahdollista, mutta vaikutukset poronhoidolle jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Myös maakuntakaavassa on annettu poronhoidon huomiointiin liittyviä suunnittelumääräyksiä. Määräykset otetaan huomioon yleiskaavan laadinnassa. Poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota hankkeiden yhteisvaikutuksiin.
Voimalinjavaihtoehtoja piirretään pitkin ja poikin kartalle, jopa ihmisten tietämättä heidän pihojen läpi. Voi vain kuvitella mikä järkytys asukkaalle kokouksessa on nähdä pihalle piirretty voimalinja. Mikä ihmeen kiire näillä suunnitelmilla on, ihmisistä ei välitetä, se näkyy selvästi. Tuulivoimarakentajat kilpailevat mikä taho saa mistäkin pienen nurkan omille tuulivoimaloille. Ei ole mitään suunnitelmallisuutta, kaikki höyryävät mukana sopassa luontoarvoista ja ihmisistä välittämättä.	Kaavoitettavan alueen ulkopuolista sähkönsiirtoa käsitellään YVA-selostuksessa.
Virvikkosuon natura-alue on lähellä ja tuulivoimala alueella ovat paikalliset nähneet maakotkia useina vuosina. Alueella on runsas linnusto.	Virvikkosuon Natura-alueeseen kohdistuvat vaikutukset arvioidaan hankkeen YVA-menettelyssä. Tulokset esitetään YVA-selostuksessa ja soveltuvin osin myös kaavaselostuksessa.
Asukkaat asetetaan eriarvoiseen asemaan ja oikeudet poljetaan. Paikalliset jäävät jalkoihin, kun tuulivoimayhtiöittävoittelevatvoittoja ja kunnat kiinteistö/eroja. Koemme että tuulivoimarakentajat ja kaupungin edustajat valmistelevat hankkeita salassa ja niin nopeasti, ettei meillä asukkailla ole todellista mahdollisuutta vaikuttaa hankkeisiin. Hankkeiden paikallinen hyväksyntä puuttuu.	YVA-menettelyyn liittyen on toteutettu asukaskysely, joka huomioidaan sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa.

MIELIPIIDE	VASTINE
Oulu pilaa reuna-alueiden ihmisten elinmahdollisuudet. Tämä on nähtävissä esim. lin kunnan toiminnassa Pahkakoskella. pois silmistä, pois mielestä. Jos tämä hanke toteutuu, tulevat edut kaupungille, haitat Yli-lin Tannilan asukkaille ja porotilallisille. Toivotaan, että järki voittaa kaupungin päättäjillä ja saamme edelleenkin elää puhtaan luonnon keskellä. Perustuslain 20.pykälä määrittelee yksilöiden oikeudet: - vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille - julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon. Vastustamme Yli-lin Latvaselän tuulivoimahankkeen etenemistä.	
21) Kollajan paliskunta	
Oulun kaupungin pyynnöstä Kollajan paliskunta lausuu Yli-iin Latvaselän tuulivoima-alueesta oman mielipiteensä. Suunnitteilla oleva hanke sijoittuu kokonaan Kollajan paliskunnan alueelle. Kollajan paliskunnan alueella on meneillään tällä hetkellä kaikkiaan kahdeksan (8) tuulivoimahanketta, joista kuusi Pudasjärven kaupungin alueella ja kaksi Oulun kaupungin alueella. Paliskunta on joutunut valtavan muutospaineen alle. Kaavoitusta tehdessä tulisi ehdottomasti käydä dialogia kaikkien hankkeiden yhteisvaikutuksista paliskunnan toiminnalle, eikä käsitellä ainoastaan yhtä aluetta kerrallaan. Paliskunnan toiminta ja historia Poronhoidon historia paliskunnan alueella on satoja vuosia vanhaa ja sillä on merkittävä kulttuurihistoriallinen asema alueella. Paliskunnan osakkaista käytännössä kaikki jatkavat sukupolvelta toiselle siirtynyttä perinnettä. Poronhoidolla on suuri vaikutus alueen elinvoimaan ja sen ansiosta Yli-iin alueelle on asettunut asumaan useita lapsiperheitä. Kollajan paliskunta on useisiin muihin alueen paliskuntiin verrattuna osakasmäärältään suuri ja ikäjakaumaltaan nuori. Osakkaita on tällä hetkellä noin 70 ja osakkaista suuri osa nuoria perheellisiä alueen asukkaita. Erotuksissa ja muissa paliskunnan poronhoitotoissa paikalla on usein kymmeniä lapsia. Paliskunnan tuottama poronliha toimitetaan lähes sataprosenttisesti suoramyyntinä Oulunseudulle niin yksityisille kotitalouksille ja ravintoloille. Porolla ja poronhoidolla on ja tulee olemaan myös merkittävä vaikutus alueen matkailulle. Paliskunnassa toimii tällä hetkellä yksi matkailunohjelmalvelu yritys ja yksi poronlihan jalostukseen erikoistunut yritys. Alueen sijainti Paliskunnan kannalta Latvaselän tuulivoima-alueita suunnitellaan paliskunnan toiminnan kannalta erittäin keskeiselle alueelle. Kollajan paliskunnan tärkeimmät syyserotusaidat ovat hankealueen välittömässä läheisyydessä. Muutaman kilometrin päässä Tannilassa sijaitsee paliskunnan porokämpä, kentäteurastamo ja erotusaita, jota käytetään myös aitana, johon kootaan teuraita odottamaan teurastuksia. Latvaselän alueella on poronhoidolle elintärkeää vasoma-alueita ja vakiintunut siirtoaitapaikka vasan leikkaa varten. Erotusaitojen läheisyydessä on myös maastoruokintapaikkoja, joiden avulla laidunnusta	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehtoon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät läpi vastaavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin. Maankäytön suunnittelulla pyritään yhteensovittamaan erilaisia maankäyttömuotoja, tavoitteita ja ympäristöarvoja. Eri tavoitteiden välisiä ristiriitoja ei yleensä ole mahdollista täysin välttää. Poroelinkeinon ja muiden maankäyttömuotojen mahdollistaminen vaatii yhteensovittamista. Hankkeeseen liittyen tehdään erillinen selvitys poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista. Tavoitteena on löytää ratkaisu, jossa tuulivoima-alueen toteuttaminen on mahdollista, mutta vaikutukset poronhoidolle jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Myös

MIELIPIDE	VASTINE
ohjataan syksyn ja talven aikana. Maastoruokintapaikoilla on satoja poroja vuosittain aina vuodenvaihteeseen saakka. Alue sijaitsee paliskunnan luoteiskulmassa, alueella, jossa iso osa paliskunnan osakkaista asuu ja pitää porojaan tarhassa talven ajan. Toteutuessaan hankealue eristää suuren osan paliskunnan osakkaista paliskunnan nurkkaan ja estää porojen siirtymisen vasoma-alueille tarha- ja ruokintapaikoilta. Vaikutukset poronhoitoon Kollajan paliskunta on erittäin huolissaan tuulivoimarakentamisen vaikutuksista poronhoitoon. Pahkakosken tuulivoima-alueen rakentaminen on aiheuttanut selvästi muutoksia porojen käyttäytymiseen, ja kokemustemme mukaan muuttanut porojen laidunnusta erityisesti kevään ja alkukesän aikana. Porot ovat väistäneet aluetta selkeästi. Tuulivoimarakentamisen aikana alueella on paljon liikennettä ja häiriöitä, mikä tekee porojen laiduntamisesta mahdotonta rakennusaikana. Paliskunnan on täysin mahdotonta toimia samalla alueella, jossa rakennustyöt ovat käynnissä. Nykytilanteessa paliskunnan poroista 60-70% kulkevat hankealueen kautta tai erotellaan hankealueen vieressä olevissa erotusaidoissa. Maarakennus Tuulivoimaa rakennettaessa maarakennus on erittäin voimakasta ja sen vaikutukset heijastuvat hankealueen ulkopuolelle. Laitumet pirstoutuvat teiden ja voimalapaikkojen alle. Tuulivoimaa luvitettaessa tulisi ehdottomasti ottaa huomioon myös maanottoalueet ja niiden vaikutukset ympäristöön. Maarakentamisen aikana porokolarien määrä lisääntyy liikenteen lisääntyessä alueella. Liikennevahinkojen lisääntymisestä on selkeää näyttöä muualta poronhoitoalueelta. Porojen väistäminen ja siirtyminen Rakentaminen aiheuttaa varmuudella suuren muutoksen paliskunnan laidunalueeseen ja pakottaa porot väistämään aluetta. Tällöin vaarana on porojen siirtyminen paliskunnan kannalta epäsuotuisille alueille. Suurella todennäköisyydellä poroja menisi enenevissä määrin naapuripaliskuntien alueille. Ikosen ja Oijärven paliskunnan rajat ovat hyvin lähellä Latvaselän aluetta. Samoin uhkana on poropaineen kasvaminen lähialueen viljelyksillä ja asukkaiden pihilla. Muutokset porojen laidunkierrossa lisäävät liikennevahinkojen riskiä alueen teillä. Kollajan paliskunta vastustaa Latvaselän tuulivoimahanketta ja katsoo, että aluetta ei tulisi kaavoittaa tuulivoima käyttöön. Paliskunnan näkemys on, että toteutuessaan Latvaselän hanke aiheuttaa paliskunnalle merkittävän, käytännössä ylityspääsemättömän haitan, ja näin ollen vaarantaa koko paliskunnan olemassaolon. Paliskunta toivoo, että Oulun kaupunki ottaa poronhoidon huomioon ja järjestää tapaamisen paliskunnan ja Pudasjärven kaupungin kanssa. Tapaamisessa tulisi käsitellä kaikki Kollajan paliskunnan alueelle suunnitellut tuulivoimahankkeet ja niiden yhteisvaikutuksia poronhoidolle.	maakuntakaavassa on annettu poronhoidon huomiointiin liittyviä suunnittelumääräyksiä. Määräykset otetaan huomioon yleiskaavan laadinnassa. Huomioidaan poronhoidon toimintaedellytysten turvaaminen yleiskaavamerkinnoissa ja -määräyksissä. Poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota hankkeiden yhteisvaikutuksiin. Tuodaan mielipiteessä esille nostettuja asioita esille yleiskaavaselostuksessa. Maa-ainesten ottoon liittyviä kysymyksiä on tarkasteltu YVA-selostuksessa. Täydennetään tarkastelua tarvittaessa kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä. YVA-menettelyyn ja yleiskaavaan liittyen on järjestetty poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu ja muita tilaisuuksia poronhoidon edustajien kanssa. Tilaisuuksia järjestetään edelleen tarpeen mukaan kaavoitusprosessin edetessä.
22) Yksityishenkilöt, 53 allekirjoittajaa 11.6.2025	
Valorem Energies Finland Oy suunnittelee Latvaselän alueelle enintään 11 tuulivoimalan rakentamista. Suunnittelualan pinta-ala on noin 950 hehtaaria. Yhdyskuntalautakunta päätti kokouksessaan 29.4.2025 S 1 1 ilmoittaa Latvaselän	Hankkeeseen liittyen on käynnissä yleiskaavoitusprosessi ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA). YVA-menettelyssä

MIELIPIDE	VASTINE
tuulivoima-alueen osayleiskaavan vireilletulosta. Kaupunkilaisilla ja muilla osallisilla on mahdollisuus esittää osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta mielipide. Tämän mielipiteen ovat laatineet hankealueen läheisyyden asukkaat ja maanomistajat. He eivät hyväksy Latvaselän tuulivoimahanketta eikä tuulivoimaosayleiskaavan laadintaa. Perusteluina ovat pääasiassa kuntalaisten vähäiset osallistumismahdollisuudet, riittämätön lainsäädäntö, haitalliset terveys- ja ympäristövaikutukset sekä epäedulliset taloudelliset vaikutukset liittyen tuulivoimahankkeeseen. Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuudet tuntuvat vähäisiltä. Yleisötilaisuudessa 20.5.2025 osallistujia kuultiin vain näennäisesti. Esimerkiksi osayleiskaavan laadinnan tavoiteaikataulun esittely päättyi kaavaan hyväksymiseen, ja kaupungin edustaja puhui muodossa "kun tuulimyllyt on rakennettu". Tämä ei toteuta kuntalaisten perustuslaillisia oikeuksia, kun heitä kuullaan vain muodollisesti ja päätökset onkin jo tehty.	tutkitaan tuulivoima-alueen osalta nollavaihtoehtoon (toteuttamatta jättäminen) lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa. Vaikutusten arvioinnin tulokset esitetään YVA-selostuksessa. YVA-menettelyyn liittyen laaditaan runsaasti taustaselvityksiä. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin YVA-menettelyn tuloksiin, ja menettelyn tulokset otetaan huomioon kaavan laadinnassa. Kaavassa ratkaistaan tuulivoima-alueen maankäyttö sekä voimaloiden määrä ja sijoittuminen. Tavoitteena on laatia yleiskaava siten, että tuulivoima-alueen rakentamisen kielteiset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Myös muut lähialueen hankkeet käyvät läpi vastaavan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoitusprosessin.
Tuulivoimarakentamisen lainsäädäntö ei Ole selkeää, ja eri kunnissa on erilaisia käytäntöjä rakentamiskriteereille ja etäisyyksille. Vapaa-ajan asukkaiden liiton mukaan tuulivoimaloiden haitat ovat niin suuria, että se esittää viiden kilometrin suojarajaa tuulivoiman rakentamiselle (Tervo, 2025). Tuulivoimarakentamiselle tarvitaan valtakunnalliset linjat, joissa määritellään vähimmäisetäisyydet rakentamiselle ja korvausperusteet haitoista. Tämän vuoksi ehdotamme, että Latvaselän tuulivoimahanketta ei edistetä, vaan odotetaan selkeää lainsäädäntöä. Emme arvosta tapaa, jolla sähkönsiirto tuulipuistoista on suunniteltu. Sähkönsiirtoon tarvittavien maa-alueiden luovutuksen tulisi perustua vapaaehtoisuuteen. Myös sähkönsiirrosta aiheutuvat terveys-, viihtyvyys- ja maisemahaitat olisi korvattava maanomistajille käyvän hinnan mukaan.	Asutukselle aiheutuvat vaikutukset arvioidaan hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Minimietäisyys 1,5 km on määritelty Oulun kaupungin tuulivoimaa koskevissa strategisissa linjauksissa (https://www.ouka.fi/media/12514/download). Samaa etäisyyttä on käytetty muun muassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoituksen yhteydessä tehdyissä tarkasteluissa. Tarvittaessa etäisyyttä voidaan kasvattaa, mikäli esimerkiksi melun tai välkkeen ohjearvot ylittyvät tällä etäisyydellä. Maankäytön suunnittelulla pyritään yhteensovittamaan erilaisia maankäyttömutoja, tavoitteita ja ympäristöarvoja. Eri tavoitteiden välisiä ristiriitoja ei yleensä ole mahdollista täysin välttää.
Tannila sijaitsee Oulun keskustan ääreläidalla, luonnon keskellä. Luonto onkin se syy ja arvo, miksi Tannilassa asutaan. Tuulivoimaloiden aiheuttamat maisema-, melu-, valo- ja välkehaitat eivät sovi tähän ympäristöön. Rakennusaikainen raskas liikenne luo turvattomuutta vilkkaasti liikennöidyllä ja huonokuntoisella Tannilantiellä. Paikallisille tämä on ainoa väylä jalankulkijoiden ja kevyen liikenteen käyttöön. Yleisötilaisuudessa 20.5.2025 huoli otettiin esille, mutta kaupungin edustaja sivuutti sen vastaamalla, että rakennusaika kestää suhteellisen vähän aikaa. Tämä suhtautuminen osoittaa kuinka eriarvoisessa asemassa paikalliset ovat muihin kaupunginosien asukkaisiin nähden. Koemme epätasa-arvoisena sen, että maksamme saman verran kiinteistöveroä kuin muut kaupunkilaiset saamatta kuitenkaan vastinetta veroille. palveluja ei ole enää Yli-lissä, eikä mitään investointeja kaupungin puolelta ole ehdotettu tänne, missä tuulivoimaa tuotettaisiin. Nyt joutuisimme vielä maksamaan tuulivoimahankkeiden haitat. Emme ole vakuuttuneita siitä, että paikalliset pääsevät osalliseksi tuulivoimahankkeen rakennusaikaisista hyödyistä. Keskustelut paikallisten yrittäjien ja ammattilaisten kanssa ovat osoittaneet, että on epätodennäköistä päästä	Maisemaan ja luonnonympäristöön kohdistuvat vaikutukset arvioidaan kattavasti hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Arvokkaat luontokohteet rajataan rakentamisen ulkopuolelle. Kiinteistöjen arvoon kohdistuvat vaikutukset arvioidaan yleispiirteisellä tasolla hankkeen YVA-menettelyssä. Arvioinnissa hyödynnetään uusinta tutkimustietoa. Tulokset esitetään YVA-selostuksessa ja kaavaselostuksessa.

MIELIPIDE	VASTINE
maanrakennustöihin tai töihin myllyjen alkurakennusvaiheeseen. Näyttäisi siltä, että paikallisilla olisi mahdollisuus saada työkseen ainoastaan auraus ja tien kunnossapito, mikä ei ole merkittävä työllistäjä. Vetoamme omaisuudensuojaan, sillä huolenamme on kiinteistöjen arvon lasku. Esimerkiksi saksalaisten selvitysten perusteella tuulivoimalat laskevat vanhojen ja maaseudulla sijaitsevien kiinteistöjen arvoa jopa 23 % (Fronde, Kussel, Sommer, Vance 2019) ja Suomessa pankki on kirjannut lausunnon, että tuulivoimahanke vaikuttaa epäedullisesti kiinteistön arvoon (Kvick, 2025).	
Yhteenvetona, toivomme, että saamme elää edelleen luonnon rauhassa ilman tuulivoimahankkeista aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja taloudellisia huolia. Tällä hetkellä hankkeita on liikaa keskitetty yhdelle alueelle, jonka väestö joutuu kantamaan kaikki negatiiviset vaikutukset saamatta lähes mitään vastineeksi. Hankealue sijaitsee liian lähellä asutusta, pohjavesialuetta ja koskematonta luontoa. Emme siis hyväksy Latvaselän tuulivoimahanketta.	Pohjavesialueille ei osoiteta osayleiskaavalla muuttuvaa maankäyttöä. Mahdolliset pohjavesialueisiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyssä ja kaavoitusmenettelyssä. Huomioidaan pohjaveden laadun ja määrän turvaaminen tarvittavilta osin myös yleiskaavan merkinnöissä ja määräyksissä. Hanketta koskeva kaavoitusaloite on hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa 26.9.2023. Tuulivoima-alueen toteuttamismahdollisuudet ratkeavat suunnitteluprosessin edetessä. Päätöstä tuulivoima-alueen rakentamisesta ei ole tehty. Yleiskaavan hyväksymisestä päättää Oulun kaupunginvaltuusto.